

Ahmed Didat ndërroi jetë!	3
Cionistët taze.....	4
Logjika konstruktive dhe liria e shprehjes.....	10
Fehd ibën Abdulaziz!.....	11
Dijetarët e vërtetë - dijetarët e Ahiretit	12
Një lutje e sinqertë për shi	13
Po, vdekja.....	14
Kompleksi i inferioritetit.....	14
Falni që t'ju falet.....	17
Kënaqësia e adhurimit	22
Pasojat nga braktisja e urdhërimit në të mirë dhe ndalimit nga e keqja.....	29
Qëndrimi ynë ndaj dijetarëve	34
Ndihmësit e gjykatësit	37
Çështja e gruas	39
Disa sëmundje dhe ilaçi për to	43
Imam Abdur Rezzak Es San'ani	52
Imam Mexhduddin Ibën Tejmijje.....	53
Thabit ibën Eslem El Bunani.....	54
Ystyvani Mehmed Efendi	55
Imam Adem ibën Ebi Ijas.....	56
Akideja dhe besimi	57
Nga mrekullitë shkencore Islame	60
25. Urdhërimi në punë të mira dhe ndalimi prej të këqijave	61

Dy vjetët e revistës tonë

Gjithsejt 24 numra të botuar, në gjithsejt 16200 kopje. Përveç punëve të shumta që janë kryer pa kompensim material, nga antarët e redaksisë dhe bashkëpunorë të shumtë të revistës, për botimin e revistës në këto dy vjet janë bërë gjithsejt 7201 € harxhime. Deri më këtë numër, nga shitja, parapagimi dhe marketingu janë kthyer 65% e mjeteve të harxhuara. Mungesa e evidentuar deri më tani kthehet nga shitja e vazhdueshme kurse përveç shitjes fondi sigurohet nga donacione prej bamirësve vendas dhe nga donacioni mujor prej 100 €, të cilin Albislam.Com e pranon prej shoqatës “Bamirësia” nga Shkupi. Revista del në 800 kopje, nga e cila efektivisht shiten krejt kopjet e ndara për shitje, pra 640 kopje, (10 % të kopjeve për arkivë dhe 10 % shpërndarje gratis) dhe ka një humbje të përllogaritur prej 50 € për numër. Përveç vazhdimit të botimit kemi vendosur që me hapa konkret revista të shkon drejt mëvetësimit nga versioni online i Albislam.Com, ashtu që do pregadisim; sekcion dhe materiale enkas për revistën, aktualitete nga vendet tona si dhe shtim të shkrimeve autoriale.

Krejt këto do të paraqiten që në numrin 25 të revistës, kurse me sigurimin e mjeteve të domosdoshme mendohet të shkohet edhe në shtim të tirazhit, në 1000 kopje. Deri atëherë kemi paraparë që të kërkohen donacione shtesë, të shtohen pikat e shitjes si dhe të shtohet numri i parapaguesve.

viti: III nr: 25 www.albislam.com
redaksia: Ramadan Ramadani (kryeredaktor) albislam@albislam.com
Agim Bekiri (ndihmës kryeredaktor) str: 386 no: 11 lokal: 44, 1000 Shkup
Bekir Halimi, Talha Kurtishi, fax: +389 2 3290 408
Alajdin Idriz, Fatmir Zaimi, Ali Shabani
Del në fillim të muajit, kalendari i hixhretit, takvimi i Türkiye Diyanet Vakfı. Numri i ardhshëm: 05 09 2005
Boton: NUN-R DOOEL
Xhirollogaria: 300000001759616 Komercijalna Banka A.D.- Skopje (denar)
Xhirollogaria: 0270100209184 Komercijalna Banka A.D.- Skopje (euro)
rr. “Kej Dimitar Vlahov” 4
S.W.I.F.T. : KOBSMK2X
IBAN MK07300701002091869
Numri tatimor: 4030003487017

Revista është e regjistruar pranë Agjencisë për Informata të R. Maqedonisë nr. 02-124/2.

Shtypur në: Cetus Print DOOEL-Shkup ISSN: 1409-6250

Ahmed Didat ndërroi jetë!

Në mëngjesin e 08 Gushtit 2005, në qytetin Durbin të Afrikës Jugore pas vuajtjeve nga sëmundja e paralizës totale që i zgjati plotë 9-vjet që nga viti 1996, vdiq thirrësi, daju, debatusi botëror publik me priftërinjtë krishterë, ngritësi i fjalës së Teuhidit, njohësi i mirë i Islamit dhe i Biblës, shejh Ahmed Didati në moshën 87 vjeçare.

Lajmin e bëri të ditur I. P. C. I. (Qendra Ndërkombëtare për Thirrje në Islam) në web faqen e saj në internet duke thënë se ai jetën e tij ia kushtoi Islamit duke qenë ambasador i islamit në mbarë botën për t'ia bërë me dije botës faqen e vërtetë të Islamit përmes debateve të ndryshme të organizuara në mbarë botën.

Shejh Ahmed Hoosen Deedat lindi më 01. 07. 1918 në Surat të Indisë, ndërsa më 1927 emigron me të jatën në Afrikën Jugore për nevojat ekonomike.

Emri i tij u shqua shumë përmes debateve të ndryshme që i ka pasur me misionarë krishterë të ndryshëm në mbarë botën nga të cilat gjithsesi se më të dalluara kanë qenë debatet me kryepeshkopin e Amerikës dhe atë të Suedisë, të cilat e vërsuan mbarë botën në formë të videokasetave.

Shkaqet më kryesore që e nxitën atë të bëhet mbrojtësi i Islamit e kanë rrënjën në vitin 1936 kur ai punonte në një dyqan që ishte afër një qendre misionare krishtere nga e cila i vinin misionarët në dyqan dhe e provokonin duke ia sulmuar Islamin.

Ai thotë se atëherë nuk ka ditur asgjë më tepër për Islam se sa që ai e ka emrin

Ahmed, fal namaz, agjëron, nuk e han mishin e thiut, nuk pin alkool, dëshmon se nuk ka Zot tjetër përveç Allahut (La ilahe illallah) dhe se Muhammedi është i Dërguari i Tij, etj.

Ai pra i nxitur nga këto provokime të misionarëve fillon të lexojë gjithçka i vjen në dorë nga librat islame dhe ato krishtere, ndërsa në mënyrë të veçantë kur i ra në dorë libri "Idhharul Hakk" (botuar në shqip me titullin: Ngjadhunjimi i së Vërtetës, Erasmus, Tiranë, 2004) që ishte i pregaditur për debat me misionarët krishterë të Indisë britanike të atëhershme.

Ai me debat të hapur u paraqit së pari herë me debatin e tij të parë botëror më 1977 në sallën Albert Hool në Londër. Pas kësaj vazhdoi zinxhiri i organizimit të debateve të hapura dhe të transmetuara në të shumtën e rasteve edhe drejtpërsëdrejti në televizion, e të cilat më pas e vërsuan botën në formë të videokasetave dhe DVD.

Publikimet e tij janë të përkthyer në shumë gjuhë të botës si: shqip, rusisht, arabisht, urdu, bengali, malaje, frengje, kineze, japoneze, indoneziane, zulu, gjermane, norvegjeze, etj.

Franca dhe Nigeria e kanë rrefuzuar të i lejojnë hyrje në këto vende për shkak të "rrezikut" nga ai. Më 1986 u shpërblye me Cmimin e Mbretit Fejsal për shërbimet që ia bënte Islamit në fushën e Da'ves.

Allahu e mëshiroftë dhe e shpërbleftë me xhennetet e Tija më të larta. Amin!

Emin Limani,

Cionistët taze

Konservatorët e krishterë janë duke u bashkuar me grupet radikale çifute për ta transformuar politikën amerikane ndaj Izraelit.

Afërsisht tre dekada pasi e la punën e tij si menaxher marketingu në Colgate-Palmolive, Ed McAteer, i konsideruar si koka e të djathtës fetare moderne, ende duket si një tregtar. Në një përrallisje të mirë shprehur, ai tregon për hyrjen e Jerry Falwell me, atëherë kandidatin për president Ronald Reagan, duke diskutuar çështjet shpirtërore me Jesse Helms dhe John Ashcroft dhe duke ndihmuar organizimin e lëvizjes evangjelite që është bërë rrënjë më e fuqishme e partisë republikane. Por, asnjë subjekt nuk e eksiton 76-vjeçarën e lindur përsëri baptist më tepër sesa dashuria e tij e pakufishme për çifutët dhe shtetin e Izraelit dhe rolin e tij në rritje si një nga udhëheqësit e "kristianëve cionist" të kombit (amerikan).

Pasioni i McAteer, një burrë gregorian me një buzëqeshje dhëmbëzore dhe me disa flokë të rrallë, është i dukshëm gjatë një lutjeje në maj për më shumë sesa 200 njerëz në Ambasadën Izraelite në Washington, D. C. "Unë jam i gëzuar ... dhe papritur dola këtu", McAteer i tregon turmës në një grumbull në Tennessee, i rrethuar nga flamuj që festonin fiset biblike të Izraelit. Përpara tij ulen të vetë-përshkruarit si rrethi i Cionizmit kristian, pastorët, propaganduesit dhe aktivistët fetarë, të cilët me qetësi, por me efektivitet mbështesin Izraelin. Me një krishter të lindur në Shtëpinë e Bardhë dhe ngjarjet në Lindjen e Mesme që dalin jashtë kontrollit, McAteer e njeht fuqinë e atyre në dhomë, sesa ata e influencojnë politikën amerikane në drejtim të Izraelit. "Miq të mirë që Izraeli ka, janë ata që besojnë se Bibla nuk përmban

fjalën e Zotit, por që Bibla është fjala e Zotit" i thotë ai besimtarëve.

Kur McAteer e la biznesin botëror në 1976 për të ndihmuar të djathtën e krishterë, ideja e qeverisë Izraelite që punonte duar më duar me kristianët konservatorë do të kishte qenë shumë e vështirë për t'u imagjinuar. Në atë kohë, disa grupe evangjelite ishin anti-semitike në mënyrë të hapur dhe të shoqëruara me John Birch Society dhe të tjera grupe tejet të djathta. Sot, megjithatë, konservatorët e krishterë mbështesin Izraelin dhe në veçanti Partinë radikale të Likudëve të Kryeministrit Izraelit Ariel Sharon, me mbështetjen më të madhe në Shtetet e Bashkuara të Amerikës. Ata e kundërshtojnë Izraelin për t'i dhënë toka palestinezëve dhe janë duke shtyrë administratën e Bushit të mbyllë zyrtar Palestinezë në Shtetet e Bashkuara të Amerikës. Ata gjithashtu kanë lidhje me GOP, liderët e Kongresit dhe me një grup të rangut të lartë në Pentagon, të udhëhequr nga Sekretari i Mbrojtjes Paul Wolfowitz, që disa të brendshëm në D. C. (Washington) e quajnë "Kosher Nostra".

"Ata janë shumë të zëshëm dhe e kanë ndryshuar qendrën e gravitetit drejt Izraelit dhe kundër koncesioneve" thotë Doug Bandow, një evangjelist i cili shërben si një zyrtar në Institutin konservator Cate. "E ngjyrosin ambientin në cilat vendime që ata marrin".

Me të vërtetë lidhjet e niveleve të larta dhe rrënjët të aktivizimit evangjelist, politika amerikane në Lindjen e Mesme, nuk ka qenë kurrë aq afër e lidhur me Izraelin sikurse është me George W Bush-in. Ashtu si konflikti në Lindjen e Mesme po ndizet, madje edhe disa nga mbështetësit më të dhënur të

Shtetit Çifut janë habitur nga qëndrimi pro-Izraelit i Presidentit.

Nuk është për t'u çuditur duke u dhënë nga influenca e të krishterëve Izraelitë që Ambasada Izraelite ka një "Zyre të Punëve Ndërfetare" që pret për çdo muaj evangjelistë, mirëpret turne autobusësh Kishash dhe shtron mëngjes. Liderët e Kishave duke dëgjuar McAteer këtë mëngjes, kanë fluturuar për në Washington me paratë e tyre për të marrë pjesë në grumbullime të largëta si në, California, Colorado, Pennsylvania dhe Florida. Ata mbajnë flamuj të vegjël amerikanë dhe izraelitë, të cilët i kanë marrë tek dera nga zyrtarët e ambasadës dhe secili do të marrë në shtëpi një video të shkurtër duke treguar ushtarët izraelitë duke u përqafuar me murgjat pranverën e kaluar jashtë Kishës së rrethuar të Nativitetit në Jerusalem. Pastaj ata fillojnë e këndojnë "Hativa" himnin nacional të Izraelit dhe dëgjojnë kompozime të ndryshme të krishtera, duke përfshirë këtu një origjinal Pat Boone, "Izrael O i Bekuar Izrael".

Në publik, diplomatët Izraelitë zakonisht flasin në gjuhë laike të politikës ndërkombëtare, por këtu përpara një grupi besimtarësh të krishterë ata flasin për profetësitë biblike. "Nuk është koincidencë që lutjet tona për të krishterët dhe çifutët përputhen njëra me tjetrën", Moshe Fox, ministri i punëve për marrëdhënie me publikun i ambasadës, i thotë auditorit. Ai citon më thellë nga Testamenti i vjetër, në të cilën Zoti i premton çifutëve një vend ku do të rrjedhë qumësht dhe mjaltë, përpara se të shtojë: "Unë ju bëj thirrje që ju ta mbani këtë lutje dhe të ndihmoni ta ktheni këtë premtim hyjnor në realitet".

Ata që ishin të thirrur në ambasadë ishin të uritur për ta marrë këtë thirrje. Ashtu siç e shohin ata, Amerika dhe Izraeli janë të dy të lidhur në një luftë fetare kundër terrorizmit. Kjo i bën dy vendet aleate natyrale, thotë

Gary Bauer, kreu i fushatës për familjet punëtore, i cili e ndjek McAteer-in në podium. "Unë jam pyetur vazhdimisht me këtë gjëgjëzë, Pse ju qëndroni me Izraelin, Z. Bauer, ju, një evangjelist i krishterë?" ai thotë. "E po, pse unë nuk do të isha me Izraelin? Pse nuk do të qëndroj me kombin në lindjen e Mesme që është një demokraci? Pse nuk do të qëndroj me kombin rreth të cilit Zoti thotë: "Nëse ju e begatoni atë unë do t'ju begatoj ju dhe nëse ju e mallkoni atë, unë do t'ju mallkoj ju! Kjo është e mjaftueshme për mua. Unë nuk kam nevojë për asgjë tjetër".

"Amen" i përgjigjet auditoriumi, disa duke i tundur kokat si pëlqim, me sytë e tyre të mbyllur. Shumë që marrin pjesë për mëngjes janë pjesë e një krahu të rëndësishëm të lëvizjes evangjeliste të njohur si "dispensationalists". Ata punojnë për të mbështetur Izraelin, ironikisht, për shkak se ata besojnë se kjo do t'i çojë tek triumfi final i Krishtërit. Për ata, krizat në vazhdim në Lindjen e Mesme kanë qenë të profetizuara në Bibël: Pasi çifutët do ta marrin vendin e shenjtë, jobesimtarët - përfshirë këtu çifutët dhe myslimanët - do të shkatërrohen në Armageddon dhe Jezusi do të kthehet si Mesia për t'i udhëhequr ndjekësit e tij në Parajsë. "Unë e kam lexuar fundin e Librit" thotë evangjelistja Janet Parshall, një tjetër ligjëruese, radioja ditore e së cilës thuhet se ka 3.5 milion dëgjues të krishterë në mbarë Shtetin amerikan "Unë e di se çfarë ndodh".

Në Washington, lobi izraelit ka qenë tradicionalisht sinonim me Komitetin e Punëve Publike Amerikano-Izraelite (AIPAC), një organizatë e udhëhequr dhe e drejtuar masivisht nga çifutët amerikanë. Me të drejtë e konsideruar të jetë një nga organizatat më të fuqishme në kryeqytet, AIPAC ka 130 nëpunës, duke përfshirë shtatë lobistë që punojnë gjatë tërë kohës dhe anëtarët e saj i

mbushin demokratët dhe republikanët me miliona dollarë në kontribute politike. Në vitet e sotme, megjithëse, evagjelistët e tejkalojnë numrin e amerikanëve çifutë, kanë luajtur një rol të rëndësishëm në ndërtimin e mbështetjes politike për Izraelin.

Aleanca midis të krishterëve, organizatave çifute amerikane dhe liderëve konservatorë Izraelitë, është bërë që me kryeministrin Menachem Begin, i cili hyi në post në 1977. Begin dhe Partia e tij Likude ka përdorur argumentet fetare për të justifikuar vendin arab dhe ka mbajtur të njëjtin krah me evagjelistët amerikanë, megjithëse nuk janë shumica çifutë amerikanë, të cilët kanë shumë pikëpamje konservatore mbi çështjet shoqërore si aborti dhe mirëqenia. Begin ka kultivuar lidhjet me ngritjen e liderëve evagjelistë si Reverend Jerry Falwell, duke e nderuar atë me një darkë në New York në 1980 dhe duke e prezantuar atë me një Laureat për përpjekjet e tij në ndihmë të Izraelit. Që atëherë, të gjithë kryeministrat e Partisë Likude kanë mbajtur lidhje të forta me evagjelistët e krishterë. Në 1996, Benjamin Netanyahu krijoi Këshillin Mbrojtës Izraelo-të krishterë dhe përcolli 17 lider të krishterë në Izrael, ku ata nënshkruan një betim "Amerika kurrë nuk do ta dezertojë Izraelin". Në Dhjetor 2000, Sharoni adresoi një grup prej 1500 cionistësh të krishterë, të cilët udhëtuan në Jerusalem, duke thënë: "Ne ju shikojmë ju si miqtë më të mirë në botë".

Por, është vetëm vitin e kaluar, që nga zgjedhja e Bushit dhe sulmet e 11 shtatorit, të krishterët konservatorë e kanë mbështetur Izraelin në krye të agjendës së tyre politike, duke ndihmuar administratën e Bushit për të qëndruar fort me Sharonin dhe për t'i shtyrë Palestinezët për të ndërruar Jaser Arafatin. Figura të njohura si Falwell dhe Pat Robertson kanë qenë në ballë, por me

dhjetra të tjerë lider evagjelistë dhe organizata janë aktivë në vend. McAteer drejton një rrjet politik që ngre para për të djathtët e krishterë dhe i prezanton kandidatët me liderët e Izraelit. Në Prill, ai dhe pesë evagjelistë të tjerë i dërguan një letër Bushit duke i kërkuar atij "që të qëndrojë me mikun dhe aleatin tonë Izraelin ashtu siç ata po përpiqen të shkatërrojnë të njëjtat forca të terrorizmit që ne jemi duke i luftuar që me 11 shtator". Një ministër afër Denverit, George Morrison, ngre mbështetjen për Izraelin përmes Kishës së tij dhe ndihmon të organizojë një konferencë kombëtare në qershor ku kanë marrë pjesë 600 evagjelistë. Gjithashtu pjesëmarrës ishte edhe Esther Levens, një plakë e vjetër çifute nga Kansas City e cila i bashkon së bashku grupe të ndara cioniste të krishtera përmes Koalicionit të bashkuar Kombëtar për Izraelin. Levens themeloi grupin pasi ajo pa një sondazh që 70 për qind e amerikanëve mbështesnin Izraelin. "Unë e kam ditur që vetëm 2 për qind e amerikanëve janë çifut", ajo thotë, "kështu unë thashë, "Pse të mos shkoja dhe të përpiqesha të gjeja 68 përqindëshin tjetër?"

Disa konservatorë të krishterë e kanë syrin që të rriten në influencën e tyre më shumë sesa AIPAC kur të vijë çështja tek politika amerikane në Lindjen e Mesme. Richard Hellman, një ish-GOV dhe pestekostal (një sekt i krishterë), shpreson të organizojë të paktën 7 milion ndjekës si anëtarë të grupit lobist të tij, Fushata Për Aksion Publik të Izraelo-të Krishterë. "Dikush njëherë na referoi ne si ekoja e vogël e AIPAC", Hellman ka thënë duke qeshur, "Ndoshta ne do ta kthejmë atë të bëhet ekoja që buçiti".

Lobizmi i të krishterëve konservatorë është provuar të jetë vital për Izraelin, veçanërisht gjatë fushatës së tanishme ushtarake. Marshall Wittmann, një ish lobist i lartë me

Koalicionin e krishterë dhe veteran i Administratës së Bushit Plak, bën që evangjelistët ta çojnë mesazhin e tyre direkt e në Shtëpinë e Bardhë dhe thotë që ata janë në komunikim të vazhdueshëm me drejtorin politik të Bushit, Karl Rove. “Këta miq janë në mënyrë të zjarrtë pro-Izraelit brenda këshillave të larta të partisë republikane dhe pikëpamjet e tyre mundësisht janë dhe kanë qartësuar të menduarit e vetë Presidentit” Wittman ka thënë. “Ai personalisht identifikohet me evangjelistët brenda vetë partisë së tij”.

Ndryshe nga i Ati, i cili është në përgjithësi i shikuar si president politika e të cilit ishte shumë pak simpatike me Izraelin, Bushi ka mbajtur një qëndrim radikal kundër palestinezëve. Në Prill, Shtëpia e Bardhë nxori çfarë ishte gjerësisht e parë si një gjysmë thirrje për Sharonin për t’u tërhequr forcat e tij nga Bregu Perëndimor (Palestinë). Kur Lideri Izraelit refuzoi të vepronte kështu, administrata vazhdoi ta mbante Arafatin përgjegjës për të gjithë dhunën midis të dy kraheve, si rrjedhojë duke kërkuar heqjen e tij nga Kreu i Autoritetit Palestinez.

Sigurisht, qëndrimi pro-Izraelit i administratës nuk është tërësisht rezultat i Lobit evangjelist. Izraeli ka qenë prej shumë kohësh recipienti i ndihmës amerikane, duke marrë 3 miliard dollarë vitin e kaluar. “Evangjelistët janë të rëndësishëm” ka thënë ish-drejtori i CIA-s James Woolsey, një këshilltar i Institutit çifut për Punët e Sigurisë Kombëtare, “por më pak në një sens politik, sesa një reflektim i mbështetjes së gjerë që Izraeli ka në këtë vend”.

Ende me zgjedhjen e Bushit, aktivistët evangjelistë gëzojnë influencë të madhe midis zyrtarëve të lartë të administratës. “Askush nuk ka një monopol në veshin e Presidentit, por ai është më afër mesazhit pro-Izraelit sesa ata që ishin para tij” thotë Rand Fishbein, një lobist dhe këshilltar për Ushtrinë

amerikane. “Dhe në këtë administratë, ka më shumë rrugë për ta çuar këtë mesazh tek ligjdhënësit”. Të krishterët konservatorë kanë veçanërisht lidhje të ngushta me një grup brenda administratës të udhëhequr nga Wolfowitz dhe nënsekretari i Mbrojtjes Douglas Feith, dy nga zyrtarët më të mëdhenj të Pentagonit pas Sekretarit Donald Rumsfeld. Feith, ndoshta mbështetësi më i zjarrtë për Izraelin, ka thënë: “Izraelitët duhet t’i ripushojnë të gjithë vendet që ju janë dhënë Autoritetit Palestinez, megjithëse “çmimi në gjak ...do të jetë i lartë”. Përpara se të futej në administratë, Feith ishte kryetari i Koalicionit të Bashkuar Për Izraelin dhe ka qenë në bordin drejtues e një grupi pro-Izraelit të quajtur Qendra për Politikën e Sigurimit.

Frank Gaffney Jr, një asistent i sekretarit të mbrojtjes nën Ronald Reagan i cili drejton Qendrën Për Politikën e Sigurimit, shënon që mbështetësit radikal të Izraelit tani i gjejnë pikëpamjet e tyre të mirëpritura tek Shtëpia e Bardhë. “Është çështja e vjetër e shtyrjes së derës së hapur”, ka thënë Gaffney. “Ju jeni duke e parë qeverinë amerikane të influencuar thellë nga besimet që janë të njëjlojta, si nga shtyrësit nga jashtë dhe nga njerëzit nga brenda”.

Kristianët evangjelistë gjithashtu kanë pasur një influencë të madhe në Kongres, ku ata kanë fituar mbështetje për Izraelin, madje edhe midis ligjvënësve, të cilët prezantojnë shtetet me popullata të vogla çifutësh. Dy liderët më të lartë GOP në Zyre, lideri i majorancës Dick Armeý dhe Whip Tom Delay, janë midis avokatëve më të ashpër në Kryeqytet, për kundër faktit se ata vijnë nga Teksaasi, një shtet ku çifutët kanë një për qind të popullsisë. Delay bie dakord me izraelitët që Bregu Perëndimor dhe Zonat e Golanit janë pjesë e Izraelit e jo territore të pushtuara dhe Armeý ka dalë hapur me thirrjen për

heqjen e palestinezëve nga Bregu Perëndimor dhe për t'i çuar ata në vendet arabe.

Lobi i konservatorëve të krishterë gjithashtu i ka ofruar liderëve të GOP në Senat një rrugë për të përshtetur mbështetjen e tyre ndaj Izraelit në terma biblikë. Në mars, Senatori James Inhofe i Oklahomës dha një ligjëratë në dyshemenë e Senatit i cili tha që ai mbështet Izraelin sepse është një aleat strategjik, "një rrugë bllokuese" ndaj terrorizmit dhe "sepse Zoti ka thënë kështu". Ka shumë mundësi që askush në Kongres nuk është më afër Izraelit sesa Senatori Sam Brownback i Kansas-it, një shtet me 14,500 çifutë, 0.5 përqindja e popullsisë, pjesa më e madhe e të cilëve nuk kanë votuar për të. Një person i stafit të Brownback, Shari Dollinger, tani drejton lidhjet me komunitetin evangjelist për Ambasadën e Izraelit. "Konservatorët e krishterë ofrojnë bazën politike për pjesën më të madhe të republikanëve", ka thënë një person në stafin e GOP. "Shumë prej këtyre personave, veçanërisht lider-shipi, janë me të vërtetë besimtarë të këtyre gjërave dhe kështu janë nëpunësit e tyre".

Të mbështetur nga të krishterët evangjelistë, konservatorët në Kongres kanë punuar për ta drejtuar politikën amerikane në Lindjen e Mesme tek e djathta, duke mbajtur një qëndrim edhe më pro-Izraelit sesa administrata. Në prill, sekretari i shtetit Colin Powell u takua privatisht me Senatin dhe Zyrën e konservatorëve dhe u kërkoi atyre të tërheqnin rezolutat në mbështetje të ndërhyrjes së Izraelit në Bregun Perëndimor, duke thënë se ata janë duke komplikuar përpjekjet për bisedimet për paqe. Votat mbi rezolutat janë shtyrë për një javë, por pastaj u aprovuan, për kundër kundërshtimit të Shtëpisë së Bardhë.

Grupet Liberale Çifute, të cilat favorizojnë një marrëveshje të negociuar me palestinezët janë të alarmuar nga ndikimi politik i evan-

gjelistëve. "Ata e shikojnë çdo lëshim si një kërcënim ndaj Izraelit dhe në këtë mënyrë ata fuqizojnë radikalët në Izrael dhe Shtetet e Bashkuara të Amerikës", thotë Rabbi Eric Yoffle, kreu i Bashkimit të Mbledhjeve të Amerikanëve Çifutëve. "Ajo mund ta bëjë të vështirë procesin për paqe të shkojë përpara".

Por në përgjithësi, grupet amerikane çifute e kanë pranuar mbështetjen e krishterë. Në 1999, kur Falwell deklaroi që Anti-Krishti është gjallë dhe çifut, Anti-Defamation League i pa fjalët e tij si të ishin "të rrënjosura në teologjinë ekstremiste të krishterë" dhe e zgjeroi si "mbi anti-semitizmin si më të mirë dhe janë anti-semitik më të këqijtë". Tani, megjithatë, ADL ka qëndruar e heshtur mbi Falwell dhe në maj ka nxjerrë një reklamë në gazetatat e mëdha që është ri-printuar një artikull të shkruar nga Ralph Reed, ish-kreu i Koalicionit të krishterë, që ishte i titulluar "Ne njerëzit e besimit qëndrojmë të palëkundur me Izraelin". Dhe në korrik, Zionist Organization of Amerika e nderoi Pat Robertsonin për punën e tij në lidhje me Izraelin.

Grupi i Presidentit, Morton Klein, insiston që ndjenjat anti-semite midis shumë grupeve jo-çifute dhe pak evangjelistëve mund të kenë ndjenja anti-çifute, ai ka thënë. "Por unë u kam folur dhjetra grupeve cioniste të krishtera dhe unë kurrë nuk kam takuar asnjë anti-semitizëm dhe unë jam një fëmijë i të mbijetuarve të Holokaustit. Në vend të kësaj, unë kam parë një dashuri të madhe për çifutët. Unë jam shumë i gëzuar që ata ndihmojnë Izraelin dhe unë mendoj që ata janë duke bërë një punë të shkëlqyer. Ata janë më tepër pro-Izraelit dhe pro-Cionist sesa pjesa më e madhe e çifutëve".

Liderët çifutë, gjithashtu janë të prirur të luajnë me besimet teologjike të Cionistëve të Krishterë, të cilët besojnë që çifutët rrjedhimisht do të shkatërrohen në luftën e Arma-

gedonit. Në fakt, fundamentalistët më të devotshëm thonë që sapo çifutët të marrin kontrollin e vendit të Shenjtë, Krishti do të vijë për së dyti, atëherë të krishterët do të “ngrihen” në Parajsë dhe shumë çifutë që do të mbijetojnë apokalipsin, do të konvertohen në krishterim, kështu duke përbushur marrëveshjen origjinale të Zotit me çifutët.

Ky është një risk që liderët çifutë si Morton Klein janë të kënaqur për ta marrë përsipër, duke parë mbështetjen e zjarrtë politike të evangjelistëve. “Unë i gatshëm ta pranoj këtë marrëveshje, nëse ata vazhdojnë ta mbështesin prosperitetin, sigurinë dhe mbijetesën e Izraelit, pastaj nëse Jezusi vjen përsëri në të ardhmen unë do të bashkohem në paradën e tyre”, Klein ka thënë. “Hej, nëse unë jam gabim, s’ka problem”.

Liderët evangjelistë janë duke u përpjekur në një fushatë me dy fronte për Izraelin, me anë të Lobeve në Washington ndërsa duke grumbulluar mbështetje financiare dhe politike përmes vendit. Ditën pas pjesëmarrjes së mëngjesit në Ambasadën Izraelite, Ed McAteer kthehet në Memphis, ku një mbledhje pro-Izraelite është duke u organizuar nga Federata Çifute e Memphis-it, një organizatë lokale bamirëse që ofron shërbime sociale. Jo si kundërshtarët e tyre, të cilët kanë organizuar mbledhje të tjera në New York dhe Boston, Liderët çifutë kanë dalë këtu në “Bible belt” në qytetin e liderëve të krishterë për mbështetje. “Është shumë e rëndësishme për të gjitha besimet që të njohin çështjet që na bashkojnë ne” ka thënë ai përpara grumbullit. “Ne jemi njerëzit e mirë të Librit. Është vetëm një çështje rreth asaj se a është një Libër i ndryshëm”.

Ligjëruesit e reklamuar përfshijnë shumë pastorë, si rabi-të, gjithashtu edhe dy kongresmenë me lidhje të forta kristiane, Ed Bryant dhe Harold Ford Jr. Ashtu si njerëzit mbajnë pllakate ku shkruhej: “Begatojeni Izraelin,

Begatojeni Sharonin” dhe “Arafati është Muharib” (një fjalë arabe për “armik”), një video luan dhe pasi tregon viktimat izraelite të një shpërthimi vetëvrasës palestinez, Bashkiaku Likud i Jerusalemit, Ehud Olmert, shihet direkt përmes satelitit për të siguruar turmën se qyteti i tij qëndron i fortë dhe i “papërçarë”.

Rreshtave të krishtera i shtohen qindra vetë që qëndrojnë në dhomë, vetëm një turmë prej 2000 vetësh. Thomas Lindberg, pastor i Kishës së Zotit të Asamblesë së Parë të Memphis-it, u tregon atyre të grumbulluarve rreth një turneje që ai ka udhëhequr për në Izrael vitin e kaluar: “Ne ndienim atë natyrën e veçantë që Zoti e ka vendosur në atë vend dhe i ka dhënë njerëzve të tij, çifutëve të mbarë botës. Dhe më lejoni të them që sot që ne dhe kur unë them ne Unë përfaqësoj Asambletë e Zotit këtu në Amerikë, tre dhe një gjysmë milioni nga ne në SHBA, dhe 42 milion Asambleve të Zotit në botë, ne e duam Izraelin”.

Pas mbledhjes, McAteer e bën të qartë që ai dhe të tjerë evangjelistë shikojnë rolin e tyre në konfliktin e tanishëm shumë më pak si paqëvënës sesa si mbështetës të flaktë të Izraelit. Si edhe konservatorë të tjerë të krishterë, ai beson që vendi tani i pushtuar nga Izraeli nuk duhet t’i kthehet palestinezëve. “Ata janë zënë nën disa rrethana fatkeqe, por kjo nuk e ndryshon faktin që vendi nuk i përket atyre dhe ata nuk kanë të drejtë në të”, ka thënë McAteer.

Në fund të ditës, McAteer, nxiton tek B’rit Hadash, një sinagogë në Memphis e përdorur nga një grumbull çifutësh mesianik. Këtë mbrëmje, evangjelistët, duke përfshirë disa nga një grup i quajtur Miqtë e krishterë të Izraelit, takohen aty. Në vitet e sotme, grupi ka ngritur 100.000 dollarë nga të krishterët lokalë për të blerë një ambulancë për Izraelin, të organizojë një memorial për holokaustin tek

një kishë baptiste aty afër dhe për të paguar 70 rusë çifutë për të emigruar në Izrael. Tani ata janë duke punuar në Kentucky dhe Maine për të filluar organizata të tilla në ato shtete.

Të frymëzuar nga McAteer, ata ngrenë galerinë tek një sinagogë për të dëshmuar për punën që kanë bërë për Izraelin. Ata flasin rreth letrave që ata i kanë shkruar Kongresit, udhëtimeve që ata kanë marrë në Vendin e shenjtë, marrëdhëniet që ata kanë formuar me çifutët. Këtu është motorri i makinerisë politike që McAteer ka ndihmuar të organizojë grupet lokale ku aktiviteti politik është në besimin e patundur që kjo është vepra e Zotit. Ata janë ngarkuar nga Bibla që ta duan Izraelin, t'i duan çifutët dhe të presin për kthimin e Shpëtimtarit të tyre. "Ne nuk e kemi zgjidhjen" ka thënë Emily Jo Greer, një anëtare e grupit. "George Bushi nuk e ka zgjidhjen.

Arafati nuk e ka zgjidhjen. Ariel Sharoni nuk e ka zgjidhjen. Do të jetë Jezusi".

Sharon Lindsay, një anëtare e mbledhjes, thotë që ajo shikon për ndërhyrje hyjnore kur ajo shikon lajmet e mbrëmjes. "Kur unë shikoj që Mbreti i Arabisë Saudite ka ardhur të ofrojë një plan për paqe (mbi çështjen e Palestinës) dhe pastaj detyrohet të largohet për shkak se vëllai i tij ka patur një atak zemre, unë mrekullohem. A nuk është kjo dora e Zotit? Dhe unë jam duke u lutur, jo për idetë e mia se çfarë duhet të jetë, por Zoti do të triumfojë"

"Amen" ka thënë McAteer. Dhe me atë, maratonës së lutjes së tij të tanishme i vjen fundi. McAteer nisët për në shtëpi duke e ditur që me turbullirat në Lindjen e Mesme dhe besimin e patundur në Washington dhe Memphis, Plani i Zotit për Izraelin dhe bota janë në një "rrugë të mbarë".

Ken Silverstein & Michael Scherer
Marrë nga: Mother Jones, tetor, 2002
Përktheu: Ammar Ardit Kraja
8.7.2005

Logjikimi konstruktiv dhe liria e shprehjes

Për sa i përket çështjes së terrorizmit, akoma media perëndimore, ajo amerikane në veçanti, vepron për të devijuar opinionin publik kur flet për rrënjët e këtij fenomeni dhe shkakqet e vërteta. Edhe elita, e cila dominon në qarqet e vendimmarrjes, akoma i arsyeton veprimet e tyre kriminale me pretekst të luftës kundër terrorizmit dhe me arsyetimin se është duke përhapur demokracinë, paqen, drejtësinë shoqërore, të drejtat e njeriut, edhe nëse ky aksion shkakton therjen e këtij "njeriu"!

Kjo media, e përkrahur nga politika e fuqisë, i injoron rregullat logjike, të cilat i sjellin rezultatet e hidhura të terrorizmit dhe insiston në mosdebatimin e tyre në mënyrë konstruktive dhe serioze, andaj biseda e kësaj medie për këtë fenomen rrotullohet rreth gëzhgjës dhe aspak nuk depërton në esencën e problemit.

Në Britani, pas shpërthimeve të Londrës, opinionin publik ndërkombëtar ka vërejtur një ndryshim thelbësor të gjuhës së mediave, sepse dolën në shesh disa zëra të mençura

që thërrasin të shihen shkaqet që i sollën këto shpërthime në Londër dhe jo në qytetet e tjera evropiane.

Më shumë se një njeri nga ata që paraqesin simbolet e medias dhe gazetarisë britanike, në mënyrë konstruktive dhe të paanshme folën rreth pjesëmarrjes së qeverisë së Blerit në aventurat e pallogaritura mirë në Afganistan dhe Irak duke vrapuar pa frymë pas udhëheqësisë së Shtëpisë së Bardhë. Ata gjithashtu shkruan dhe folën mbi zullumin që i bëhet njeriut në Lindjen e Mesme, lirinë dhe të drejtat e të cilit Uashingtoni i shfrytëzon si pretekst për të bërë gabime strategjike që shkaktojnë urrejtje dhe armiqësi shumë të mëdha, jo vetëm në botën islame, por edhe anembanë botës.

Disa lider të opinionit në Britani kanë vërtetuar se ata janë më të vetëdijshëm dhe perceptojnë më mirë sesa amerikanët, pasi që gjërat kanë arritur në nivel që nuk mund të injorohet masa e gjerë ose të manipulohet me të vërtetat. Madje opinioni publik qëndroi në përkrahje të liderëve të vet, duke e shprehur këtë me demonstrata ku nuk mungonin shprehjet e qarta që thërrisnin në gjykim të logjikës në leximin e fenomenit të terrorizmit.

Kjo që thamë deri tani, nuk e arsyeton atë që ka ndodhur në Londër por sjellim dëshmi se çfarë mund të bëjë media nëse i plotëson dy kushte: logjistik konstruktiv dhe liri të shprehjes.

Në Britani këto dy kushte janë të plotësuar, kurse në Sh.B.A - mungon kushti i parë, kurse rezultati i pritur në këtë drejtim është ferr i vazhdueshëm!!

Dr. Muhamed ibën Suud El-Bishr
Përktheu: Bekir Halimi
22.7.2005

Ndërroi jetë mbreti Fehd ibën Abdulaziz!

Mbretëria e Arabisë Saudite sot më 01. 08. 2005 dha lajmin zyrtar për vdekjen e mbretit Fehd ibën Abdulaziz. TV kanalet shtetërore saudite ndërprejnë gjithë programin e tyre dhe filluan emitimin e leximit të ajeteve kur'anore. Gjithashtu, u shpall edhe lajmërimi tjetër për emërimin e princit Abdullah ibën Abdulaziz, trashëgimtar të fronit mbretëror ashtu siç u emërua princi Sulltan, zëvendës i tij. Ky lajmërim i bëri thirrje popullit saudit që t'i japin besën dhe të respektojnë në punë të mira mbretin e ri.

Në këtë lajmërim u përmend se namazi i xhenazes për të ndjerin do të falet në Rijad.

Para lajmërimit zyrtar, disa agjenci të lajmeve nga burime diplomatike dhe shëndetësore dhanë lajmin se Mbreti Fehd kishte ndërruar jetë në mëngjesin e ditës së Hënë në spitalin e Rijadit.

Mbreti Fehd, i cili u ul në fronin mbretëror në vitin 1982, majin e kaluar u vendos në spital pasi që gjendja e tij shëndetësore u keqësua. Burimet zyrtare saudite që nga ajo kohë flisnin për përmirësimin e gjendjes së tij shëndetësore.

marrë nga: islamtoday.net
1.8.2005

Dijetarët e vërtetë - dijetarët e Ahiretit

Njeriu prej krijimit të tij jeton në mes ditorisë dhe paditorisë. Dituria absolute i takon vetëm All-llahut, azze ve xhel-le. All-llahu i madhëruar ka thënë:

“Çelsat e fshehtësisë janë vetëm te Ai, atë (fshehtësinë nuk e di askush pos Tij ...” Enam 59

“ Ai që e di të fshehtën (gajbin), nuk mund ti fshihet Atij as sa grimca në qiej dhe tokë ... ” Sebeë 3

“... Ai e di të haptën dhe të fshehtën” Eala 7

Krahas kësaj, as melekët e as pejgamberët nuk e dinë të fshehtën. All-llahu i madhëruar ka thënë: “ Ai është që e di të fshehtën, por fshehtësinë e vet nuk ia zbulon askujt. Me përjashtim të ndonjë të dërguari që Ai do ... ” Xhin 26, 27

Përkujtoe rastin e Musaut, alejhi selam që transmeton Buhariu nga Ibën Abbasi i cili thotë se Ubej Ibën Ka'bi e ka ndëgjuar të Dërguarin e All-llahut duke thënë: - Musa, alejhis-selam, ka dalur te beni israilët për tua mbajtur një fjalim dhe kanë pyetur se cili është më i ditur nga njerëzit. Ai (Musau) ka thënë: Unë. Pastaj All-llahu e ka qortuar se nuk kthehet dituria kah Ai. Pastaj All-llahu i ka shpallur (Musaut) se e ka një nga robërit e Tij ku bashkohen du detrat dhe është më i ditur se ty. Rasti me Hidrin në suren Kehf, prej ajetit 60 - 82.

Përkujtoe rastin e pejgamberit tonë Muhamedit, sal-lallahu alejhi ve sel-lem, kur e pyetën për ata që u strehuan në Kehf

(shpellë) e ai u tha se nesër do ti njofton e disa ditë (pesëmbëdhjetë ditë) nuk i erdhi shpallja kështu që mbeti pa përgjigje.

All-llahu madhëruar në lidhje me këtë rast ka thënë: “dhe mos thuaj kurrsesi për ndonjë çështje “unë do ta bëj këtë nesër!” Vetëm (nëse i shton)“ në dashtë All-llahu”. ... “ Kehf 23, 24

Duke i pasur parasysh këto ajete duhet të dimë se dituria e krijesave melek, xhinë apo njerëz, është e kufizuar pa marrë parasysh se sa arrin ajo.

All-llahu i madhëruar ka thënë: “... e juve u është dhënë fort pak dije “ Isra 85

Dituria e jonë është e pakët por ndoshta ne nuk jemi të vetëdijshëm. Ajo që duhet të dinë ata që miren me dituri se dituria edhe nëse është e vogël por është me devotshmëri e me urtësi e bazuar në argumente dhe fakte ajo është dituria e vërtetë. Dituria e sinqertë e cila dëshmohet me zbatim, ajo është dituri që e shpëton pronarin e saj në Ditën e Gjykimit.

All-llahu i madhëruar ka thënë: “... më i ndershëm te ju është më i devotshëmi prej jush” Huxhurat 13

“... e kujt i është dhënë urtësia, atij i është mirësi e madhe ...” Bekare 269

“ Kush respekton All-llahun dhe të dërguarin e Tij, të tillët janë ata të shpëtuarit “ Nur 52

Dituria që shprehet vetëm me fjalë nuk bën dobi, por përkundrazi ia shton përgjegjësinë pronarit të saj. Ibli si ishte shquar si

më i dituri në mesin e melekëve (edhe pse ai ishte nga xhinët) mirëpo kur e theu urdhërin e All-llahut, dituria nuk i bëri dobi, por All-llahu e mallkoi dhe do ta bën nga banorët e xhehenemit përgjithmonë, All-llahu na ruajtë nga dënimi i xhehenemit.

I dërguari i All-llahut ka thënë: Më tepër që friksohem për ymetin tim (paraqitje e) munafikëve që dinë të flasin (që shtirren si dijetarë). (Tra. Ibën Adij nga Omeri, radija-llahu anhu, në Kamil. Albani thotë se hadithi është sahih. Shih Xhamius-sagir f. 107.)

All-llahu i madhëruar ka thënë: "O ju që besuat pse po e thoni atë që nuk e punoni" Saf 2

Transmetohet se njëherë një nga robërit i ka thënë një habitit që ligjronte në ditët e xhuma, pse nuk po e përmend në hytbet e

xhumasë asnjëherë lirim e robërve dhe e porositi që në hutben e ardhshme mos të haron të përmend këtë. Kaluan disa xhuma e ai nuk e përmendi këtë derisa mendoi pyetësi se ai ka harruar. Një xhuma ai e përmendi lirim e robit e pas xhumasë ai robi i tha kaq xhuma kanë kaluar e ti nuk e përmende këtë e pse sot e përmende. Ai tha se deri atëherë nuk kishte liru rob dhe nuk kishte dashur të flet për një gjë që nuk e ka praktikuar. E tani kishte blerë një rob dhe kishte liru e për këtë shkak sot e ka përmendur në hytbe e xhumasë.

O Zoti ynë mos na i lako zemrat tona pasi që na ke udhëzuar dhe na dhuro nga mëshira yte se Ti je Dhuruesi i Madh.

Ali Shaban Tanusha,
29.7.2005

Një lutje e sinqertë për shi

Një herë para pak vitesh, në Medine ishte një vapë e madhe dhe u mbledhën banorët e Medines në xhaminë e Pejgamberit, sal-lallahu alejhi ve sel-lem dhe filluan të falin namaz dhe të bëjnë dua që All-llahu t'u sjellë shi në Medine.

Pritën me shpresë që All-llahu t'u sjellë shi, e pasi përfunduan namazin dhe lutjet shkuan të gjithë nëpër shtëpitë e tyre përveç një djaloshi i cili kur pa se në xhami nuk kishte njerëz (ndërsa mua nuk më vërejti sepse isha i fshehur pas një shtylle) filloi të lutet me zë dhe me lot në sy. Unë e dëgjova duanë e tij dhe thashë në vete: Eh, i gjori, tërë populli i Medines bëri namaz dhe lutje për shi e All-llahu nuk ua pranoi lutjen, e t'ia pranojë lutjen këtij!

Mirëpo, papritmas pashë se qielli u vrenjt dhe filloi të bjerë shi, djaloshi filloi edhe më

shumë të qante duke thënë: E kush jam unë që All-llahu, xhel-le shanuhu, të më pranojë lutjen time?

Pas disa ditësh e pashë djaloshin në xhami dhe ishin banorët e Medines të mbledhur aty dhe u thashë të gjithëve për këtë ngjarje, u thashë se All-llahu juve nuk ua pranoi lutjen, ndërsa këtij djaloshi ia pranoi. Edhe pse vetë unë nuk besoja, All-llahu e pranoi lutjen e tij të sinqertë.

Ndërsa djaloshi ishte prezent, u turpërua shumë, u ngrit nga ai vend dhe u largua që ti shmanget mendjemadhësisë. Sigurisht, mendonte se nëse vazhdonte aty jetën do ta lavdëronin shumë, e ky ishte njeri modest dhe nuk i dëshironte lëvdatat. Pas këtij rasti, nuk e kam parë më kurrë në Medine atë djalosh besimtar.

Muhamed El-Mukadir,
Përgatiti: Shpresim Ademaj

Po, vdekja

Jeton, ushqehesh, shëtit! Nuk e falënderon Zotin për të mirat që të dërgoi ty! Po vallë, rob i ALL-LLAHUT ndonjëherë a të shkon mendja për ahiretin, për terrin e varrit që do të kaplojë, po për torturat që do të përjetosh aty?! Hmm, jo sepse nuk ke menduar asnjëherë për të, ngase gjithmonë ke menduar vetëm për këtë botë të shkretë. Nuk të shkoi ndonjëherë ndërmend të falësh ndonjë vakt dhe të falënderosh ZOTIN, po ramazanin a e ke agjëruar ndonjëherë, të bësh diçka për hir të ZOTIT? Jo, sepse gjithmonë për ty parësore ka qenë jeta dhe mik të ngushtë kishe djallin, i cili të dirigjoi ty. O motra ime dhe vëllai im, pse në momentin e vdekjes frikësoheni nga meleku i vdekjes? Pse? A mundoheni të ikni prej tij? Por jo, se ju nuk mundeni. Ju i ndoqët me kënaqësi thirrjet e shejtanit, pse kërkonit atëherë ndihmën nga Zoti

juaj? Hmm, tani kërkon të të shtyhen vitet dhe i premtton Zotit se do të përmirësohesh, por jo, sepse ti do të jesh i njëjti! Të shkoi jeta more i shkretë! Po në momentet e vdekjes çfarë do t'i thuash shejtanit kur do të të mundë në betejën që ka kundër teje? O krijesë e Allahut, si nuk t'u kujtua ndonjëherë Krijuesi yt? Po salavat a i dërgove ndonjëherë të Dërguarit të Allahut? Jo, kurrë, sepse për ty më me rëndësi ishin muzika, filmat, sporti sesa të dërguarit salavat të Dërguarit të Allahut. Po pse harxhove kohën kot, kur Allahu të përsosi, të dha diturinë, të krijoi në formën më të bukur. Ndërrove xhennetin me dynja, e që është vërtet shëmtuese. Andaj ata që kanë shkuar pa pendim, Allahu i mëshiroftë ndërsa ju që keni mundësinë pendohuni dhe mos vdisni ndryshe veçse besimtarë.

Fi tore,
15.7.2005

Kompleksi i inferioritetit

Falënderimi i plotë i takon All-llahut, subhanehu ve teala. Paqja dhe mëshira e Tij qofshin mbi Muhammedin, sal-lallahu alejhi ve sel-lem, mbi familjen e tij të ndershme, mbi shokët e tij fisnik dhe mbi të gjithë ata që e pasojnë rrugën e tyre deri në Ditën e Gjykimit.

Dobësimi i muslimanëve në aspektin e besimit, shtimi i injorancës dhe mëkateve në shoqëritë muslimane, lënia pas dore e Kuranit, Sunnetit dhe menhexhit të Selefrit (metodologjisë fetare të muslimanëve të parë) kanë shkaktuar që në mesin e muslimanëve të sotëm të paraqitet një fenomen, i cili nuk ka

ekzistuar te muslimanët e parë. Ky fenomen është kompleksi i inferioritetit.

Kompleksi i inferioritetit është ndjenja se nuk ke vlerë, se je në një shkallë të ulët dhe status të palakmueshëm.

Ky është realiteti i shumë muslimanëve të sotëm. Ata kanë komplekse të tregojnë se janë muslimanë, kanë komplekse t'i shfaqin shenjat islame kur janë në publik, kanë komplekse t'i thërrasin njerëzit në fenë e Allahut, kanë komplekse të urdhërojnë për të mirë dhe të ndalojnë nga e keqja.

Muslimani i tillë ndjehet fajtor para të tjerëve vetëm se është musliman, mundohet që ta arsyetojë veten para armiqve të All-llahut dhe lëshon pe në principet islame.

Për një shoqëri e cila ka synim rizgjimin e islamit dhe kthimin e ligjit të All-llahut, kjo dukuri është e papranueshme.

Pa dyshim krenaria i takon All-llahut, subhanehu ve tealë, dhe të gjithë atyre që gjenden në anën e All-llahut. Kush është në anën e kundërt do të gjejë nënçmim, poshtërim, frikësim, përfundim të keq, ringjallje me sy të verbër dhe dënim të dhembshëm.

Krenar është ai i cili e njeh All-llahun, ai i cili e adhuron All-llahun, ai i cili e pason njeriun më të zgjedhur, ai i cili jeton si halife i All-llahut në Tokë, ai i cili shpreson në Xhennet. Kurse i nënçmuar dhe i zhgënjyer është pasuesi i shejtanit, rob i epshit, ai i cili jeton në këtë botë si kafshët apo në mënyrë më të humbur, ai i cili është në rrugën e cila shpie në Xhehennem.

“A nuk e kuptoni se Ne ua shpallëm librin në të cilin gjendet krenaria juaj?” [Enbija: 10].

“Kush e dëshiron krenarinë, e tërë krenaria i takon All-llahut, te Ai ngrihet fjala e mirë (besimi) dhe veprimi i mirë, e Ai i pranon. E ata që përgatitin dredhira të këqija, për ata është një dënim i rëndë dhe dredhia e tyre është e zhdukur.” [Fatir: 10].

“...Ndërsa e tërë krenaria i takon All-llahut, të dërguarit të Tij dhe besimtarëve, por hipokritët këtë nuk e dinë.” [Munafikun: 8].

All-llahu, subhanehu ve tealë, i përshkruan njerëzit krenar kështu: “Muhammedi është i dërguar i All-llahut, e ata që janë me të (sahabët) janë të ashpër kundër jobesimtarëve, janë të mëshirshëm ndërmjet vete, ti i sheh kah përulen (në ruku), duke rënë me fytyrë në tokë (në sexhde), e kërkojnë prej All-llahut që të ketë mëshirë dhe kënaqësinë e Tij ndaj tyre. Në fytyrat e tyre shihen she-

njat e gjurmës së sexhdes. Përshkrimi i cilësive të tyre është në Tevrat dhe po ky përshkrim është edhe në Inxhil. Ata janë si një farë e mbjellë ku mbin filizi i vet, e ai trashet, përforcohet dhe qëndron në trungun e vet, ajo e mahnit mbjellësin. (All-llahu i shumoi). Për t'ua shtuar me ta mllëfin jobesimtarëve. All-llahu atyre që besuan dhe bënë vepra të mira u premtoi falje të mëkateve dhe shpërblim të madh.” [Fet'h: 29].

Këto janë cilësitë e atyre që ishin krenar me islam, të cilët e udhëhoqën botën.

Shërimi i sëmundjes mundësohet me gjetjen e shkaktarit të saj. Nëse i dimë shkaqet e kësaj dukurie dhe i mënjanojmë nga mesi ynë, atëherë do të përmirësohet gjendja dhe do të largohet kjo dukuri negative.

1. Padituria

Padituria shkakton që muslimani të ndjehet inferior, sepse nuk e di se All-llahu atë e ka bërë superior, nuk e di se përfundimi u takon të devotshmëve, nuk e di se muslimanët janë më të lartët, kurse pabesimtarët më të ulët, pa marrë parasysh numrin, pasurinë dhe fuqinë e tyre. Andaj ai që nuk i di këto, bëhet pre e shejtanit dhe bie në ndikimin e sulmeve të tij dhe pasuesve të tij, dhe e gjithë kjo bën që të ndjehet inferior.

2. Sprovat e mëdha

Shkak tjetër janë sprovat e mëdha, rrethi i keq, shoqëria e degjeneruar, numri i pakët i atyre që i përmbahen dinit të All-llahut, sharjet dhe shpifjet e mëdha që bëhen kundër muslimanëve, talljet e ndryshme që i bëjnë me besimtarët dhe propaganda e madhe kundër tyre.

All-llahu, subhanehu ve tealë, thotë: “E mos u dobësoni (fizikisht) dhe mos u dëshpëroni (shpirtërisht) derisa ju jeni më të lartët, po qe se jeni besimtarë të singertë.” [Ali Imran: 139].

3. Besimi i dobët

Besimi i dobët është një ndër shkaqet kryesore të gjithë kësaj. Prandaj besimtari duhet të kujdeset për besimin e vet, duhet ta shtojë diturinë dhe devotshmërinë, t'u largohet sa më shumë mëkateve dhe veprave të fëlliqura.

4. Shoqërimi me të devijuarit

Pejgamberi, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, ka thënë: "Njeriu është në fenë e shokut të vetë, andaj le të ketë kujdes me kë shoqërohet." [transmeton Ebu Davudi dhe Tirmidhiu].

Një njeri i cili shoqërohet me të devijuarit, duke i lënë pas dore të udhëzuarit, së shpejti do të ndihet i kompleksuar para tyre. Do të kompleksohet t'u flasë për fenë e All-llahut, t'i thërrasë në rrugën e drejtë, madje edhe t'u tregojë se e fal namazin. Një njeri i tillë do të kompleksohet të lëshojë mjekër, e nëse është vajzë do të kompleksohet të mbulohet.

5. Shikimi i botës me sy materialist

Një njeri i cili ka besim të dobët dhe dituri të cekët kur ta shohë përparimin ekonomik dhe industrial të pabesimtarëve do të ndjehet i kompleksuar dhe në zemrën e tij do të lindë madhërimi i armiqve të All-llahut.

All-llahu, subhanehu ve teala, e cek rastin e Karunit në Kuran që ne të marrim mësim dhe mos ta shohim botën vetëm në aspektin material.

"Karuni ishte nga populli i Musait dhe ai e shtypte atë popull ngase Ne i patëm dhënë aq shumë pasuri sa që një grup i fuqishëm mezi bartnin çelësat e (pasurisë së) tij, e kur populli i vet i tha: "Mos u kreno aq fortë sepse All-llahu nuk i do të shfrenuarit!" [Kasas: 76].

Karuni kishte pasuri të madhe, e njerëzit kur e panë atë u ndanë në dy grupe:

a) Ata që e shihnin botën me sy materialist: "Ai (Karuni) doli para popullit të vet me stolinë e vet, e ata që kishin synim jetën e kësaj bote thanë: "Ah, të kishim pasur edhe ne si i është dhënë Karunit, vërtet ai është fatbardhë!" [Kasas: 79].

b) Besimtarët e vërtetë: "E ata që ishin të zotët e diturisë thanë: "Të mjerët ju, shpërblymi i All-llahut është shumë më i mirë për atë që besoi dhe bëri vepër të mirë, po atë nuk mund ta arrijë kush përveç të durueshmëve!" [Kasas: 80].

Ka edhe shkaqe të tjera, mirëpo ne do të mjaftohemi me kaq.

Kompleksi i Inferioritetit shfaqet në forma të ndryshme, prej tyre:

1. Mosshfaqja e shenjave fetare, si mjekra dhe shamia.
2. Përngjasimi me mosbesimtarët në pamjen e tyre, në veshjen e tyre, në festat dhe manifestimet e tyre.
3. Frika prej mosbesimtarëve.
4. Dobësimi fizik dhe dëshpërimi.
5. Pesimizmi.
6. Lënia e urdhërimit për të mirë dhe ndalimit nga e keqja, etj.

Kur t'i analizojmë mirë shkaqet dhe shfaqjet e kompleksit të inferioritetit, do ta shohim rrezikun e kësaj dukurie për shoqërinë muslimane në përgjithësi dhe për individin musliman në veçanti.

Lusim All-llahun me emrat e Tij të bukur dhe cilësitë e Tij të larta që të na bëjë prej muslimanëve të vërtetë, krenar me islamin, të kënaqur me All-llahun dhe të Dërguarin e Tij.

Omer Islami,
22.7.2005

Falni që t'ju falet

Shpesh herë jemi dëshmitarë të rasteve kur njerëzit zihen dhe rrihen për shkaqe shumë banale. Që të bëhet kjo e keqe edhe më e madhe, këto shkaqe banale shumë herë bëhen edhe shkak për ardhjen deri te vrasja e njëri tjetrit.

Vallë, kaq shumë janë ngurtësuar zemrat tona, saqë nuk jemi të gatshëm të tolerojmë dhe falim njëri-tjetrin?!

Deri kur zënkat shumë të vogla do të bëhen shkak që të derdhet gjaku i muslimanit?!

Deri kur do të inatosemi dhe nuk do të pranojmë iniciativat e ndryshme për pajtim mes nesh?!

A nuk shohim se si mëkatet e ndryshme që janë duke u përhapur në mesin tonë kanë ndikim shumë të madh në zemrat dhe mënyrën e mendimit tonë?!

Kur ka qenë në mesin tonë burrë ai që ka vrarë dhe prerë pa ndonjëfarë lidhjeje dhe rendi?!

Kur është vlerësuar si trim ai që nuk ka lëshuar pe dhe nuk ka pranuar pajtimin, por ka çuar inatin dhe ka këmbëngulur në mospajtim dhe hakmarrje?!

Për të gjitha këto dilema që na paraqiten, fatkeqësisht, nga realiteti i hidhur në të cilin jetojmë, më duhet që të flas pak edhe për faljen.

Këtë shkrim do ta fillojmë nga një hadith i cili tregon vlerën e madhe që ka falja në jetën e muslimanëve.

Pejgamberi, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, thotë:

"Sadakaja nuk e pakëson pasurinë. Njeriut që fal All-llahu ia shton krenarinë, kurse ai që tregohet modest, All-llahu e ngre". (Muslimi).

Nëse ndalemi dhe analizojmë pak këtë hadith do të kuptojmë se:

- Sadakaja e shton bereqetin e pasurisë, i largon të këqijat dhe shton shpërblimin nga kjo vepër.

- Njeriu që njihet për falje dhe tolerancë fiton autoritet dhe publicitet në mesin e njerëzve dhe fiton krenari në dynja dhe ahiret.

- Njeriu modest fiton vend të posaçëm në zemrat e njerëzve dhe grada të larta në dynja dhe ahiret.

Kurse dispozitat e fikhut që i nxjerrim nga ky hadith janë këto që vijojnë:

1- Pasuria që jepet sadaka, All-llahu lëshon bereqet në atë pasuri.

2- Falja dhe toleranca ia shton besimtarit krenarinë dhe nderimin në dynja dhe ahiret.

3- Falja dhe toleranca është një pozitë e lartë, të cilën nuk e arrin askush tjetër përpos atij që arrin gradat e ihsanit, kurse ihsani është të adhurosh All-llahun, sikur që e sheh ti Atë, sepse edhe nëse nuk e sheh ti Atë, Ai të sheh ty.

4- Falja dhe toleranca është prej shkaqeve më të rëndësishme për t'iu nënshtruar masa e liderit dhe për të mbetur mbretëria.

5- Stimulohet falja dhe toleranca në të gjitha raportet përpos se kur shkelen kufijtë e All-llahut dhe nëpërkëmben ndalesat e Tij.

6- Modestia, mosmëndjemadhësia dhe mosvetëpëlqimi është prej shkaqeve të ngritjes dhe arritjes së pozitës së lartë.

7- Modestia bën që t'i shtohet dashuria e njerëzve ndaj tij.

8- Stimulim për të pasuar Sunetin e Pejgamberit, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, sepse ai është shembull i mirë për mbarë njerëzimin, mëshirë për mbarë botërat dhe thirrës në moral të mirë.

Falja dhe jini tolerantë

Falja është shumë afër devotshmërisë, ve për e ndershme dhe me dobi në dynja dhe ahiret. Kjo sjellje është morali më i mirë i njerëzve të dynjasë dhe ahiretit.

Falja domethënë të meritosh një të drejtë dhe ta falësh ose ta marrësh përsipër ti në vend të atij.

All-llahu, subhanehu ve teala, duke i përshkruar njerëzit e devotshëm thotë: "Të cilët japin kur janë shirë edhe kur janë në vështirësi dhe që e frenojnë mllëfin, që ua falin (të keqen) njerëzve, e All-llahu i do bamirësit". (Ali Imran: 134).

Kjo sjellje përveçse kërkohet që të jetë e pranishme në mesin e muslimanëve, duhet të jetë e pranishme edhe gjatë thirrjes së ithtarëve të Librit në fe të All-llahut.

All-llahu, subhanehu ve teala, pasi që i sqaron tentimet e jobesimtarëve për t'i bërë tërë njerëzit si vetja, kurthet dhe mashtrimet e tyre në këtë drejtim, kërkon prej nesh që t'ua falim, duke thënë: "Shumë ithtarë të librit (jehudi, krishterë) edhe pasi u është bërë e qartë e vërteta, nga vetë zilia e tyre personale dëshiruan që pas besimit tuaj t'iu kthejnë në mosbesimtarë, pra ju faljauni dhe largohuni prej tyre derisa All-llahu ta sjellë urdhrin e vet. All-llahu ka mundësi për çdo send". (El-Bekare: 109).

Falja dhe toleranca është koka e fitores dhe ngadhënjimit, siç kanë thënë disa njerëz nga selefi:

"Forma më e mirë e sjelljes ndaj atij që gabon ndaj teje, është që të sillesh duke e respektuar All-llahun në sjelljen tënde ndaj tij".

Kështu bashkohen zemrat, afrohen dhe kapen pas së vërtetës.

Sipas kësaj, del se falja dhe toleranca është rruga që na shpien në realizimin e rregullit hyjnor: "Fundi i takon njerëzve të devotshëm".

Ky rregull sa kërkohet të praktikohet nga njerëzit e thjeshtë, aq edhe më tepër kërkohet të respektohet nga liderët dhe prijësit.

Secili njeri që ka marrë ndonjë post të lidersit apo kryetarit duhet të pajiset me këtë cilësi, nëse dëshiron që ta respektojnë masa dhe njerëzit.

All-llahu, subhanehu ve teala, i drejtohet Pejgamberit, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, duke i thënë: "Ti ishe i butë ndaj atyre, ngase All-llahu të dhuroi mëshirë, e sikur të ishe i vrazhdë e zemërfortë, ata do shkapërdheshin prej teje, andaj ti falju atyre dhe kërko ndjesë për ta, e konsultohu me ta në të gjitha çështjet, e kur të vendosësh, atëherë mbështetu në All-llahun, se All-llahu i do ata që mbështeten". (Ali Imran: 159).

Abdurahman Sadiu, rahimehull-llah, duke e komentuar këtë ajet thotë: "Sjellja e mirë e kryetarit musliman i tërheq njerëzit në fenë e All-llahut dhe i stimulon në të, duke fituar edhe lëvdatën dhe shpërblimin e veçantë, kurse sjellja e keqe e kryetarit musliman i largon njerëzit nga feja dhe ua bën të urreyer fenë, po edhe fiton qortimin dhe dënimin e veçantë. Shikoni se çfarë i thotë All-llahu këtij Pejgamberi që nuk gabon, atëherë çfarë mbetet për të tjerët. A nuk është prej detyrave më të mëdha dhe më të rëndësishme pasimi i moralit të tij të ndershëm dhe të sillet me njerëz sikurse është sjellë ai me ta, me

butësi, sjellje korrekte, afrim, duke zbatuar urdhrin e All-llahut dhe për t'i afruar njerëzit te feja e Tij. Pastaj e ka urdhëruar All-llahu që t'ua fal atyre gabimet dhe mangësitë kundrejt tij dhe të kërkojë falje për ta për gabimet ndaj All-llahut. Kështu ka grumbulluar edhe faljen edhe bamirësinë".

Falja gjatë ekzekutimit të dënimeve fetare

All-llahu, subhanehu ve teala, thotë:

"Ndëshkimi i të keqes bëhet me një të keqe në të njëjtën masë, e kush fal e bën pajtim, shpërblimi i tij është tek All-llahu. Vërtet, Ai nuk i do zullumqarët". (Esh-Shura: 40).

"Kush bën durim dhe fal, s'ka dyshim se ajo është virtyti më i lartë (i lavdishëm)". (Esh-Shura: 43).

"All-llahu nuk do publikimin e shprehjeve të këqia përveç (publikimit) të atij që i është bërë padrejt. All-llahu është dëgjues, i dijshtëm. Nëse publikoni ndonjë të mirë ose e fshihni atë, ose i falni ndonjë të keqe (dikujt), All-llahu i plotfuqishëm falë shumë". (En-Nisa: 148- 149).

"... edhe plagët kanë kundërmasë. E kush e falë atë (hakmarrjen), ajo është shpagim (nga mëkatet) për të. ...". (El-Maide: 45).

"Në qoftë se doni të merrni hak, atëherë ndëshkoni në atë masë sa jeni ndëshkuar ju; e nëse duroni, pa dyshim ai është më i mirë për ata që durojnë". (En-Nahl: 126).

Si gjatë raporteve bashkëshortore, ashtu edhe gjatë ndarjes dhe divorcit All-llahu, subhanehu ve teala, na stimulon në falje dhe tolerancë.

All-llahu, subhanehu ve teala, thotë:

"E nëse i lëshoni ato para se të kontaktoni, por u keni pas caktuar atyre një caktim (kurore), atëherë duhet t'u jepni gjysmën e asaj që e keni caktuar, përveç nëse ato ju falin ose ju falë ai në duart e të cilit është lidhja e kurorës. E të falni (burra ose gra) është më afër devotshmërisë, e mos e harroni bamirësinë ndër-

mjet jush. Vërtet, All-llahu sheh atë që vepron". (El-Bekare: 237).

Si rezyme e tërë kësaj që kemi paraqitur deri më tani, mund të themi se mënyra më e fortë dhe më e suksesshme për të forcuar raportet shoqërore dhe për t'i afruar njerëzit mes tyre, është falja dhe toleranca. Këtë cilësi nuk mund ta posedojë secili njeri, këtë e posedon vetëm njeriu i madh që zemrën e ka të bardhë dhe të mbushur me iman, e ata janë bamirësit.

All-llahu, subhanehu ve teala, thotë: "Nuk është e barabartë e mira dhe e keqja. Andaj, (të keqen) ktheje në mënyrën më të mirë, se atëherë ai, me të cilin kishit njëfarë armiqësie, do të bëhet mik i afërt. Mirëpo këtë nuk mund ta arrijë kush, pos atyre që janë të durueshëm, dhe nuk mund ta arrijë kush, pos atyre që kanë virtyt të lartë". (Fusilet: 34- 35).

Disa hadithe që flasin mbi vlerën e faljes

1- Ebu Abdullah El-Xhedeliu thotë: "E kam pyetur Aishen, radijall-llahu anha, për sjelljen e Pejgamberit, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem? Ajo më tha: nuk ishte imoral, nuk fliste fjalë të fëlliqura, nuk bërtiste në treg dhe nuk e kthente të keqen me të keqe, por falte dhe toleronte". (Sahih, Tirmidhiu).

2- Malik ibën Nudlete El-Xhushmiu thotë: "O i Dërguar i All-llahut, njëri kur shkoj tek ai as nuk më afron e as nuk më gostit, kur vjen tek unë, a të kujdesem për te? Tha: po, kujdesu. Kur më pa me rroba të vjetra më tha: a ke pasuri? I thashë: nga të gjitha llojet më ka dhënë All-llahu. Më ka dhënë deve dhe dhen. Më tha: le të shihet kjo pasuri në veshmbathjen tënde". (Sahih, Tirmidhiu).

3- Abdullah ibën Omeri, radijall-llahu anhu, thotë: "Erdhi një njeri te Pejgamberi, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, e tha: Sa herë t'ia fal shërbëtorit tim? Heshti Pejgamberi, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem. Pastaj sërish i tha: sa

duhet t'ia fal shërbëtorit tim? Çdo ditë shtatëdhjetë herë". (Sahih, Tirmidhiu).

4- Aisheja, radijall-llahu anha, thotë: "O i Dërguar i All-llahut nëse takoj Natën e Kadrit çfarë të them në këtë natë? Tha: thuaj: All-llahumme inneke afuvun tuhibul-afve fafu anni- All-llahu im, ti je Falës dhe e do faljen, më fal mua". (Sahih, Tirmidhiu).

5- Abdullah ibën Amr ibën Asi, radijall-llahu anhu, thotë se Pejgamberi, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, ka thënë: "Mëshironi që të mëshiroheni, falni që t'ju falet. Vaj për ata që i zbukurojnë fjalët dhe vaj për ata që insistojnë në gabimet e tyre edhe pse e dinë". (Sahih, Ahmed).

Nëse i hedhim një shikim jetëpërshkrimi të Pejgamberit, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, atje do të shohim raste të shumta që e shpalojnë shumë qartë këtë veti të ndershme të Pejgamberit, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem. Ne do të përmendim vetëm një rast.

Falje e tij ndaj atyre që e kishin dëmtuar gjatë qëndrimit në Mekë para se të shpërngulej për në Medinë.

Sa ishte Pejgamberi, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, në Mekë, keqtrajtohej dhe torturohej nga shumë njerëz. Në ditën e çlirimit të Mekës flamurin e ensarëve e mbante Sad ibën Ubade. Kur kaloi Sadi pran Ebu Sufjanit i tha: Kjo ditë është ditë e përleshjes, ditë që është lejuar lufta në Mekë, në këtë ditë All-llahu i ka mposhtur kurejshitët. Kur i erdhi në vesh Pejgamberit, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, kjo që kishte thënë Sadi, tha: sot është dita e mëshirës, në këtë ditë madhërohet Qabeja, në këtë ditë All-llahu ka bërë krenarë kurejshitët dhe urdhëroi që t'i merret flamuri Sadi e t'i jepet djalit të tij, Kajsit". ("Nektari i vulosur", fq. 466).

Disa fragmente nga falja e selefit (muslimanëve të parë)

- Tregimi mbi shpifjen që i bënë Aishes, radijall-llahu anha, është shumë e njohur. Njëri

që ishte futur në këtë shpifje ishte edhe Mis-tah ibën Uthathe. Pasi që zbriti pastrimi i Aishes në Kur'an dhe u shpall pafajësia e saj nga mbi shtatë qiejt, Ebu Bekri, radijall-llahu anhu, u betua se nuk do t'i jepte ndihmë Mis-tahut pas këtij rasti.

Atëherë All-llahu e zbriti ajetin Kur'anor:

"Të ndershmit dhe të pasurit nga ju, të mos betohen se nuk do t'u japin të afërmeve, të varfërve dhe atyre që për hir të All-llahut lanë vendlindjet e tyre, po le t'ua falin (gabimin) dhe mos t'ua zënë për të madhe. A nuk dëshironi që All-llahu t'u falë ju? All-llahu falë dhe mëshiron shumë". (En-Nur: 22).

Ebu Bekri, radijall-llahu anhu, duke qarë iu përgjigj thirrjes së All-llahut në këtë ajet, duke thënë: gjithsesi se dëshiroj që All-llahu të mi falë mëkatet.

Dhe vazhdoi t'ia jepte ndihmën që ia jepte më herët.

- Ebu Omer ibën Abdul-Berri, rahimehull-llah, tregon:

Safija kishte një shërbëtore, e cila erdhi te Omeri, radijall-llahu anhu, e i tha: Safija akoma e do ditën e shtunë dhe ka raporte afërsie me çifutët. Omeri, radijall-llahu anhu, dërgoi që të verifikohej ky lajm. Safija duke u përgjigjur tha: që nga dita që All-llahu ma ka zëvendësuar të shtunën me të xhumanë, unë nuk e dua më të shtunën, kurse raportet e afërsisë me çifutët i mbaj për shkak se në mesin e tyre kam farefis, andaj kujdesem për ta. Pastaj Safija i tha shërbëtores së vet: çfarë të shtyri ta thuash këtë? Tha: shejtani. I tha: shko se je e lirë". ("Sijer", 2/ 231).

Edhe pse kjo shërbëtore bëri këtë shpifje shumë të rrezikshme, ajo ia fali dhe madje i bëri edhe një bamirësi shumë të madhe duke e liruar nga robëria.

A nuk meritojnë këto raste të jenë shembull për ne?!

- Imam Ahmedin e kanë torturuar për çështjen e Kur'anit disa herë, mirëpo Imam Ahmedin e duroi tërë këtë keqtrajtim, derisa u kup-tua e vërteta dhe kjo sprovë u largua nga ai. Pas kësaj Imam ahmedi ka thënë:

"Secili që ka qenë shkak për keqtrajtmet e mia ia kam bërë hallall, përpos bidatçive. Edhe Mutesimit, Halifes, ia kam falur, sepse kam parë që All-llahu ka thënë:

"... po le t'ua falin (gabimin) dhe mos t'ua zënë për të madhe...", kurse Pejgamberi, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, e urdhëroi Ebu Bekrin, t'ia falë Mistahut. Pastaj ka thënë: "Çfarë fiton nëse All-llahu e dënon një vëllain tënd musliman për shkakun tënd". ("Sijer", 11/ 177).

- Imam Ibën Kajim el-Xhevziu, rahimehull-llah, kur flet për lëvdatat mbi Ibën Tejmijjen dhe faljen e tij, thotë: "Një ditë i erdha duke e përgëzuar me vdekjen e një armiku të tij të përbetuar, i cili e armiqësonte dhe e tortu-ronte shumë. Ai më qortoi dhe ma ndaloi këtë vepër, pastaj tha inna lilah ve inna ilejhi raxhiun dhe shpejt u ngrit e shkoi te shtëpia e tyre, i ngushëlloi dhe u tha: unë për ju jam në vendin e tij, për çdo gjë që keni nevojë, unë ju ndihmoj. U gëzuan shumë për këtë gjest, u lutën për të dhe këtë e konsideruan si gjest shumë të madh. Mëshira e All-llahut dhe kënaqësia e Tij qoftë mbi të". (Tehdhibu Medarixhus-Salikin", fq. 437).

Vallë, ne a i posedojmë këto vlera?!

A nuk duhet të pajisemi me to dhe të bë-hen pjesë e pandarë e edukatës sonë?!

Disa fjalë të selefit që e lavdërojnë faljen

Muheleb ibën Ebi Sufrete thotë: "Asgjë se vazhdon mbretërinë më shumë se falja. Vlera më e madhe e një mbreti është falja".

Halid Ibën Abdullah El-Kasriu mbajti një hutbe në Vasit e tha: "Njeriu më i ndershëm është ai që i jep atij që nuk shpreson prej tij, njeriu më falës është ai që fal kur ka fuqi dhe njeriu më i kujdesshëm ndaj farefisit është ai që kujdeset ndaj atyre që nuk kujdesen për të".

Muntesir Bil-lah kur ia fali Ebul-Umrud Esh-Shari tha: "Lezeti i faljes është më e ëmbël se lezeti i hakmarrjes, kurse vepra më e keqe është hakmarrja e atij që ka mundësi të hakmerret".

All-llahu, subhanehu ve teala, thotë: "Dhe ngutuni (me punë që meritoni) në falje mëka-tesh nga Zoti juaj dhe për një xhennet, gjerësia e të cilit është si gjerësia e qiejve dhe e tokës, i përgatitur për të devotshmit. Të ci-lët japin kur janë shpërlyer edhe kur janë në vështirësi dhe që e frenojnë mllëfin, që ua fa-lin (të keqen) njerëzve, e All-llahu i do bami-rësit". (Ali Imran: 133- 134).

"Nuk është e barabartë e mira dhe e keqja. Andaj, (të keqen) ktheje në mënyrën më të mi-rë, se atëherë ai, me të cilin kishit njëfarë ar-miqësie, do të bëhet mik i afërt". (Fussilet: 34).

E lusim All-llahun që të na e mbushë zem-rën me butësi dhe falje, të na bëjë njerëz që anojnë nga pajtimi dhe mirëkuptimi dhe t'i ikim inatosjes, hakmarrjes, dhunës dhe vras-jes. Amin.

Bekir Halimi,
15.07.2005

Kënaqësia e adhurimit

Vëllezër të nderuar! Çfarë kërkon njeriu në jetë? A nuk hulumtojnë njerëzit lumturinë e madhe dhe thesarin gjigant? A nuk hulumtojnë qetësi të sigurt dhe rehati të vazhdueshme? A nuk dëshirojnë që të jenë të gëzuar, të buzëqeshur, gojëmbël dhe të dëgjojnë fjalë të këndshme? A nuk hulumtojnë shumica e njerëzve lezetin dhe kënaqësinë?

Rruga që shpie deri te tërë këto gjëra është feja jonë e madhe, mirëpo fatkeqësisht shumica e njerëzve janë larguar nga kjo rrugë.

Një pjesë e madhe e njerëzve kanë iluzione se kanë gjetur lumturinë dhe kanë arritur kënaqësinë, mirëpo ata në këtë iluzion notojnë dhe në mëdyshjet e tyre bredhin.

Kurse ti o besimtar i vërtetë, ti o musliman i sinqertë, ti që i nënshtrohesh madhërisë së All-llahut, ti që e përmend All-llahun vazhdimisht, ty që të rrjedh loti nga syri yt për hir të All-llahut, ti që e vendos ballin tënd në tokë për All-llahun, vetëm ti je ai që e ke kuptuar rëndësinë e këtij besimi, ti ke bashkëvepruar me këtë besim, ti i ke përmbyshur kushtet e këtij besimi, andaj vetëm ti je i lumturi në jetën e kësaj dynjaje dhe vetëm ti je i shpëtuar dhe fitimtar në ahiret, me lejen e All-llahut, subhanehu ve teala.

Cila është kënaqësia të cilën e hulumton njeriu. Çfarë kërkon në jetë? Çfarë hulumton?

Këtë gjë ta ka lehtësuar All-llahu, subhanehu ve teala, dhe ta ka ofruar para teje. Ta ka ofruar vetëm një rrugë të vërtetë, fillon nga momenti i parë nga i cili fillon të kuptosh dhe të perceptosh obligimet. Kjo rrugë fillon në këtë dynja dhe depërton në qiejt e lartë dhe arrin deri te kënaqësia e All-llahut, subhanehu ve teala.

Dije se lezeti dhe kënaqësia gjenden në besimin në All-llahun, Një, në veprimtarinë për të fituar kënaqësinë e All-llahut, azze ve xhel-le, në adhurimin e Mbretit Dhuntidhënës, tebareke ve teala.

Ta shikojmë këtë kënaqësi që e shijojnë besimtarët, të cilën e kanë njohur dhe ua kanë mësuar njerëzve pejgamberët, të cilën e kanë vjelë dhe janë kënaqur me shijimin e tij robërit e devotshëm të All-llahut dhe nga e cila janë privuar shumë njerëz në këto kohëra, sepse nuk kanë ecur rrugës së duhur dhe nuk i kanë kryer detyrat dhe obligimet.

Kënaqësia e vërtetë

Dhuntia më e madhe dhe begatia gjigante të cilën na e ka dhënë All-llahu, subhanehu ve teala, është që tërë jetën t'ia kushtojmë All-llahut, subhanehu ve teala.

All-llahu, azze ve xhel-le, thotë: "Unë nuk i krijova xhinët dhe njerëzit për tjetër pos që të më adhurojnë". (Edh-Dharijat: 56).

"Thuaj: "Namazi im, kurhani im, jeta ime dhe vdekja ime janë thjesht për All-llahun, Zotin e botëve. Ai nuk ka shok (nuk adhuroj tjetër). Me këtë (thjeshtësi të adhurimit vetëm për Zotin) jam i urdhëruar dhe jam i pari i muslimanëve (i pari që pranoj dhe bindem)!" (El-Enam: 162- 163).

Sa madhështore është të ndërlidhet i dobëti me All-llahun e fuqishëm! Sa madhështore është të ndërlidhet njeriu i paafte dhe i dobët me All-llahun, subhanehu ve teala, Plotësia e të Cilit nuk ka fund!

Sa madhështore është që ti nënshtrohet i varfëri dhe i ngrati të Pasurit dhe të Fuqishmit!

Ky njeri me këtë veprim shndërrohet në fotografi tjetër dhe i jep domethënie tjetër jetës.

Ky njeri ndërlidhet me qiellin, ndërlidhet me dritën e shpalljes, ndërlidhet me frymëzimin e All-llahut që ia dha Adem-it, alejhisselam, që kur e krijoi nga një grusht dheu, që atëherë All-llahu, azze ve xhel-le, dëshiroi që ushqimi i këtij shpirti të ndërlidhet me Krijuesin e tij, subhanehu ve tealë.

Besimi, për të cilin na tregoi Pejgamberi, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, se në të gjendet kënaqësia, ëmbëlsia, kënaqësia dhe lumturia, ky besim i cili e qetëson zemrën dhe është vendpushim për shpirtin. A ka shprehje më të fuqishme se kjo me të cilën është shprehur Pejgamberi, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem?:

"Ka shijuar shijen e besimit ai që është dakord që All-llahun ta ketë Zot, Islamin fe dhe Muhammedin Pejgamber". (Muslimi).

Sa madhështore është kjo qetësi, ky pushim dhe ky stabilitet kur ti e adhuron dhe i nënshtrohesh Hyjnisë Një, kurse të tjerët i nënshtrohen fuqive tokësore, prej tyre i shpresojnë të mirat dhe prej dëmit të tyre frikësohen, kurse ti je i lirë dhe nuk i nënshtrohesh askujt përpos All-llahut.

Njerëzit bredhin të hutuar dhe kërkojnë rrugë këtu e aty, hulumtojnë metodë në lindje dhe perëndim, kurse tek ti gjendet metoda e Islamit, rruga e drejtë, në të cilën All-llahu e grumbulloi tërë mirësinë dhe mënjanoi nga kjo çdo mangësi dhe dëm: "Sot përsosa për ju fenë tuaj, plotësova ndaj jush dhuntinë Time, zgjidha për ju islamin fe". (El-Maide: 3).

Njerëzit hulumtojnë shëmbëlltyra dhe yrnëkë këtu e atje, kurse ti ke shëmbëlltyrën dhe yrnëkun më të madh në Pejgamberin, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, e cili është krijesa më e mirë dhe vula e pejgamberëve: "Ju e kishit shembullin më të lartë në të dërguarin e All-llahut, kuptohet, ai që shpreson në shpërblimin e All-llahut në botën jetër, ai që atë shpresë e shoqëron duke e përmendur shumë shpesh All-llahun". (El-Ahzab: 21).

Sa madhështor është ky unikalitet, i cili ta unifikon kahjen dhe qëllimin tënd drejt All-llahut, duke iu nënshtuar dhe përrulur, duke marrë Islamin si metodë dhe ligj jete, kurse Pejgamberin, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, shembull dhe yrnëk.

Sa madhështore është kjo qetësi që derdhet në këtë zemër: "Ata që besuan dhe me të përmendur All-llahun zemrat e tyre qetësohen; pra ta dini se me të përmendur All-llahun zemrat stabilizohen". (Er-Rad: 28).

Sa madhështore është kjo dhunti! Sa madhështore është kjo kënaqësi! Nëse njeriu bashkëvepron me këtë dhunti sinqerisht, nëse e absorbon plotësisht, nëse jeton dhe mbetet me të vazhdimisht, do t'i realizohet ajo që ia ka sqaruar Pejgamberi, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem: "Te kush gjenden tre gjëra me to ka gjetur ëmbëlsinë e besimit: ta dojë All-llahun dhe Pejgamberin më shumë se çdo gjë, të dojë një njeri vetëm për All-llahun dhe të urrejë kthimin në mosbesim, sikurse urren të hidhet në zjarr". (Buhariu dhe Muslimi).

Të gjitha këto ndjenja të dashurisë dhe emocioneve i sjell besimi dhe ai i kultivon dhe i ushqen dhe i shndërron në kënaqësi dhe lezet në këtë jetë.

Andaj selefi i këtij ummeti, kur e kanë shijuar këtë ëmbëlsi kanë thënë: "Pasha All-llahun ne jemi në një kënaqësi, e nëse do ta dinin mbretërit dhe bijtë e tyre do të mundoheshin të na e marrin me shpatë".

Do të shijojnë shijen e besimit, do të shijojnë raportin me All-llahun, subhanehu ve tealë, që nëse na lidhet zemra me këtë besim, nuk do të na lidhet për asgjë tjetër përpos këtij besimi. Pas kësaj gjendjeje të gjitha aspiratat tuaja, mallëngjimi, shpresa, qëllimet në këtë jetë do të ndërlidhen shumë ngushtë me këtë besim, siç na ka sqaruar Pejgamberi, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, në këto dhunti imani dhe dhurata hyjnore, të cilat ti ofron All-llahu

ty, o rob besimtar dhe të dallon nga mbarë njerëzimi i devijuar dhe i hutuar, i larguar nga metoda e All-llahut, mohuese e Zotit dhe Mbretit, azze ve xhel-le.

Analizo hadithin e Pejgamberit, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, kur thotë: "Kur All-llahu e do një njeri e thërret Xhibrilin e i thotë: unë e dua këtë njeri, duaje edhe ti, atëherë e do Xhibrili dhe i thërret banorët e qiejve duke thënë: All-llahu e do këtë njeri, andaj edhe ju duhet ta doni, atëherë e duan banorët e qiejve, e pastaj bëhet i pranueshëm në tokë". (Buhariu dhe Muslimi).

Nëse i sheh zemrat që anojnë nga ti, kra-hët që të përqafojnë, buzët që të buzëqeshin, shkëlqimin e syve të atij që të shikon me dashuri, kurse ti nuk u ke bërë atyre ndonjë të mirë ose ndonjë ndihmesë, por është gjuha e bisedës imanore dhe ndjenjat e zemrës që me lejen e All-llahut i sjellin këto raporte, raporte që i sjellin lumturinë dhe qetësinë njerëzimit.

Nëse dëshiron të kuptosh reflektimin e gjurmëve të besimit në qetësinë tënde dhe në raportet tuaja me këtë gjithësi dhe me këtë jetë, analizo hadithin e Pejgamberit, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem: "Ai që kërkon kënaqësinë e All-llahut, duke i hidhëruar njerëzit e fiton edhe kënaqësinë e All-llahut dhe kënaqësinë e njerëzve, kurse ai që hidhëron All-llahun duke i kënaqur njerëzit, e hidhëron All-llahun edhe i hidhëron njerëzit". (Sahih, Tirmidhiu).

Mbetet i përvuajtur, i privuar, i braktisur edhe nëse e posedon tërë pasurinë edhe nëse para vetes i ka të gjitha kënaqësitë e jetës, mirëpo ndien ngushticë në gjoks, zemrën ia mbulojnë brengat, sytë ia rëndon pikëllimi, i cili ia nxin fytyrën.

Lezeti i vetmimit me All-llahun

Kur e pyetën Hasan Basriun: "Pse fytyrat e njerëzve që falin namaz nate shndërrisin? U përgjigj: sepse janë vetmuar me Zotin e tyre

dhe u ka dhënë nga Drita e Tij, subhanehu ve teal".

Besimtari edhe në kulmin e sprovave, në vështirësitë më të mëdha dhe llahtarinë marramendëse mbetet i qetë dhe i sigurt në premtimin dhe fitoren nga All-llahu, subhanehu ve teal.

Kështu janë shprehur pejgamberët. A nuk i tha Pejgamberi, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, Ebu Bekrit, radijall-llahu anhu: çka mendon për dy njerëz që i treti me ta është All-llahu?!

A nuk tha Musai, alejhisselam: "Ai (Musai) tha: "Kurrsesi, me mua është Zoti im, Ai do të më udhëzojë". (Esh-Shuara: 62).

A nuk tha Ibrahim, alejhisselam: "Po Ne i thamë: "O zjarr, bëhu i ftohtë dhe shpëtim për Ibrahimin!". (El-Enbija: 69).

Sa madhështore është kjo qetësi në këto zemra, qetësi e cila u jep këtyre njerëzve stabilitet dhe rehati.

Kështu, kur njeriu lidhet ngushtë pas All-llahut, për çka mallëngjehet dhe për çka gëzohet?! Ai gëzohet me dhuntitë e All-llahut, me respektet ndaj All-llahut dhe nënshtrimin ndaj Tij:

"Thuaj: "Vetëm mirësisë së All-llahut dhe mëshirës së Tij le t'i gëzohen, se është shumë më e dobishme se ajo që grumbullojnë ata". (Junus: 58).

Nëse njerëzit gëzohen me avancime dhe shtim të pasurisë, nëse gëzohen me pallate dhe shtëpi luksoze, muslimani gëzohet me një sexhde përulëse, në një natë të qetë, në kohën e syfyrit ku flet me Zotin e tij, i rrjedhin lotët, i përulet Madhërisë së Tij: "I heqin trupat e tyre prej dyshekëve, duke e lutur Zotin e tyre nga frika dhe nga shpresa dhe nga ajo që Ne ua kemi dhënë (pasuria) atyre, ata japin". (Es-Sexhde: 16).

Cili është mallëngjimi që ia dominon njeriut zemrën nëse depërton thellë në të besimi?

Kur i vjen momenti i vdekjes Bilalit, radijall-llahu anhu, bërtet gruaja e tij duke thënë: vaj

për mua, më mbyti mërzia. Ai ia kthen në atë gjendje dhe i thotë: "O më kaploi gëzimi, sepse nesër do të takoj të dashurit e mi, Muhammedin dhe shokët e tij".

Mallëgjimi për All-llahun, ishte ajo që ndodhi me Enes ibën Nedrin, radijall-llahu anhu, i cili gjatë betejës së Uhudit tha: E ndiej aromën e xhennetit te kodra e Uhudit".

Pastaj ngrihet i mallëgjyer, i pasionuar dhe i dashuruar për t'u takuar me All-llahun, subhanehu ve tealë, me dëshirë për ta respektuar All-llahun dhe e hedh veten drejt vdekjes, kështu që bie shehid për hir të All-llahut, azze ve xhel-le.

Umejr ibën Humami ishte pjesëmarrës në betejën e Bedrit dhe ishte duke ngrënë disa hurma dhe kur dëgjoji thirrjen e Pejgamberit, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, i cili tha: "Nëse lufton dikush sot me këta, i drejtuar dhe duke mos ia kthyer shpinën, do ta shtijë All-llahu në xhennet".

Kur e dëgjoji këtë hadith, i hodhi ato hurma që i kishte në dorë duke thënë: "Sa e gjatë është kjo jetë derisa ta arrij këtë shpresë të madhe".

Dhuntia e besimit dhe ndikimi i tij në jetë

Besimi jetën e shndërron në një kopsht të gjelbër, e bën njeriun sikur të jetë duke jetuar në një kopsht rreth të cilit qarkullojnë lumenj, ka lule, kënaqet në hijen e pemëve, i vjel frytet e këtyre pemëve, sikurse mos ta kishte prekur asnjëherë ndonjë e keqe, ose sikurse mos të kishte vuajtur asnjëherë.

Pejgamberi, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, na e ka treguar këtë duke thënë: "Besimtari i fuqishëm është më i mirë dhe më i dashur te All-llahu se sa besimtari i dobët, edhe pse në secilin prej tyre ka mirësi". (Muslimi).

Kurse në hadithin tjetër na thotë: "Është për tu habitur me punën e besimtarit, tërë çështja e tij është mirësi. Nëse e godet begatia, ai falënderon, e nëse e godet fatke-

qësia ai duron, e kjo nuk është për askënd tjetër përpos për besimtarin". (Muslimi).

Ai në çdo gjendje e sheh dritën e All-llahut, e sheh urtësinë e Caktimit të All-llahut, i dorëzohet urdhrit të All-llahut, në begati dhe vesh-tirësi e synon kënaqësinë e All-llahut, shpreson shpërblimin nga All-llahu, madje edhe një ferrë që e shpon robin besimtar, All-llahu ia shlyen mëkatet që i ka bërë.

Sa madhështore është kjo dhunti të nderuar vëllezër! Është dhunti që nuk krahasohet me asnjë dhunti tjetër!

Kur njerëzit angazhohen në grumbullimin e pasurisë dhe thesarit, robi besimtar angazhohet me grumbullimin e veprave të mira dhe shpreson shpërblimin e tyre.

Të këtillë kanë qenë shokët e Muhammedit, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem. Ata nuk garonin në të mirat e kësaj dynjaje e as për kënaqësitë e saj, por sikur ka ardhur në hadithin e Ebu Dherrit, radijall-llahu anhu: "O Resulull-llah! Na e kaluan të pasurit me shpërblime. Ata falen sikur ne, agjërojnë sikur ne, mirëpo japin edhe sadaka nga pasuria e tyre".

Sahabët u brengosën për atë shpërblim të cilin nuk mund ta fitojnë në mungesë të pasurisë, kurse Pejgamberi, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, u dha përgjigje duke i ngushëlluar dhe duke u hapur horizonte dhe dyer të mëdha të të mirave: "A nuk ju ka dhënë All-llahu çka të jepni sadaka. Çdo tesbih është sadaka, çdo tehlil është sadaka, çdo tekbir është sadaka, çdo tahmid është sadaka, urdhërimi në të mirë është sadaka dhe ndalimi nga e keqja është sadaka".

Ua tregoi këto dyer të mëdha të veprave të mira. Pastaj çfarë ndodhi? Edhe të pasurit filluan të bëjnë dhikër, andaj edhe iu kthyen Pejgamberit, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, për t'u ankuar. Atëherë Pejgamberi, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, u tha: "Kjo është

dhuntia e All-llahut, të cilën ia jep kujt dëshiron Ai". (Muslimi).

Ata burra kishin preokupim të vetin që të grumbullojnë një kosto, e cila do t'u sillte mëshirën e All-llahun dhe do t'i bënte të aftë për të arritur kënaqësinë e All-llahut.

Tregon Imam Muslimi në Sahihun e tij për gjendjen e sahabëve, radijall-llahu anhum. Njëri prej tyre nuk gjente pasuri që të jepte sadaka, ai nuk kishte çfarë të bënte, sepse All-llahu e ka arsyetuar. Mirëpo ai nuk qëndronte rehat, por e tregonte veprën që kanë bërë: "Ne mbanim mallra", normalisht ata që ishin të fuqishëm, mirëpo jo vetëm për të ngritur standardin ekonomik, jo për të shtuar konton, jo për të siguruar ardhmërinë, siç veprojnë njerëzit sot, por e kanë bërë këtë vepër për të pasur pasuri për të dhënë sadaka për All-llahun, subhanehu ve tealë.

Sa madhështor janë këto shpirta dhe sa fisnike janë këto qëllime!

Lumturi e plotë kur do të dalin para All-llahut, azze ve xhel-le. Lumturi kur ia largon një brengë vëllait të vet musliman, lumturi kur e pason Pejgamberin, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, sa lumturi e madhe kur në një kohë që njerëzit merren me gjëra të kota, me fjalë të pahijshme, me gjëra të pavlera, ky e kalon kohën duke e përmendur All-llahun, subhanehu ve tealë, duke e lavdëruar Mbretin e qiejve dhe tokës, duke kërkuar falje për gabimet e veta, ashtu sikurse ka vepruar Pejgamberi, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, i cili gjatë ditës dhe natës bënte istigfar shtatëdhjetë herë, ose njëqind herë...

Ai vazhdimisht e ka të lagur gjuhën duke e përmendur All-llahun, subhanehu ve tealë, me këtë vepër e pason porosinë e Muhammedit, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, i cili ka thënë: "Le të vazhdojë gjuha jote të jetë e lagur duke e përmendur All-llahun".

I qetëson veshët dhe e lag gjuhën duke lexuar Kur'an, kurse njerëzit janë në neglizhencë të dalldisur, në devijim të hutuar, e ti je zemërgjerë, je i qetë, gjuha jote nuk ndalet nga leximi i ajeteve të këndshme, në mesin e zhurmës së jetës së përditshme dhe në këto kohëra që është shtuar e kota.

Çelësat e lumturisë së muslimanit

Muslimani mbetet i dalluar, sepse nuk lodhet dhe nuk ndalet nga përmendja e All-llahut, subhanehu ve tealë, dhe e ndien rëndësinë e udhëzimit hyjnor i cili ka ardhur i përforcuar, gjë që tregon diapazonin e gjerë që ka kjo çështje: "O ju që besuat, përkujtoni All-llahun sa më shpesh". (El-Ahzab: 41).

Domethënë nuk ka kufi, nuk ka fund, nuk ka kohë të caktuar, nuk ka vend të caktuar, por gjatë ditës dhe natës, në mëngjes dhe mbrëmje, dhikër dhe lutje, me të cilat e hap ditën tënde dhe të hapen dyert e kënaqësisë së All-llahut, dyert e begative, riskut dhe lumturisë në dynja. Me to e përfundon natën dhe ditën tënde. Kështu ndihesh i qetë në afërsi të All-llahut, bjer të flesh nën kujdesin e All-llahut, kurse të tjerëve u kanë hipur mbi kokë djajtë e inatosur, andaj dikë e prek xhini, dikujt i hip mbi kokë shejtani, kurse ti je i ruajtur me leje të All-llahut.

Sa lumturi e madhe është kjo! Sa dhunti dhe begati madhështore është kjo!

Përderisa njerëzit natën e kalojnë në zhurmë, disa prej tyre janë të zhytur në mëkate, i kalojnë netët në ndëja imorale, jetojnë me filma të fëlliqur, kurse ti, o rob besimtar, largohesh nga zhurma e jetës në qetësinë e natës dhe i fal disa rekate për All-llahun, në kohën që është koha më e madhe dhe kur vjen dhuntia madhështore, siç na ka treguar Pejgamberi, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem: "Zbret Zoti ynë në pjesën e tretë të fundit të natës dhe thërret: a ka kush kërkon që ti jap, a ka kush pendohet t'ia pranoj pendimin dhe a ka

kush kërkon falje t'ia fal. Kjo vazhdon tërë kohën". (Sahih, Ahmedi).

Si ka mundësi t'i fitojnë këto begati dhe dhunti njerëzit e shkujdesur?

Pasha All-llahun ata janë të privuar...

Ti nëse je nga ata që falin namaz nate, nëse je nga ata që i luten All-llahun në kohën e syfyrit, ti nëse je ai që të lotojnë sytë në këto kohëra të vlefshme, ti nëse je nga ata që lexojnë shumë Kur'an dhe bëjnë dhikër All-llahut, ti nëse je nga ata që vazhdojnë me lutje dhe istigfar, ti e meriton të fitosh premtimin e Pejgamberit, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem:

"Përhapeni selamin, jepni ushqim, kujdesuni për farefisën, falni namaz nate kur njerëzit flenë do të hyni në xhennetin e Zotit tuaj me paqe". (Sahih, Ahmedi).

Çka është puna e atyre njerëzve që kur zgjohen fytyrat i kanë të nxira?!

Kurse vetëm besimtari është ai që ka zemrën e gjerë, i cili e fillon ditën me adhurime dhe lutje drejtuar All-llahut, siç ka ardhur në hadithin e vërtetë të Pejgamberit, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem: "Shejtani i lidh njeriut tre nyje në kokën e tij kur bie të flejë. E lidh nyjën dhe thotë: fli natë të gjatë. Kur zgjohet dhe e përmend All-llahun, zgjidhet një nyjë, kur ngrihet dhe merr abdes zgjidhet edhe njëja tjetër dhe kur falet zgjidhen të gjitha nyjet dhe gdhin shpirtmirë dhe me plot gjallëri, përndryshe gdhin shpirtkeq dhe përtac". (Buhariu dhe Muslimi).

Ti, o besimtar, në dorën tënde i ke çelësat e lumturisë, para vetes i ke mirësitë dhe thesaret e mëdha, aty gjendet qetësia e shpirtit, rehatia e zemrës, kënaqësia e jetës, fjala e mirë dhe vepra e mirë. A ka dallim më të madh se ky aftësim i cili e bën këtë besimtar të vetmuar në mesin e tërë atyre që nuk janë në rrugë të All-llahut?!

Pse jemi privuar nga tërë këto begati?!

Sepse nuk jemi lidhur si duhet me All-llahun, subhanehu ve teala, nuk i kemi kryer obligimet ashtu si duhet, nuk e kemi përjetuar atë kënaqësi për të cilën ka thënë Pejgamberi, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem:

"Më është bërë kënaqësia e syrit tim në namaz". (Sahih, Ahmedi).

Kjo është kulmi i lumturisë, maja e gëzimit, fundi i zemërgjerësisë, maksimumi i kënaqësisë në këtë adhurim. A ka kush nuk e do këtë gjë dhe nuk i anon zemra nga ai?!

Nëse një njeri e do një gjë dhe lidhet ngushtë me të, është i gatshëm të flijojë çdo gjë për të, andaj Pejgamberi, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, kur e ngushtonte ndonjë gjë nxitonte në namaz, sepse aty është qetësia, aty është lumturia, aty është bindja, e cila ringjallet përsëri në këtë zemër dhe i jep jetë të fuqishme dhe të thellë, andaj thoshte Pejgamberi, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem: "Na rehato me të, o Bilal". (Sahih, Ebu Davudi).

Të çlodhemi nga lodhjet dhe hidhërimi i dynjasë në hijen e adhurimit, frikërespektit dhe përluljes para All-llahut. Nuk ka dyshim se kjo rrugë, me lejë të All-llahut na shpie në lumturinë e dynjasë dhe shpëtimin e ahiretit.

Vëllezër të nderuar! Djeni se adhurimi nuk është pasivitet dhe moslëvizje, por aktivitet dhe lëvizje, nuk është dobësi, por është fuqi, sepse nëpërmjet adhurimit e tërë jeta bëhet për All-llahun, azze ve xhel-le.

Ndaluni dhe analizoni adhurimin e madh me të cilin janë lidhur ngushtë zemrat e adhuruesve të vërtetë, asketëve të sinqertë, e ajo është nisja e tyre në mejdanin e xhihadi për të ngritur lart flamurin La ilahe il-lall-llah dhe për të përhapur fenë Islame. Ata që ishin murgjit e natës u shndërruan në kalorës të ditës. Prej tyre ishte edhe Abdullah ibën Mubareku, rahimehull-llah, një imam prej imamëve nga radhët e tabiinëve, një dijetar nga dijetarët e muhadithinëve, i cili një vit shkante

në haxh dhe një vit shkonte në luftë. Për të thuhet se ka bërë më shumë se dyqind luftëra kundër armiqve të All-llahut.

Analizoni kënaqësinë që e përjetojnë burrat e devotshëm në të gjitha llojet e adhurimit, qoftë në mejdanin e thirrjes në fe të All-llahut, apo në mejdanin e xhihadit.

Halid ibën Velidi, radijall-llahu anhu thotë: "Nata kur më dhurohet nusja, të cilën e dua dhe me mallëngjim e pres, nuk është më e dashur te unë se nata shumë e ftohtë dhe me shi, ku pres mëngjesin që të takohem me armikun dhe ti luftoj në rrugë të All-llahut".

Nuk ka dyshim se kjo është një kënaqësi e çuditshme, të cilën nuk e njeh askush tjetër përpos atij që e ka shijuar.

Vëllezër të nderuar, duhet ta kontrollojmë veten dhe të mos na preokupojë kjo dynja materiale, por duhet ta dimë se thelbi i kësaj jete dhe baza e vjeljes së fryteve të saj dhe shkaku kryesor i shpëtimit është ndërlidhja e ngushtë e zemrës me All-llahun, subhanehu ve tealë, vendosja i ballit në tokë për All-llahun, ngritja e duarve duke iu lutur All-llahut, bindja e thellë se asgjë në këtë ekzistencë, asnjë forcë në këtë ekzistencë dhe asnjë dëshirë në këtë ekzistencë nuk mund të lëvizë pa All-llahun, i cili është i Fuqishëm ndaj robërve të Vet, i cili jep dhe ndalon, i cili bën dobi dhe dëm, i cili i lehtëson gjërat, i largon bren gat dhe kur vijnë telashet dhe vështirësitë, askush përpos All-llahun nuk mund t'i largojë. Vëlla i nderuar! A vuan nga jeta e vështirë dhe varfëria? Besimi dhe veprat e mira janë kënaqësi që ta kompensojnë këtë gjë dhe të jep All-llahu sukses duke t'i lehtësuar dyert e riskut: "...e kush u përmbahet dispozitave të All-llahut, atij Ai i hap rrugë, dhe e furnizon atë prej nga nuk e kujton fare". (Et-Talak: 2-3).

Çdo gjë është e lidhur me këtë domethënie të madhe, me lidhjen e ngushtë me All-llahun,

subhanehu ve tealë, lidhjen e adhurimit dhe përlujes, lidhjen e nënshtrimit dhe dorëzimit para Mbretit të Plotfuqishëm, andaj është larguar prej nesh kënaqësia dhe ëmbëlsia kur kanë munguar këto domethënie.

Angazhimet e ndryshme që na preokupojnë nuk lejojnë që të depërtojmë në zemrat tona ky sekret i madh imani, i cili errësirën e shndërron në dritë dhe mërzinë në gëzim.

Kjo domethënie e besimit duhet të jetë boshti i jetës së muslimanit, vetëm nga kjo pikënisje duhet të flasë, vetëm nga kjo pikënisje duhet të ecë dhe vetëm nga kjo pikënisje duhet të vendosë. Çdo gjë duhet ta lidhë me veprimin për të fituar kënaqësinë e All-llahut, mëshirën e All-llahut dhe t'i nënshtrohet maksimalisht All-llahut, subhanehu ve tealë.

Kujdes në adhurimet tuaja, kujdes në sinqeritetin tuaj, kujdes në lutjet tuaja, kujdes për Kur'anin, kujdes për momentet e syfyrit, kujdes dhikrin dhe istigfarin, kujdes pastrimin e zemrave, kujdes pastrimin e shpirtit dhe të largojmë çdo gjë që shkakton errësim të zemrës, ngushtim të gjoksit, vështirësi dhe hidhërim të jetës...

Të kujdesemi që të kontrollojmë vetveten, të pastrojmë qëllimin, të jemi të sinqertë, t'i shtojmë veprat e mira, të pakësojmë gjërat e kota të kësaj dynjaje dhe angazhimin tonë me to, e cila ka hyrë në mendjet tona dhe ka bërë fole në zemrat tona, qarkullon në gjakun tonë dhe na largon nga shumë gjëra të rëndësishme të jetës sonë. Kjo kurrsesi nuk domethënë ta lëmë dynjanë, sepse dynjaja është ara e ahiretit, mirëpo bëje zemrën tënde të lidhur me All-llahun, e tërë dynjaja të bëhet korridor dhe vendkalim i shpejtë dhe i këndshëm për në ahiret, me ndihmën e All-llahut, subhanehu ve tealë.

dr. Ali ibën Omer Badahdah

Përshtati: Bekir Halimi

22.7.2005

Pasojat nga braktisja e urdhërimit në të mirë dhe ndalimit nga e keqja

Urdhërimi në të mirë dhe ndalimi nga e keqja është një institucion shumë i rëndësishëm në jetën e shoqërisë muslimane.

All-llahu, subhanehu ve teala, në shumë aje-te ka treguar pozitën e lartë që ka ky parim në mesin e muslimanëve duke thënë:

"Ju jeni populli më i dobishëm, i ardhur për të mirën e njerëzve, të urdhëroni për mirë, të ndaloni nga veprat e këqija dhe të besoni në All-llahun...". (Ali Imran: 110).

Domethënë mirësia e ummetit islam qenka e lidhur ngushtë me këtë parim dhe këtë rregull, e kjo qenka urdhërimi në të mirë dhe ndalimi nga e keqja.

Nuk mund të përjetojë mirëqenie një ummet nëse në mesin e tyre nuk ka burra që urdhërojnë në të mirë dhe ndalojnë nga e keqja.

Këtë gjë All-llahu, subhanehu ve teala, edhe më mirë e sqaron kur tregon se veti e shoqërisë muslimane është urdhërimi në të mirë dhe ndalimi nga e keqja, duke thënë:

"Besimtarët dhe besimtare janë të dashur për njëri-tjetrin, urdhërojnë për të mirë, e ndalojnë nga e keqja, e falin namazin dhe japin zeqatin, respektojnë All-llahun dhe të dërguarin e Tij. Të tillët do t'i mëshirojë All-llahu. All-llahu është ngadhënjyes, i urtë". (Et-Teube: 71).

Pra, besimtari është vëlla i besimtarit, është i dashuri i tij, është miku i tij, është përkrahësi i tij, është i afërmi i tij, edhe këtë afërsi, dashuri, miqësi dhe përkrahje e shfrytëzojnë për të promovuar të mirën dhe për të demaskuar të keqen dhe për ta eliminuar atë tërësisht ose pjesërisht të keqen.

Veti të kundërta kanë munafikët. Për ta All-llahu, subhanehu ve teala, thotë: "Hipokritët dhe hipokritet janë si njëri-tjetri; urdhërojnë

për të keqen e ndalojnë nga e mira dhe shtrëngojnë duart e tyre. Harruan All-llahun, prandaj Ai i harroi ata. Nuk ka dyshim, hipokritët janë ata të prishurit". (Et-Teube: 67).

Nëse ndalemi dhe i analizojmë këto dy aje-te, parashtrohet pyetja: shoqëria jonë është e ngritur mbi parimet e besimtarëve apo mos o Zot më keq, mbi parimin e munafikëve?!

Njerëzit sot a kanë pjesëmarrje aktive në përhapjen e të mirës apo qëndrojnë indiferent?!

Sa njerëz nga mesi jonë sot mundohen të promovojnë të mirën, urdhërojnë në të mirë, organizojnë aktivitetet ku del në shesh e mira dhe luftohet e keqja, promovohet morali dhe luftohet degjenerimi, stimulohet mësimi, edukimi dhe luftohet përtacia dhe dembelia?!

Nëse shtohet e keqja në shoqëri dhe mungojnë ata që urdhërojnë në të mirë dhe largojnë nga e keqja, dënimi ka për t'i kapluar të gjithë ata njerëz.

A nuk mendojmë sadopak mbi atë që na ka mësuar populli si urtësi: "krahas të thatës shkon edhe e njoma".

Nëse djemtë që nuk falin namaz janë më shumë se ata që falin namaz, domethënë krëndet e thata janë më shumë se ato të njomat.

Nëse djemtë që pinë alkool janë më shumë se ata që nuk pinë, domethënë krëndet e thata janë më shumë se ato të njomat.

Nëse djemtë që shkojnë nëpër diskoteka dhe kafene janë më shumë se ata që nuk i vizitojnë këto vende, domethënë se krëndet e thata janë më shumë se ato të njomat.

Nëse njerëzit që tregtojnë me kamatë janë më shumë se ata që nuk tregtojnë me kamatë, domethënë se krëndet e thata janë më shumë se ato të njomat.

Nëse vajzat e zhveshura dhe lakuriqe janë më shumë se ato të veshura më petkun e devotshmërisë dhe nderit, atëherë krëndet e thata janë më shumë se ato të njomat.

E kur të na vijë zjarri do të na kaplojë të gjithë neve, sidomos atyre që rrinë indiferent dhe nuk marrin asnjë iniciativë për të përmirësuar këtë gjendje të mjerueshme dhe të llatarshme që është duke na kapluar.

Ligji i All-llahut për ata që braktisin këtë parim

All-llahu, subhanehu ve tealë, në Librin e tij Fisnik ka sqaruar shumë bukur se çka i pret ata që e braktisin këtë parim dhe e neglizhojnë këtë detyrë.

All-llahu, azze ve xhel-le, në suren El-Maide, në ajetin 78 dhe 79 thotë:

"Ata që mohuan të vërtetën nga beni israilët, u mallkuan prej gjuhës së Davudit dhe Isait, të birit të Merjemes. Kështu u veprua sepse kundërshtuan dhe e tepruan. Ata ishin që nuk ndalonin njëri-tjetrin nga e keqja që punonin. E ajo që bënin ishte e shëmtuar". (El-Maide: 78- 79).

Pra, mallkimi i All-llahut qenka ajo që i pret këta njerëz, të cilët e shpërfillin këtë detyrë.

Pasojat nga braktisja e kësaj detyre

Pasojat janë të shumta, mirëpo ne do ti përmendim disa prej tyre:

1- Shtohet e keqja.

Zejneb bintu Xhahshi, radijall-llahu anha, tregon se një natë Pejgamberi, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, u zgjua i trishtuar nga gjumi e tha: "La ilahe il-lall-llahu, vaj për arabët nga e keqja që u është afruar. Nga vrima e Jexhuxhit dhe Mexhuxhit sot është hapur qaq dhe bëri një unazë me gishtin e madh dhe atë tregues". Zejnebeja tha: o I Dërguar i All-llahut, a do të shkatërrohemi edhe pse në mesin tonë ka njerëz të mirë? Tha: po, nëse shtohet e keqja". (Buhariu dhe Muslimi).

Nëse e keqja publikohet në shoqëri, përhapet me të madhe dhe bëhet normale dhe nëse nuk gjendet kush t'i dalë para kësaj të keqeje

që ta ndalë, atëherë kjo tregon se njerëzit e këqij dominojnë dhe bëhen shkak që njerëzit t'i pasojnë ata. All-llahu, tebareke ve tealë, u është kërcënuar këtyre njerëzve duke u thënë: "Ata, të cilët dëshirojnë që te besimtarët të përhapet imoraliteti, ata i pret dënimi i dhembshëm në këtë dhe në botën tjetër. All-llahu di (të fshehtat) e ju nuk i dini". (En-Nur: 19).

Kështu përhapet e keqja, ... Dikush i pari e bën një gabim dhe vepër të keqe, në heshtje të njerëzve, atë e imitojnë të tjerët dhe fillon dalëngadalë të përhapet në atë shtëpi, në atë lagje dhe në atë qytet. Vazhdon përhapja e të keqes dhe normalizimi i tij, saqë bëhet i arsyetueshëm në mesin e njerëzve dhe i pranuar. Kurse në anën tjetër pakësohet e mira dhe bëhet e huaj çdo gjest dhe vepër e devotshme.

Omer ibën Abdul-Azizi, rahimehull-llahu, i shkroi kryetarit të Medinës dhe e urdhëroi atë që t'i urdhërojë dijetarët të mbajnë ligjëratat në xhamia për të përhapur dijen duke u thënë:

"Përhapeni dijen, sepse dija nuk ngrihet derisa nuk bëhet sekrete".

Duke u nisur nga kjo thënie shumë e rëndësishme e këtij Imami të madh, duhet kuptuar edhe më seriozisht hoxhallarët detyrën e tyre dhe duhet të organizojnë tubime, ndeja, mexhlise, tribuna, derse, hutbe, ligjëratat, shkrime, audiokaseta, e aktivitete të tjera që ta përhapin dijen dhe fenë e All-llahut, subhanehu ve tealë.

2- Dënimi i përgjithshëm dhe shkatërrimi gjeneral.

Këtë e tregoi edhe hadithi i mësipërm. Kurse All-llahu, subhanehu ve tealë, na tregoi në Kur'an, tregimin e njerëzve të shtunës. Izraelitëve, All-llahu ua kishte ndaluar punën ditën e shtunë. Një pjesë e izraelitëve ishin afër detit dhe merreshin me peshkim. Kur nuk peshkonin ditën e shtunë, vinin shumë peshq në det, kurse ditëve të tjera kishte më pak peshq. Çfarë bënë ata? Ata e lëshuan rrjetin

ditën e xhuma dhe e mblodhën në ditën e diel. Kur e bënë ata këtë hile, kishte disa njerëz të devotshëm në mesin e tyre dhe i këshilluan që mos të veprojnë kështu. Kurse një grup tjetër që e shikonte këtë mashtrim dhe hile ndaj All-llahut në mënyrë indiferente, u thonin këtyre të parëve pse po lodheni, sepse ata nuk përfitojnë nga këshilla juaj, andaj ndaluni nga urdhërimi në të mirë dhe ndalimi nga e keqja.

"Dhe kur një grup prej tyre thanë: "Përse këshilloni një popull që All-llahu do ta shkatërrtojë ose dënojë me një dënim të ashpër?" Thanë (këshilluesit): "Arsyetim para Zotit tuaj dhe me shpresë që t'u largohen gabimeve". E kur braktisën atë për të cilën ishin këshilluar, Ne i shpëtuam ata që pengonin nga të këqijat, ndërsa ata që kundërshtuan i kapëm me një dënim të fortë, ngase ishin të shfrenuar. E kur ata tejkaluan me arrogancë të hapët nga ajo që ishin të ndaluar, Ne i shndërruam në majmunë të përbuzur". (El-Araf: 164- 166).

Po, nëse njerëzit e ndalojnë të keqen, fitojnë njërën nga dy rezultatet: ose pendohen dhe largohen nga e keqja, ose së paku kanë arsye para All-llahut në Ditën e Kijametit dhe me këtë e mbrojnë popullin e tyre nga shkatërrimi masiv.

Kurse në anën tjetër, nëse njerëzit jepen pas mëkateve, jepen pas alkoolit, drogës, muzikës, kamatës, zinasë, All-llahu u sjell dënime shumë të hatashme, u sjell deformimin e fytyrës dhe natyrës, i shndërron ata njerëz në derra dhe majmunë, sikurse ka ardhur në shumë argumente fetare.

All-llahu, i shpëton ata që ndalojnë nga e keqja, kurse mëkatarët i dënon, e nëse nuk ka në ummet njerëz që urdhërojnë në të mirë dhe ndalojnë nga e keqja, atëherë askush nuk shpëton. All-llahu, xhel-le shanuhu, thotë:

"E përse të mos ketë pasur nga breznitë që ishin para jush, të zotët e mendjes e të nderit që t'i ndalonin çrregullimin e kaosit në tokë,

përveç një pakice, të cilët i shpëtuam (ngase u frenuan nga të këqijat), e ata që ishin mizorë u dhanë pas kënaqësive si të shfrenuar, duke vazhduar të jenë mëkatarë". (Hud: 116).

Pejgamberi, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, ka thënë: "Nëse dikush është në mesin e një populli që bëjnë mëkate dhe ai ka mundësi ta ndryshojë atë e nuk e ndryshon, All-llahu do t'u dërgojë dënim para se të vdesin". (Sahih, Ebu Davudi dhe Ibn Maxheja).

Një ditë doli Ebu Bekri, radijall-llahu anhu, para disa njerëzve e u tha: O ju njerëz, a jeni duke e lexuar ajetin?: "O ju që besuat, ruajeni veten tuaj! Ai që ka humbur, nuk ju dëmton juve kur jeni në rrugë të drejtë. Kthimi i të gjithë juve është te All-llahu dhe Ai ju njofton për atë që vepruat". (El-Maide: 105).

Mirëpo jeni duke e keqkuptuar. Kam dëgjuar Pejgamberin, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, duke thënë: "Nëse njerëzit kur e shohin zullumqarin (duke bërë zullum) dhe nuk e ndalin, së shpejti All-llahu do t'i kaplojë të gjithë me dënim prej Tij". (Sahih, Tirmidhiu, etj).

Gjithashtu Pejgamberi, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, ka thënë: "Pasha Atë që në Dorë të Tij është shpirti im, ose do të urdhëroni në të mirë dhe do të ndaloni nga e keqja, ose së shpejti All-llahu do t'ju dërgojë dënim prej Tij, pastaj ju do të luteni, mirëpo nuk do t'ju pranohet lutja". (sahih, Tirmidhiu).

Mëkatet janë shkaku kryesor i katastrofave të ndryshme natyrore

Para se të vazhdojmë të flasim për pasojat që i sjell mosurdhërimi në të mirë dhe mosndalimi nga e keqja, është mirë të tregojmë, sikurse kemi treguar disa herë në raste të ndryshme, se katastrofat natyrore nuk vijnë vetëm si pasojë e shkaqeve fizike dhe materiale, por edhe si pasojë e mëkateve.

All-llahu, subhanehu ve teala, thotë: "E sikur banorët e këtyre vendbanimeve të kishin besuar dhe të ishin ruajtur, Ne do t'ju

hapnim begati nga qielli e toka, por ata përgëneshtruan, andaj i dënuam me shkatërrim për atë që merituan. A mos u siguruan banorët e fshatrave nga dënimi jonë kur ata ishin fjetur (natën)? A mos u siguruan banorët e fshatrave nga dënimi jonë paradite, kur ata ishin duke luajtur? A mos u siguruan ata prej ndëshkimit të All-llahut? Nuk sigurohet kush prej frikës së ndëshkimit të All-llahut pos njerëzve të humbur. A nuk e kanë të qartë ata që e trashëguan tokën pas banorëve të saj (që u shkatërruan) se, nëse dëshirojmë Ne i godasim (i dënojmë) për mëkatet e tyre, ua mbyllim zemrat e tyre, dhe ata nuk dëgjojnë (këshillat)". (El-A'raf: 96- 100).

Gjithashtu All-llahu, tebareke ve teal, na tregojnë se: "Sikur ata t'i përmbaheshin rrugës së drejtë, Ne do t'iu lëshonim atyre ujë me bollëk, për të sprovuar me të. E kush ia kthen shpinën adhurimit ndaj Zotit të vet, Ai e shpie atë në vuajtje të padurueshme". (El-Xhin: 16- 17).

"E sikur të mos ishte që njerëzit (do të lakmonin) të jenë të një feje (jobesimtarë), Ne atyre që nuk e besojnë Zotin do t'ua bënim pullazet e shtëpive të tyre nga argjendi si dhe shkallët nga argjendi, mbi të cilat ata do të ngriheshin. E edhe dyert e shtëpive të tyre nga argjendi edhe kolltukët, mbi të cilët do të mbështeteshin. Edhe stoli të ndryshme (ari etj.). E, të gjitha këto nuk janë gjë tjetër pos kënaqësi e jetës së kësaj bote, kurse bota e ardhshme të Zoti është për besimtarët e ruajtur". (Ez-Zuhruf: 33- 35).

3- Divergjencat dhe grindjet.

Prej pasojave më të këqija që sjell në shoqërinë e muslimanëve mungesa e urdhërimit në të mirë dhe ndalimit nga e keqja, është përçarja e shoqërisë, grindja mes tyre, rrahjet mes tyre, ofendimet mes tyre, madje edhe vrasjet mes tyre.

Kjo gjendje e destabilitetit në një shoqëri vjen si pasojë e mëkateve dhe shkeljes së

kufijve që i ka caktuar All-llahu, subhanehu ve teal.

All-llahu, xhel-le shanuhu, thotë: "Thuaj: "Ai ka fuqi (t'ju shpëtojë, por edhe) t'ju sjellë dënim prej së larti ose prej së poshti nën këmbët tuaja apo t'ju ndajë në grupe e ta luftoni njëri-tjetrin. Shih se si i sqarojmë faktet në mënyrë që të kuptojnë". (El-Enam: 65).

Vetëm zbatimi i urdhrave të All-llahut dhe largimi nga ndalesat e Tij e mbron shoqërinë muslimane nga grindjet dhe përçarjet, sepse ligji i All-llahut i bashkon dhe afron njerëzit, kurse braktisja e tij shkakton të kundërtën.

All-llahu, subhanehu ve teal, pasi që thirrri që të bëhet një grup prej muslimanëve, ose të bëhen muslimanët që të thërrasin në të mirë, të urdhërojnë në bamirësi dhe të ndalojnë nga e keqja, na e tërheq vërejtjen që të mos bëhemi nga ata që përçahen dhe grinden: "Nga ju le të jetë grup që thërret në atë që është e dobishme, urdhëron për punë të mbara dhe ndalon nga e keqja. Të tillët janë ata të shpëtuarit. E mos u bëni si ata që u ndanë dhe u përçanë pasi u patën zbritur argumentet. Ata do të pësojnë një dënim të madh". (Ali Imran: 104- 105).

Përhapja e zinasë e sjell grindjen dhe vrasjen. Sa e sa djem të rinj për shkak të zinasë janë rrahur ose janë vrarë mes tyre?!

Përhapja e alkoolit e sjell grindjen dhe vrasjen. Sa e sa djem të rinj janë rrahur dhe grindur mes tyre për shkak se kanë qenë të dehur?!

Tregtia me kamatë e sjell grindjen dhe vrasjen. Sa e sa njerëz kanë probleme mes tyre për shkak të marrjes dhe dhënies së parave me kamatë, grindje që zakonisht shpiten deri te uzurpimi i pasurisë, rrahja, rrëmbimi dhe vrasja?!

Bixhozi është shkak që i sjell grindjet dhe rrahjet në mesin e njerëzve. Sa e sa njerëz

janë rrahur dhe grindur mes vete për shkak të lojës së bixhozit?!

Hilja dhe mashtrimi gjatë shitblerjes sjell grindje dhe rrahje. Sa e sa herë mashtrimet dhe hilet në treg kanë qenë shkak për rrahje dhe grindje mes njerëzve?!

Prania e këtyre mëkateve detyrimisht shkaktojnë grindjen mes njerëzve, përçarjen e tyre, prishjen e zemrës së tyre, largimin njëri nga tjetri dhe shthurjen e shoqërisë muslimane.

Kurse heshtja e këtyre mëkateve dhe gabimeve nënkuptohet si dakordim me to.

4- Sundimi nga armiqët.

All-llahu, xhel-le shanuhu, mund të sprovtojë një shoqëri që ka braktisur urdhërimin në të mirë dhe ndalimin nga e keqja me dërgim të armikut mbi kokën e tyre. Kjo ka ndodhur në historinë islame edhe është duke ndodhur në kohën e sotme. Deri dje ishin mbretër dhe diktatorë, kurse sot qajnë dhe ankohen për padrejtësitë që u bëhen.

5- Nuk pranohet lutja.

Çdo musliman që e harron All-llahun në bollëk, u kujtohet Ai kur janë në vështirësi edhe atëherë i drejtohen Atij me lutje dhe përulje, mirëpo, këto lutje dhe këto duar të ngritura lart, mbeten bosh.

Na e ka treguar këtë Pejgamberi, sal-lallahu alejhi ve sel-lem, duke na thënë: "Pasha Atë që në Dorë të Tij është shpirti im, ose do të urdhëroni në të mirë dhe do të ndaloni nga e keqja, ose së shpejti All-llahu do t'ju dërgojë dënim prej Tij, pastaj ju do të luteni, mirëpo nuk do t'ju pranohet lutja". (sahih, Tirmidhiu).

6- Krizat ekonomike.

Mungesa e këtij parimi në jetën tonë shoqërore e sjell varfërinë, e sjell krizën ekono-

mike, sepse bereqeti vjen me devotshmëri dhe punë të mira, kurse punët e liga dhe mëkatet e largojnë shiun, e sjellin thatësirën, e sjellin varfërinë, i sjellin sëmundjet dhe vështirësitë. Kurse varfëria e sjell edhe kufrin, sikurse ka treguar Pejgamberi, sal-lallahu alejhi ve sel-lem, kur është lutur: "All-llahu im ruajmë nga mosbesimi dhe varfëria". (sahih, Ebu Davudi).

Varfëria e largon njeriun nga obligimet ndaj All-llahut dhe fesë Islame, e largon njeriun nga farefisi dhe e bën të mvarur nga tjetër dhe mosbesimtarët.

7- Zhytja në mëkate dhe epshe.

Mungesa e këtij parimi shkakton që shoqëria të zhytet në epshe dhe kënaqësi, të cilat i largojnë ata njerëz nga veprat e larta dhe madhore, njerëzit lidhen ngushtë me dynjanë, bëhen joserioz, të ligë dhe të padobishëm.

8- U mundësohet munafikëve të udhëheqin muslimanët.

Kur mungon urdhërimi në të mirë dhe ndalimi nga e keqja, kush e udhëheq jetën e muslimanëve? E udhëheqin ata që se kanë aspak dert dhe nuk brengosen për jetën shpirtërore të tyre, për rregullat dhe obligimet që i kanë ata dhe nuk mundohen aspak t'u sigurojnë muslimanëve edhe të drejtat minimale të tyre.

Të nderuar vëllezër! Hapni sytë, mësojeni fenë, zbatojeni në jetën tuaj, publikojeni kudo që gjendeni dhe shkoni, shtoni veprat e mira, mos nguroni të urdhëroni për të mirë dhe të ndaloni nga e keqja me urtësi, butësi, fjalë të ëmbla, gjeste të kujdesshme, dhe lutje të sinqerta që All-llahu të udhëzojë popullin tonë dhe t'i japë mirësi në dynja, mirësi në ahiret dhe të na mbrojë të gjithë neve nga dënimet e Tij. Amin!

Bekir Halimi,
29.07.2005

Qëndrimi ynë ndaj dijetarëve

Duke analizuar për një kohë të gjatë gjen-djen e njerëzve që i japin vetes të drejtë për të dhënë vlerësimin e tyre për dijetarët, të cilët disa herë mund të bëjnë ndonjë gabim edhe në çështjet e akides, e disa herë pretendohet se kanë bërë gabime në çështjet e akides, dhe duke hulumtuar në këtë çështje për një kohë paksa të gjatë, më ra në sy një shkrim, i cili është pjesë e hyrjes së librit "Er-Rudud vet-Teakubat ala ma vekea lil-Imami en-Nevevi", në faqet 30-35 të këtij libri, ku Shejh Meshhur Haseni flet për pozitën e Imam Neveviut në mesin e ithtarëve të Sunnetit për shkak të disa shtrembërimeve që ai u ka bërë kuptimit të haditheve ku përmenden Cilësitë e All-llahut, subhanehu ve teala.

Ky libër është botuar në vitin 1413/ 1993, po këtë vit edhe e kam lexuar, kurse këto ditë e shfletova përsëri dhe gjeta një sqarim shumë domethënës rreth kësaj çështjeje nga shejh Meshur Haseni, sqarim, të cilin duhet ta kemi parasysh gjatë të gjitha vlerësimeve që i bëjmë për dijetarët duke i etiketuar ata me lloj-lloj etiketimesh.

Ai mes të tjerash thotë:

"Qëndrimi ynë ndaj Imam Neveviut, rahimhull-llah, dhe tevilateve (shtrembërim të kuptimit të cilësive të All-llahut) të tij:

Këto rreshta nuk mjaftojnë për të sjellë shprehjet e dijetarëve ku lavdërohet Ebu Zekerija En-Neveviu dhe as që kam nevojë për tu përqendruar në këtë çështje për shkak të publicitetit dhe për shkak se është i njohur në mesin e nxënësve të dijes. Këtë gjë shu-

më gjerësisht e kemi treguar gjatë publikimit dhe recensimit të librit të Ibnul-Attarit "Tuh-fetul-Talibin fi terxhemti Muhjidin", andaj ai që dëshiron t'i dijë këto gjëra le ti referohet këtij libri, dhe do të gjejë, inshaAll-llah, atë që e gëzon.

Në këtë rast dëshiroj të tërheq vërejtjen për një gjë shumë të rëndësishme: "në mesin e esharitëve ka dijetarë që kanë shërbyer sheriatin siç janë: Hafidh Ebu Bekr Bejha-kiu, Hafidh Ebul-Kasim ibën Asakir, Imam El-lz ibën Abdus-Selam dhe shumë dijetarë të vlefshëm të esharitëve, i përmendim vlerat e tyre edhe pse i tregojmë bidatet në të cilat kanë rënë, sepse e vërteta nuk pranon koncesione, kurse bidatet e tyre nuk duhet të na pengojnë që të përfitojmë nga dija e tyre, në hadithe, fikh, tefsir, histori, etj., mirëpo me kujdes.

Në këtë kemi shembull selefinit dhe imamët, të cilët kanë transmetuar nga shumë bidatçi, sepse e kanë ditur se janë të vërteta.

I ikim tekfirit (konsiderim të dikujt kafir), tedlilit (konsiderim të dikujt të devijuar) dhe tefsikut (konsiderim të dikujt fasik) të njerëzve të përcaktuar të kësaj kategorie të dijetarëve, sepse kjo nuk është nga metoda e selefinit, por mjaftohemi me sqarimin e bidatit të tyre dhe replikimin ndaj tij, nëse ballafaqohemi me të.

Kjo e tëra vlen kundrejt dijetarëve të cilët nuk dominon bidati dhe epshi dhe e dimë prej tyre se ata kujdesen për pasimin e Sunnetit të Pejgamberit, sal-lall-llahu alejhi ve sel-

lem, dhe hulumtimin e të vërtetës nga Kur'ani dhe Sunneti, mirëpo nuk ia ka arritur për shkak të ndonjë mëdyshjeje ose ndonjë shkakut tjetër". ("El-Akidetus-Selefijetu fi kelami rabil-Berrijeti", fq. 431).

E tillë është çështja e Imam Neveviut, rahimehull-llah, i cili është përpjekur në kërkim të së vërtetës, qëndrimin në të dhe dhënies pas saj. Askënd nuk e lavdërojmë para All-llahut.

Në vijim do të përmendim edhe një fjali të Ibën Tejmijes, rahimehull-llah, fjalë shumë e çmueshme, ku përmend dispozitën e fesë mbi dispozitën e dijetarit që bën tevil edhe pse ai zakonisht kapet pas së vërtetës, mirëpo nuk ia ka qëlluar në disa gjëra ose në disa raste, ku edhe ua tërheq vërejtjen nxënësve të dijes nga pasimi i këtij dijetari në rrëshqitjet e tij ose pasimin e mendimeve të tij. Kjo ndodh për shkak të afrimitetit, devotshmërisë, hises së madhe në dije dhe numrin e madh të veprave.

Ai mes të tjerash thotë:

"Askujt nuk i takon të pasojë rrëshqitjet e dijetarëve, ashtu sikurse nuk u takon të flasin për dijetarët dhe besimtarët përpos me atë që e meritojnë, sepse All-llahu ua ka falur besimtarëve gabimet që i kanë bërë, sikurse na ka treguar në Kur'an: "...Zoti ynë, mos na dëno nëse harrojmë ose gabojmë! ...". (El-Bekare: 186).

Kurse All-llahu u përgjigj duke u thënë: ua kam pranuar këtë kërkesë". (Muslimi).

Jemi urdhëruar të pasojmë atë që na është shpallur nga Zoti ynë dhe mos të pasojmë askënd tjetër përpos Tij, jemi urdhëruar që mos të respektojmë krijesat në të bërit mëkate Krijuesit dhe të kërkojmë falje për vëllezërit tanë që na kanë parakaluar me besim, duke thënë:

"...Zoti ynë, falna neve dhe vëllezërit tanë që para nesh u pajisën me besim dhe mos lejo në zemrat tona farë urrejtjeje ndaj atyre

që besuan. Zoti ynë Ti je i butë, mëshirues!" (El-Hashr: 10).

Kjo gjë është obligim për muslimanët në të gjitha çështjet e dyshimta, e madhërojmë urdhrin e All-llahut duke e respektuar për hir të All-llahut, subhanehu ve teala, dhe për Pejgamberin, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, kujdesemi për obligimet që kemi ndaj muslimanëve, sidomos ndaj dijetarëve, ashtu sikur na ka urdhëruar All-llahu dhe Pejgamberi i Tij, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem. Ai që largohet nga kjo rrugë është larguar nga pasimi i argumentit dhe ka anuar nga pasimi i epshit dhe imitimit, pastaj i dëmton besimtarët dhe besimtarët me gjëra që nuk i kanë fituar. Ky njeri është prej zullumqarëve. Ai që i madhëron shenjtëritë e All-llahut dhe sillet mirë me robërit e All-llahut është prej evlijave të devotshëm. All-llahu e di më së miri". ("El-Fetava", 32/ 239).

Ai gjithashtu thotë: "Nëse sheh ndonjë shkrim (mendim) të gabuar që buron nga një imam i vjetër, atij kjo i falet për shkak të mosarritjes së argumentit të ai, mirëpo nuk i falet atij tek i cili ka arritur argumenti. Për këtë shpallet bidatçi ai, të cilit i kanë arritur argumentet e dënimit të varrit dhe të ngjashmet me të, kurse nuk shpallet bidatçi Aisheja, radijall-llahu anha, e të tjerët që nuk e kanë ditur se të vdekurit dëgjojnë në varret e tyre. Kjo gjë është një rregull i madh, andaj analizoje, sepse të sjell shumë dobi". ("El-Fetava", 6/ 61).

Ibën Tejmije po ashtu, në një vend tjetër, pasi që e përmendi grupin e shpëtuar, besimin e tij dhe argumentin e shpëtimit të tij, tha: "Gjithsecili që kundërshton diçka nga ky besim nuk është patjetër i shkatërruar, sepse ai që e kundërshton këtë gjë mund të jetë muxhtehid i cili ka gabuar dhe i falet ky gabim, ose nuk i ka arritur dija rreth kësaj

çështjeje që të jetë kjo argument kundër tij". ("El-Fetava", 3/ 179).

Ai gjithashtu ka sqaruar se dijetari mund të jetë nga njerëzit që bëjnë ixhtihad dhe sipas ixhtihadit të tyre kanë bërë tevilit (shtrembërim të kuptimit), njerëz me vlerë, devotshmëri, kujdes në pasimin e sheriatit dhe pasimin e gjurmëve të Pejgamberit, mirëpo ka gabuar në kuptimin e teksteve (të sheriatit), në ixhtihadin e tij dhe në tevilin që kanë bërë, ka sqaruar se ky grup i njerëzve janë të shpërblyer dhe të arsyetuar në gabimin e tyre, mirëpo nuk lejohet të pasohen në gabimin e tyre, duke thënë:

"Ai që preferon ndonjë vepër me të cilin i afrohet njeriu All-llahut, ose bën obligim ndonjë vepër me fjalën ose veprën e tij, duke mos e bërë pjesë të sheriatit, ai ka nxjerrë sheriat, për të cilin All-llahu nuk ka dhënë leje, kurse ai që e pason në këtë gjë e konsideron ortak me All-llahun, i cili ka sjellë ligje të cilat nuk i ka lejuar All-llahu. Po, mund të jetë muteevil në këtë ligj, andaj i fallet atij për shkak të tevilin të tij, nëse është muxhtehid me ixhtihad, pranë të cilit falen gabimet e tij dhe shpërblehet për ixhtihadin e tij, mirëpo nuk lejohet të pasohet në këtë gjë ashtu sikurse nuk lejohet pasimi i cilitdo njeri në fjalët dhe veprat e tij, nëse dihet se e sakta është në të kundërtën edhe pse thënësi ose vepruesi mund të jetë i shpërblyer dhe i arsyetuar". ("El-Fetava", 4/ 195).

Edhe përkaj kësaj nuk janë të barabartë të gjithë ata që bien në gabime të ngjashme për ndonjë shkak, disa prej tyre qortohen ashpër e disa jo. Këtë konkluzion e ka nxjerrë Ibën Tejmiye duke i analizuar tekstet e sheriatit dhe gjendjet e selefit dhe mes të tjerash thotë:

"Nëse e sheh ndonjë imam që e qorton ashpër ndonjë thënë të ndonjë fjale, ose e ka bërë tekfir, kjo nuk konsiderohet rregull i

përgjithshëm, i cili aplikohet ndaj secilit që e thotë një fjalë të tillë, përpos nëse ekziston kushti, i cili bën që ta meritojë qortimin e ashpër dhe tekfirin". ("El-Fetava", 11/ 471).

Nëse e konfirmojmë pranimin e këtij arsyesimi nga ky imam për shkak të ixhtihadit dhe tevilin, kjo nuk na detyron ta konfirmojmë gabimin dhe kundërshtimin e tij dhe të jemi dakord me një gjë të tillë.

Por duhet ta sqarojmë të saktën, sepse vendimi për arsyetim është për në ahiret, mosfitimi i mëkatit, fitimi i shpërblimit për shkak të ixhtihadit dhe përpjekjes është diçka, kurse refuzimi i gabimit dhe tërheqja e vërejtjes nga gabimi është diçka tjetër. (Shiko: "El-Fetava", 11/ 471). Andaj ki kujdes në këtë çështje dhe mos u bëj prej neglizhentëve.

Pas kësaj, nxjerr edhe përfundimin si këshillë, duke sjellë fjalën e Imam Mukbiliut nga libri i tij "El-Ilmush-Shamih fi tafdiil-Haki al-el-Abai vel-Meshajih", fq. 274- 275, ku ai mes të tjerash thotë:

"Kjo është rruga e drejtë me të cilën na ka porositur All-llahu. Në këtë rrugë ec, sepse nuk të dëmtojnë shokët nëse ecin djathtas dhe majtas, e nëse janë në këtë rrugë atëherë i ke shokë, e nëse largohen nga kjo rrugë, mos u mërzi për këtë gjë, nëse ti vetë je në mes. Nëse anon nga ndonjë grup që ecën rrugicave, dije se je këshilluar me kohë, e nëse mendon se dikush prej tyre nuk është larguar nga rruga e drejtë as një pëllëmbë, dije se ke gabuar. Nëse thua: disa janë më afër e disa më larg, të vërtetën e ke thënë, mirëpo nuk e di sasinë e afrisë dhe largimit nga Zoti yt, kurse shpëtimi qëndron në kapjen për porositin e Zotit tënd, kur thotë:

"Porositni në të vërtetë dhe porositni në durim". (El-Asr: 3). All-llahun e lusim për udhëzim dhe sukses".

Kjo është tërë ajo që kishte shkruar Shejh Meshuri në këto faqe nga ky libër i tij.

Mendoj se ky shkrim i Shejh Meshhur Hassenit, i cili është shkruar duke u mbështetur në fjalët e Imamit të madh dhe zemërgjerë, Ibën Tejmijes, na jep sqarime të mjaftueshme se si duhet të jetë qëndrimi ynë ndaj dijetarëve, me disa qëndrime ose fetva të të cilëve nuk pajtohemi.

Nëse u dashka të pozicionohemi kështu ndaj Imamit të madh, Imam Neveviut, gabimi

i të cilit pa dyshim është në një pjesë të rëndësishme të akides, e ato janë Emrat dhe Cilësitë e Tij, atëherë çka mund të themi për gabimet e dijetarëve të tjerë, të cilët publikisht shprehen dhe praktikisht demonstrojnë se janë të kapur për menhexhin e selefit.

E lusim All-llahun të na japë dije të dobishme dhe vepra të mira, na bëftë çelës të së mirës dhe mbyllës të së keqes. Amin.

Bekir Halimi,
15.7.2005

Ndihmësit e gjykatësit

Gjykatësi ka nevojë për një numër njerëzish që i asistojnë atij vetë në zbatimin e detyrave. Në mesin e këtyre do t'i përmendim:

1. Këshilli konsultativ: Gjykatësi duhet të zgjedhë për vete një numër dijetarësh dhe njerëzish eminent, këshillën e të cilëve do ta kërkojë gjatë shqyrtimit të çështjeve gjyqësore. Ai kërkon konsultimet e tyre për çështje të ligjit Islam dhe përfiton prej tyre në vendimet e tij në çështjet gjyqësore. Ky konsultim është i rekomanduar edhe atëherë kur gjykatësi është dijetar. Omer ibën El Hattabi, radijallahu anhu, është konsultuar me as'habët më të ditur si; Ali ibën Ebi Talibi dhe Abdullah ibën Abbasi, radijallahu anhu.

Qëllimi i konsultimit është të sigurojë që gjykatësi të jetë i vetëdijshëm për të gjitha faktet që kanë lidhje me çështjen, për informatat që ka mundësi t'i ketë neglizhuar ose harruar. Ai përfiton edhe duke dëgjuar vendimin gjyqësor, të cilin e propozon këshilli konsultativ. Anëtarët e këtij këshilli duhet të jenë të aftë për rezonim, të pavarur juridikisht dhe duhet të jenë të moralshëm. Në

këtë mënyrë ata do të jenë të aftë të japin gjykimin në pajtim me legjislacionin Islam.

2. Sekretari i gjyqit: Ai ulet para gjyqtarit dhe shënon çdo gjë që diktohet për t'u shënuar. Juristët rekomandojnë që ai të ketë dije të mjaftueshme të sheriatit dhe karakter të mirë.

3. Polici i gjyqit: Që sjell ndërgjyqësit para gjyqtarit për të gjykuar për çështjet e tyre. Detyra e tij është të sigurojë rendin sipas parimit, i pari që ka arritur do të shërbehet i parë, ose sipas listës në të cilën disa raste kanë përparësi.

4. Ftues gjyqi: Ky person në mes të detyrave që i ka informon popullin për kohën kur gjyqi është në sesion dhe kohën kur gjyqtari pushon. Ai gjithashtu lajmëron gjyqtarin për njerëzit që dëshirojnë të takohen me të, në mënyrë që vetë gjykatësi të vendosë për pranimin ose mospranimin e tyre.

5. Përkthyesi: Gjykatësi ka të drejtë të emërojë një ose më tepër përkthyes me karakter të mirë. Nëse ka nevojë për përkthyes për ndonjë gjuhë që nuk e njohin përkthyesit e gjyqit emërohet përkthyes i huaj që është

besnik. Dy përkthyes janë më të mirë se një. Edhe gruaja mundet të ushtrojë postin e përkthyesit nëse ka nevojë. Detyra e tyre është t'i përkthejnë fjalitë e paditësit, të akuzuarit dhe dëshmitarët për gjykatësin nëse ai nuk e kupton gjuhën e tyre.

6. Ofiqari i gjyqit është personi i cili qëndron pranë gjykatësit dhe urdhëron ndërgjyqësit dhe përcakton veprimet e tyre. Ai është polic i cili mbron gjykatësin dhe garanton sigurinë në sallën e gjyqit.

7. Dëshmitarët e gjyqit: Janë njerëzit që sipas nevojës ftohen në gjyq për të dëshmuar për dëshmitë e ndërgjyqësit, për t'i mësuar përmendsh dhe për t'i prezantuar në rast nevojë. Nga ata kërkohet të jenë me karakter të mirë dhe të kenë aftësi të mjaftueshme për dëshmitarë.

8. Ofiqarët e arrestit: Detyra e tyre është që të akuzuarit t'i sjellin në sallën e gjyqit në rast të padisë kundër tyre. Ata duhet të jenë besnikë dhe fetarë, larg lakmisë dhe korrupsionit.

9. Hetuesit e gjyqit: Bëhet fjalë për njerëz të drejtë me karakter të mirë, identiteti i të cilëve nuk zbulohet në publik dhe detyra e tyre është të përgjigjen për karakterin e dëshmitarëve për të cilët pyeten.

10. Ofiqarët disiplinues: Që sigurojnë dhe disiplinojnë masën që merr pjesë gjatë seancës të gjyqit. Ata kanë të drejtën t'i nxjerrin njerëzit prej sallës nëse janë të papërmirësueshëm. Ata gjithashtu bëjnë pjesë në forcat e sigurimit.

11. Dëshmitarët ekspert: Njerëz me virtyte të larta të zgjedhur prej gjykatësit për të bërë ekspertizë në disa gjëra për të cilat ka nevojë gjyqi. Këtu bëjnë pjesë edhe vlerësuesit e ndryshëm, topografët, mjekët etj.

12. Rojtari i burgut: I cili përkrah detyrave që ka, për çdo ditë i jep gjykatësit informata për zhvillimet brenda burgut (burgjeve). Në këtë mënyrë sigurohet që askush të mos mbetet në burg më tepër se sa është e nevojshme.

Duhet përmendur edhe fakti se disa nga këta ndihmës i zgjedh vetë gjykatësi, si për shembull; këshillin konsultues, hetuesit dhe dëshmitarët e gjyqit, në kohë që të tjerët i emërton shteti si për shembull; sekretarin, ftuesin dhe policin e gjyqit. Pagat e tyre i siguron shteti nga arka e tij në pajtim me detyrat që i kryejnë dhe me shkallën e ekspertizës. Gjykatësi ka detyrën e mbikëqyrjes për punën që e bëjnë bashkëpunëtorët e tij, për angazhimin e tyre si dhe për sjelljen e tyre.

marrë nga: IslamToday.net
Zgjedhi dhe përktheu: Talha Kurtishi
22.7.2005

Çështja e gruas

Të gjitha falënderimet i takojnë Allahut, paqja dhe bekimet qofshin mbi të dërguarin e Tij, familjen e tij dhe mbi shokët e tij.

Vëllezër muslimanë!

Allahu e ka bërë burrin dhe gruan theme-lues të njerëzimit. Asnjëri nuk mund të jetojë pa tjetrin. Nëse nuk do të ishte kështu, atëherë nuk do të kishte pasur argëtim. Kjo është sepse Allahu na e kujton neve këtë bekim kur Ai thotë: "Ai (All-llahu) është Ai që ju krijoi prej një vete, e prej saj për t'u qetësuar pranë saj". [el-Araf:189]

Gruaja është padyshim, burimi i stabilitetit për burrin dhe familjen, duke mos folur për të qenurit e saj si gjysma e shoqërisë. Është ajo që gjithashtu jep lindje gjysmës tjetër. Është sikurse e tërë shoqëria.

Të dashur vëllezër!

Çështja e gruas është një çështje shumë e rëndësishme dhe është e paevitueshme për shoqërinë bashkëkohore muslimane. Është një çështje shumë delikate që është e prirur për gabime, dëshira, ndikime të forta në ambiente të ndryshme dhe ndryshime objektive. Është e padrejtë aktualisht të diskutohet çështja e gruas dhe të gjitha çështjet që kanë lidhje me të në një ligjëratë të shkurtër xhumaje. Por është më mirë sesa të mos themi asgjë rreth saj. Ne jemi duke e thënë këtë në një kohë kur çështja e gruas është bërë preokupimi i vetëm i shumë njerëzve veçanërisht në këtë kohë që ummeti është duke u përballuar me gjithfarë padrejtësish, shtypjesh, varfërisht, devijime ideologjike dhe

presione nga armiqët. Ende asnjë zgjidhje nga kjo piramidë problemesh nuk po shihet në horizont. Këtu pra, ne jemi duke ju folur atyre të cilët flasin për çështjen e gruas që të marrin në konsideratë faktorët e mëposhtëm në mënyrë që t'i shmangen humbjes dhe shpikjes, të cilat nuk i ka lejuar Allahu dhe çfarë nuk është kryer nga asnjë nga selefët (muslimanët e parë të drejtë) e parë.

- I -

Duhet të vihet në mendje që i vetmi burim i përkufizimit të identitetit të të dyve burrit dhe gruas dhe vendosjes së atyre gjërave që i kanë të përbashkëta dhe gjërave me të cilat ata ndryshojnë dhe përgjegjësi që secili ka, është Libri i Allahut dhe Sunneti i të dërguarit të Tij dhe jo dëshirat dhe opinionet e njerëzve. Duhet gjithashtu të përkujtohet që kundërshtimi me çfarëdo nga Kur'ani dhe Sunneti, është këmbë e krye sfidë ndaj Atij që e ka shpallur islamin.

Allahu thotë: "A thua mos po kërkojnë gjykimin e kohës së injorancës, po për një popull që bindshëm beson, a ka gjykim më i mirë se ai i All-llahut?" [El-Meidah:50]

Si rezultat, nuk ka asnjë mënyrë për ta përdredhur kriterin islam dhe duke i dhënë atyre emra të rinj, si duke thirrur për modestinë e gruas, mbulimin e pjesshëm dhe tradita të pajustificuara nga të cilat gratë janë të shtypura.

- II -

Të gjithë ndjekësit e singertë dhe të devotshëm të fesë islame duhet t'i ndalojnë

ata shkrimtarë qëllimi i të cilëve është vetëm sulmimi i vlerave të këtij ummeti ose duke i kthyer ato në objekt përqeshjeje nga adhuruesit e epshit dhe ata të cilët e urrejnë atë që e ka shpallur Allahu. Ata të cilët i përdorin penat dhe gjuhët e tyre për të fundosur anijen e ummetit dhe për të mashtruar muslimanët të besojnë se mënyra e vetme për të arritur progresin shkencor, industrial dhe kulturor mbështetet në adoptimin e eksperimentit perëndimor mbi gratë. Fakti i çështjes është që vendet jomuslimane të cilat janë të magjepsura pas çlirimit të ashtuquajtur "Liria e grave muslimane" dhe të atyre që i imitojnë ata nga kombet tjera, në realitet, tregojnë shumë pak për çka ato magjepsen. Realitetet në vetë vendet e tyre janë në një kontradiktë tepër të bujshme rreth botës muslimane. Arritja më e madhe që ata kanë përvetësuar në vetë vendet e tyre, për sa i përket "lirisë" së gruas nuk e kanë tejkaluar zgjedhjen e pak grave në parlament ose duke caktuar një apo dy si ministre, ndërsa duke mashtruar njerëzit e thjeshtë tek një besim që gruaja ka arritur shumë në shoqëritë e tyre. Edhe me i habitshëm është fakti që në kushtetutat e disa prej këtyre vendeve të ashtuquajtura të zhvilluara, gruaja është e ndaluar që të bëhet kryetare shteti. Çfarë morali kanë këto vende që të thërrasin për "lirinë" e gruas?

Për këtë nuk duhet të çuditemi, sepse këto vende e kanë kuptuar dëshminë e Resulullahut, salallahu alejhi ve sel-lem, më tepër sesa e kanë kuptuar të ashtuquajturit avokatët muslimanë të "lirisë" së gruas. Resulullahu ka thënë: "Çdo popull që cakton një grua si liderin e tij nuk do t'ia dalë me sukses". [El-Buhari]

Në një version të transmetuar nga Ahmedi, Resulullahu ka thënë: "Burrat janë të shkatërruar kurdoherë që i ndjekin gratë".

Të dashur vëllezër!

Ajo çka realiteti tregon, është se arrijtjet më të mëdha të atyre vendeve të cilat janë "liruar" është gruaja ajo që është kthyer në një komoditet poshtërues në bordele ose imazhe në video klipe muzikore apo vetëm si trupa për reklamimin e mallrave.

-III-

Përdorimi i fjalës "liri" ose "çlirim" në çdo çështje që lidhet me gruan është bërë një instrument në duart e injorantëve, të mashtruesve dhe njerëzve qëllimkeq të cilët kërkojnë të shkatërrojnë stabilitetin e shoqërive muslimane. Aktualisht është bërë derë përmes së cilës armiku hedh bombën e tij me sahat, për shkak se termi "liri" ka një mënyrë magjike për t'i mashtruar masat, e veçanërisht të rinjtë. Gjëja më e çuditshme është se tre fazat e mbrojtjes të së ashtuquajturve "liruesve" të grave dëshirojnë të përdorin për të liruar gruan nga vetë-robërimi i saj përmes mësimave islame.

Faza e parë është shqyrtuar nga thëniet e tyre që ata janë të përgjegjshëm për trajtimin e problemeve që ndodhin midis muslimanëve dhe që asnjë pamje nuk do të pranohet nëse bie në kontradiktë me mënyrën e tyre të të arsyetuarit. Fakti e tyre për këtë, është ndryshimi i gjerë intelektual dhe kulturor që është midis tyre dhe qytetarëve të thjeshtë.

Në fazën e dytë, ata thonë që shkrimet dhe artikujt e tyre tregojnë sinjeritetin e tyre dhe sensin e dhembshurisë për ummetin, dhe se ata po thërrasin për tek e vërteta dhe dija. Ata thonë që dija është produkt i lirisë dhe që nëse nuk do të kishte patur liri në kohërat e mëparshme, atëherë nuk do të ishin arritur qëllimet e dëshiruara.

Në fazën e tretë, këta intelektualë vendosin që çdo gjë duhet të jetë subjekt i kërimeve shkencore të lira dhe fjala e tyre nuk përjashton asgjë, madje edhe besimet, mësimet dhe trashëgiminë tonë.

Këto faza, padyshim duken tërheqëse tek individët e thjeshtë. Por, herët ose vonë, ata e dinë se ato janë si tymi i lëshuar nga armiku për të maskuar pushtimin më mirë.

-IV-

Nuk ka shoqëri që ka luajtur me çështjen e gruas dhe vlerën e saj dhe që hedh dyshime mbi rregullat islame të vendosura për mbrojtjen e saj dhe të mos i ketë mëkëmbur këto cilësi me të cilat ajo dallohet dhe cilësitë me të cilat burri dallohet prej saj, përveç që shoqëria të mos zhytet në të këqija dhe Allahu t'i shkaktojë atij populli pikërisht atë nga çfarë ato po iknin. Resulullahu, sal-lallahu alejhi ve sel-lem, ka thënë: "...nuk kam lënë fitne më të madhe për Ummetin tim sesa gratë". [El-Buhari dhe Muslimi]

Ai gjithashtu ka thënë: "Kujdes nga jeta e kësaj bote dhe ki kujdes nga gratë, sepse fitneja e parë me të cilën u përballën Beni Israilët ishin gratë". [Muslimi]

Vëllezër në fe!

Le ta shqyrtojmë incidentin e luftës së famshme të Dhi Ka'r, e cila është një nga luftërat më të ashpra të periudhës para-islame. Kjo luftë filloi për shkak të një gruaje të cilën Kosroi dëshironte të martohej dhe Numani, i cili refuzoi ta linte të martohej. Një tjetër shembull ishte komploti çifut për të hequr hixhabin nga koka e një muslimaneje në treg të Benu Kejnukve, gjatë kohës së të dërguarit të Allahut, sal-lallahu alejhi ve sel-lem.

-V-

Feja islame kurrë nuk do të pranojë ekstremizmin në çështjet që kanë lidhje me gratë. Kurrë nuk do të lejojë që gruaje të poshtërohet ose të lihet mënjane, në marginat e jetës. As që do të pranojë që ajo të kalojë në degjenerim. Të dyja rrugët janë ekstreme. Ummeti nuk duhet të tolerojë urrejtjen pesimiste, e as nuk duhet t'u japë një shans atyre të cilët luajnë me vlerat e fesë.

Ummeti musliman, nuk është një popull që e shtyp gruan dhe as që ia mohan të drejtat e saj, megjithëse disa urrejtës mund ta mbështesin qëndrimin negativ me hadithe të trilluara si "Bindja ndaj një gruaje sjell keqardhje". Në anën tjetër nuk duhet të lejohet që ata të cilët kërkojnë ta mashtrojnë gruan për të dalë nga natyra e saj përmes mashtrimesh dhe gënjeshtërash. Këto elemente gjithashtu mbështesin ideologjinë e tyre të devijuar me transmetime fallse si: "Merreni fenë nga kjo Humejra (që nënkupton Aishen)".

Gjëja e saktë është për të mbajtur një qëndrim të moderuar, i cili është i drejtë dhe i saktë. Çfarëdo që ka një fakt në Kur'an dhe Sunnet është e vërteta, madje edhe nëse është e ndjekur nga një person i vetëm dhe kushdo që i kundërshton ata është në të kotë, madje edhe nëse ndiqet kjo nga shumica e gjerë.

Është gjithashtu një gabim i madh, që një bashkim mund të arrihet midis atyre që e thërrasin gruan tek mbulimi korrekt islam dhe atyre që e thërrasin që ajo ta lejë hixhabin, që me paturpësi të ekspozojë veten dhe t'i shmangen modestisë. Allahu ka thënë rreth atyre që përpiqen t'i bashkojnë këto dy grupe: "Ata janë të luhatsëm ndërmjet atij dhe atij (besimit dhe mosbesimit) e nuk janë as me ata (me jobesimtarët). Po atë që e mposht All-llahu, ti nuk mund të gjesh shpëtim për te". [en-Nisa:143]

Të dashur vëllezër!

Frikësojuni Allahut dhe kini kujdes nga bidatet, sepse çdo bidat është humbje dhe çdo humbje është në zjarr.

Allahu thotë: "O ju që besuat, ruane veten dhe familjen tuaj prej një zjarri, lënda djegëse e të cilit janë njerëzit dhe gurët. Atë (zjarrin) e mbikëqyrin engjëjt të rreptë e të ashpër që nuk e kundërshtojnë All-llahun për asgjë që Ai i urdhëron dhe punojnë atë që janë të urdhëruara". [et-Tahrim:6]

-VI-

Vëllezër në islam!

Faktori i gjashtë është veçanërisht i lidhur me gruan. Puna e saj në këtë jetë dhe në shoqëri nuk është e bazuar në skllavërimin e saj e as në zbulimin e trupit të saj. Gruaja ndryshe ka të drejta në shoqëri dhe në familje. Ajo ka të drejta që të marrë pjesë në xhami, ajo ka të drejtë për të mësuar dhe edukuar, ajo ka të drejtë për të dënuar dhe të dënohet po ashtu ajo ka të drejtë të mësojë dhe të edukohet. Ajo ka të drejtë të urdhërojë për të mirë dhe të ndalojë nga e keqja. Ajo ka të drejtë të përmirësojë kurdoherë që asaj i hapet një vend pune që është i përshtatshëm për natyrën dhe fenë e saj, si në fusha të dijes së dobishme dhe vepra të mira. Sepse Ummeti sot është në një nevojë të madhe për mësuese, infermiere, doktoresha dhe shkrimtare. Vetë gruaja ka nevojë ta mbushë mendjen e saj me dije dhe shkenca të ndryshme (të cilat janë të lejuara) dhe jo ta zbulojnë trupin dhe kokën e tyre lakuriq dhe as ta shikojë fenë si diçka të papëlqyeshme.

Puna e gruas në shoqëri do të qëndrojë gjithmonë kritike dhe delikate dhe asnjë neglizhencë dhe eksperiment i hidhur nuk do të tolerohet tek ajo. Nga e tërë shoqëria gjithashtu kërkohet që të ruajë nderin e saj dhe të mos luajë më të. Populli i suksesshëm është ai i cili është i aftë të mbajë një balancë midis këtyre qëllimeve të ndershme për gruan dhe nevojat e saj. Nuk duhet të futet në një kafaz, e as të lihet e lirë që të bëhet pre e gjynaheve dhe imoraliteteve. Faktori final, të nderuar vëllezër, është që duhet të bëhet e qartë se një thirrje për barazi midis meshkujve dhe femrave në të gjitha aspektet e jetës është diçka e pamundshme. Besimtarët e vërtetë besojnë që Allahu ka krijuar për të dy, burrin dhe gruan, cilësi të veçanta. Ai vetëm e ngriti burrin me një gradë më lart sesa gruaja.

Ai, subhane ua teala ka thënë: “Dhe ato (gratë) kanë të drejta (mbi burrat e tyre për sa i përket shpenzimeve të jetës) të njëjta (me ato të burrave të tyre) mbi ta (për sa i përket bindjes dhe respektit) sa është e arsyeshme, por burrat kanë një gradë (përgjegjësie) mbi ato. Dhe Allahu është më i Larti dhe i më i Urti” [el-Bekare:228]

Allahu e dalloi burrin me profetësi, udhëheqje politike, administrim të ligjit, udhëheqje të faljes, për të luftuar në rrugë të Allahut, për t’u martuar pa një kujdestar, mbikëqyrës ose prind, autoritetin final për divorcin, duke pasur dyfishin se çfarë gruaja ka në disa raste trashëgimie, faktin që fëmija mban emrin e babait, lejen për t’u martuar me deri në katër gra dhe faktin që dëshmia e tij barazohet me atë të dy grave.

Imam Ahmed ka transmetuar që Umm Seleme e ka pyetur Resulullahun salallahu alejhi ua selam: “O i Dërguar i Allahut, pse burrat marrin pjesë në xhihad dhe ne (gratë) jo? Pse ne na është caktuar gjysma (e pjesës së mashkullit) në trashëgimi?” Si rezultat, Allahu zbriti vargun kur’anor: “Mos lakmoni në atë, që All-llahu gradoi disa nga ju mbi disa të tjerë. Burrave ju takon hise nga ajo që fituan ata dhe grave gjithashtu ju takon hise nga ajo që fituan ato. All-llahut kërkoni nga të mirat e Tij. All-llahu është i dijshtëm për çdo send”. [En-Nisa:32]

El-Kurtubi ka thënë: “Virtyti i burrit mbi gruan është i qartë mbi çdo person. Sikur të mos kishim asnjë fakt tjetër, përveç faktit që ajo është krijuar nga burri dhe që ai është origjina e saj, që asaj nuk i lejohet të bëjë asgjë pa lejen e burrit, ajo do të kishte mjaftuar”.

Të dashur vëllezër!

Virtyti i burrit megjithatë nuk nënkupton që ne ta shikojmë me përçmim apo të diskriminojmë gruan. As nuk nënkupton që çdo burrë është më i mirë sesa çdo grua. Është

një princip i vendosur që të thënurit e diçkaje si më e mirë nuk nënkupton degradimin e tjetrës. Kur'ani është tërësisht fjala e Allahut, megjithatë, i dërguari i Allahut ka thënë që Ajeti Kursij është më i miri ajet në Kur'an, siç është transmetuar nga Muslimi. Gjithashtu Të dërguarit dhe Pejgamberët gjithashtu ndryshonin në virtyte me njëri-tjetrin.

Allahu subhane ua teala ka thënë: "Ne kemi dalluar disa pejgamberë nga të tjerët" [El-Isra:55]

Ky ajet kur'anor megjithatë nuk do të thotë që statusi i disa të Dërguarve dhe Pejgamberëve duhet të përgmohet me atë që disa prej tyre janë të preferuar.

Të dashur vëllezër!

Pasi i përmendëm faktet për virtytin e burrit mbi gruan, ne gjithashtu, në dritën e fakteve nga Kur'ani dhe nga Sunneti themi që gratë janë gjysma e burrave. Ato janë të barabarta me burrat në çështjet e besimit dhe moraleve. Ato janë të barabarta me ata në shpërblimin dhe ndëshkimin. Ne gjithashtu themi që është fallse dhe e padrejtë një dëshmi, e cila thotë se burri ka një shkallë të mirash më shumë sesa gruaja. Kjo dëshmi qartësisht bie në kontradiktë me fjalën e Allahut: "...s'ka dyshim se te All-llahu më i ndershmi

ndër ju është ai që më tepër është ruajtur (këqijat) e All-llahu është i dijshtëm dhe hollësisht i njohur për çdo gjë...". [El-Huxhurat:13]

Eksperienat e jetës së përditshme kanë treguar që gruaja mund të jetë më e mirë sesa shumë burra, siç është rasti me nënat e besimtarëve dhe atyre që erdhën pas tyre. Të qenurit një mashkull apo femër, nuk është kriteri për të peshuar veprat në ditën e gjykimit. Sepse feminiliteti nuk është defekt, ashtu siç nuk është mashkullia një burim mendjemadhësie. Dhe ashtu siç është në thënien: "Një luanshë në xhunglën e saj është më e mirë dhe më e fortë sesa një gjel midis shpendësh".

Si rezultat, parimi themelor në këtë çështje qëndron në fjalën e Allahut: "Burrat janë përgjegjës për gratë, ngase All-llahu ka graduar disa mbi disa të tjerët dhe ngase ata kanë shpenzuar nga pasuria e tyre. Prandaj, me atë që All-llahu i bëri të ruajtura, gratë e mira janë respektuese, janë besnike ndaj të fshehtës. E ato që keni dro kryelartësisë së tyre, këshilloni, madje largohuni nga shtrati (e më në fund), edhe rrahni (lehtë, nëse nuk ndikojnë këshillat as largimi), e nëse ju respektojnë, atëherë mos u sillni keq ndaj tyre. All-llahu është më i Larti, më i Madhi". [En-Nisa:34]

Suud esh-Shurejmi

Imam i Dy Haremeve (Mekke dhe Medine)

Përktheu: Ammar Ardit Kraja

15.7.2005

Disa sëmundje dhe ilaçi për to

Falënderimi i takon All-llahut, subhanehu ve teala, që e krijoi njeriun për ta adhuruar Atë. E krijoi në formën më të bukur duke i dhënë atij organet e ndryshme në trupin e tij

ku secili ka funksionin, vendin dhe rolin e vet që kështu së bashku të formojnë të a.q. organizëm, që në fakt paraqet individin njerëzor. Mund të ndodhë që ky organizëm

ndonjëherë të sëmuret, infektohet, me këtë rast asnjë pjesë e trupit dhe organizmi në tërësi nuk është rehat përderisa të eliminojë sëmundjen dhe kështu të vazhdojë jetën pa pengesa. Në qoftë se studiohet me kujdes bashkësia njerëzore, fare lehtë mund të konstatojmë se çdo grup në të, apo edhe çdo individ ka funksionin, vendin dhe rolin e tij në këtë bashkësi njerëzore, në të cilën njerëzit i shërbejnë njëri-tjetrit pa e hetuar këtë, pikërisht sikur të jenë një organ e që së bashku me grupet e tjera të formojnë një tërësi funksionale, një organizëm që ne e njohim me emrin shoqëri, që aq shumë përngjason me organizmin e njeriut. Atëherë a mund të ndodhë në këtë organizëm të quajtur shoqëri të paraqiten sëmundje dhe infektme, siç ishte rasti me trupin e njeriut, nga të cilat do të vuante e tërë shoqëria?

Të shohim se ç'thonë mediat për këtë. "Sot u vranë dy të rinj të moshës 20 dhe 22 vjeçare, shkaqet nuk dihen"- kështu një media fillon lajmet e saj të ditës, që më pas të tregojë se një vajzë ka qenë e dhunuar nga disa të rinj. Një media tjetër tregon rastet se një burrë ka zbuluar tradhtinë e gruas së tij me një të afërm, e pasi i vret të dy edhe vetë bën vetëvrasje, ndërsa në një vend tjetër dy të rinj, pasi kanë dhunuar dy pleq pensionistë dhe të shtyrë në moshë i kanë vranë. Policia dyshon se shkak për këtë ka qenë pensioni i vogël i tyre. E në anën tjetër nëpër gazeta ndër titujt kryesore të ditës figurojnë lajmet për kapjen e një sasive të madhe të drogës nga disa trafikantë, për përhapjen e organizuar të prostitucionit (apo tregtisë me njerëz siç quhet ndryshe), për qërim të hesapeve me anë të armëve, ku jo të rralla janë edhe rastet e vrasjeve, për vjedhje... Ndërkaq rastet e kontrabandës, ryshfetit, korrupsionit, tregtisë së paligjshme me alkool dhe duhan, mashtrimet duke filluar prej atyre

që kanë funksione të larta në shoqëri e deri te më të rëndomtë, janë bërë gjëra të njohura dhe të përditshme për ne, kështu këto nuk na bëjnë aspak përshtypje.

Një fatkeqësi tjetër e madhe këtu qëndron se një pjesë e madhe e këtyre sëmundjeve rrjedh pikërisht nga të rinjtë, nga ata që në fakt janë ardhmëria e një shoqërie dhe e një populli, rrjedh nga prindërit e ardhshëm. E ç'ndodh atëherë me baballarët e ardhshëm?

I kemi të njohura skenat, kur të rinjtë narromanë bëjnë çmos për të arritur te droga, që më pas në ndonjë vend të fshehur në grupe ta konsumojnë. Shohim fëmijët që në moshë fare të vogël bredhin rrugëve me cigare në gojë, ndërkaq "më normalët" në mesin e të rinjve tani në kohën e provimeve, i shohim duke bredhur tërë ditën prej një kafeneje në tjetrën, duke konsumuar alkool në ato vende ndërkohë që ezani është duke thirrur dhe duke bërë gara njëri me tjetrin, se cili prej tyre do të dalë më kokëforti, më mashtruesi, cili do të ketë më shumë dashnore. E ai që do t'i plotësojë këto cilësi do ta gëzojë respektin e të tjerëve. E nënat e ardhshme të kësaj shoqërie? Nënat e ardhshme të këtij populli bëjnë gara edhe më të mëdha, se cila prej tyre cilën pjesë të trupit do ta zbulojë më shumë se tjetra, cila do të ketë veshjet më të ngushta, cila do të ketë fustanin dhe bluzën më të shkurtër, cila do të pispilloset më shumë dhe kështu të jetë më tërheqëse për djemtë e huaj.

E, vallë si do të mund ky baba dhe kjo nënë të edukojë fëmijën e tyre? Çfarë edukate do të mund të fitonte fëmija e tyre? Më tutje edhe mos të vazhdojmë. Transmeton Ebu Davudi se i dërguari ka thënë: "All-llahu ka lëshuar sëmundje dhe ilaç dhe për çdo sëmundje ka dhënë shërimin e saj, kështu që shërohuni, por mos e kërkonit shërimin në atë që e keni të ndaluar", e në një hadith

tjetër thuhet: "Vërtetë All-llahu nuk e ka dhënë shërimin në atë që ua ka ndaluar (ua ka bërë haram) juve". Realiteti i hidhur i mësim-për alarmon për sëmundjet serioze që kanë infektuar shoqërinë tonë, shërimi i të cilëve padyshim ekziston dhe se ai duhet kërkuar në mësimet e Kur'anit dhe të sunnetit (të traditës profetike), në mësimet e Islamit, të kësaj feje që All-llahu, subhanehu ve teala, e zbriti në tokë që njerëzit të punojnë sipas saj. Si mendoni në qoftë se një nënë e kujdesshme i di fare mirë nevojat e foshnjës së saj më mirë se foshnja e vet, nëse konstruktuesi i një makine e di fare mirë se çfarë i duhet makinës që konstruktioi dhe nëse një mjek i mirë e di më mirë se pacienti i tij ilaçin e sëmundjes së tij, atëherë padyshim se All-llahu, xhel-le shanuhu, Krijuesi ynë, i di më mirë se ne nevojat tona, problemet tona dhe ilaçin e tyre edhe pse All-llahut, xhel-le shanuhu, i takon shembulli më i lartë. Ndaj neve nuk na mbetet tjetër veçse që plotësisht t'u bindemi urdhrave të Tij, ashtu siç thotë i Lartësuar në Kur'an: "Dëgjuam dhe respektojmë". Në vazhdim, inshallah, do të tregojmë disa nga dukuritë që kanë infektuar shoqërinë tonë dhe zgjedhjen e saj dhënë nga Kur'ani dhe sunneti.

Alkoolizmi

Identifikohet si një e keqe sociale dhe sëmundje e njohur që në kohët e lashta, e të cilën e përmend edhe Kur'ani. Është një dukuri tejet negative që shkakton çrregullime në marrëdhëniet familjare dhe shoqëri, që ndikon negativisht në shëndetin e njeriut dhe në jetën e tij psikike. Kështu, te personat që përdorin alkoolin paraqiten çrregullimet e organeve të sistemit të tretjes (posaçërisht të lukthit), mukozës, lëkurës, sistemit nervor, sidomos atij periferik, mëlçisë. Alkooli i ul aftësitë punuese, efektet në punë, është shkak për mospunë, depresion në disa ras-

te edhe vetëvrasje, pastaj paraqet rrezik për jetën bashkëshortore... Personat që rregullisht konsumojnë alkool, në anën tjetër veçohen se janë jo të disiplinuar në punë, jotolerant, agresiv, nervoz, kanë sjellje joadekuate, sjellje kriminale, janë shkaktarë për fatkeqësitë natyrore, shkaktojnë zjarre, pastaj merren me bixhoz dhe prostitucion. Veprimi i alkoolit është i menjëhershëm, kështu, pas konsumimit alkooli arrin në gjak për 30-60 minuta. Nëse përqendrimi i tij në gjak është 0,6-1.5%, kjo shkakton gjendjen e personit pak të dehur e shoqëruar me vjellje, kurse përqendrimi prej 1.5 - 2.5%, është i mjaftueshëm që personi t'i ketë të gjitha simptomat e një të dehuri të vërtetë. Me 2.5-3% shkaktohet i a.q. intoksikim akut i gjakut (helmim i gjakut), e përqendrimi mbi 4% shkakton vdekjen e njeriut. Të përmendim se marrja e alkoolit dhe helmimet e shpeshta me të, sipas hulumtimeve të reja, mes të tjerash shkakton ndryshime edhe në muskujt e zemrës, me këtë rast vjen deri te infarkti në zemër. Të shpeshta janë edhe rastet e vdekjes nëpër botë si rrjedhojë e gabimeve në prodhim dhe fabrikim të alkoolit, posaçërisht të rritjes së përqindjes së etanolit dhe përbërësve helmues të tjerë të alkoolit. Në botë po se po, por edhe në vendin tonë në krahasim me statistikën e vitit 2000, numri i të varurve nga alkooli është në rritje e sipër, prej tyre shumica janë adoleshentë. Të përmendim se sipas statistikave alkoolistët kanë një mesatare prej 10-12 vjet të jetesës më të ulët se të tjerët. Ndaj jo rastësisht shumë shtete në botë gjatë periudhave të ndryshme historike janë munduar tërësisht të çrrënjosin nga tregu, e posaçërisht SHBA-të nga fillimi i viteve të shek. XX kur për shitësit e alkoolit u caktuan tatime të mëdha e pastaj edhe dënime, por gjithçka shkoi huq.

Luftën më të madhe dhe më të suksesshme kundër kësaj sëmundjeje shoqërore e

zhvilloi Islami. Në fillim të zbritjes së Kur'anit alkooli nuk ishte i ndaluar dhe disa nga muslimanët e pinin, por pastaj zbriti ajeti ku All-llahu, subhanehu ve tealë, thotë: "O ju që besuat, s'ka dyshim se vera, bixhozi, idhujt dhe hedhja e shigjetës (për fall) janë vepra të ndyta nga shejtani. Pra, largohuni prej tyre që të jeni të shpëtuar. Shejtani nuk dëshiron tjetër përveç se nëpërmjet verës dhe bixhozit të hedhë armiqësi mes jush, t'ju largojë nga të përmendurit Zotin dhe t'ju largojë nga namazi. Pra, a po i jepni fund (alkoolit e bixhozit)." (El Maide 90-91). Disa nga sahabët që nuk dinin për zbritjen e këtij ajeti vazhdonin të konsumonin verën (alkoolin), kështu: "Transmeton Ebu Burejde nga babai i tij: Ishim ulur dhe pinim verë. Kur e pashë të Dërguarin që po na afrohej. U çova, iu afrova, e përshëndeta ai më tha: -Ka ardhur ndalesa për alkoolin! -dhe ma lexoi ajetin. (Unë) U ktheva dhe ua lexova ajetin shokëve: "O besimtarë, s'ka dyshim vera, bixhozi..." e gjer tek "...pra, a po i jepni fund". Disa i mbanin gotat në duar, të tjerët e derdhnin pjesën e mbetur e të tretët i hidhnin gotat në tokë bashkë me verën. ..., duke thënë "E gjuajmë të keqen nga dora, o Zoti ynë" duke e përsëritur këtë disa herë". E tregohet se disa sahabë që bënë tregti me verë para se të vijë ndalesa nga shpallja, kur kuptuan për ndalesën e tij, tërë pasurinë e tyre që e kishin shndërruar në fuqi me verë e derdhën në shkretëtirë, duke mos pyetur më pas kësaj, dhe pikërisht ashtu siç transmeton një sahabi: "Kur lajmi për të (për ndalesën e alkoolit) u dëgjua, populli dilte në rrugë duke mbartur me vete gjithçka kishin nga pijet dehëse, duke e derdhur në tokë".

Kështu kanë vepruar sahabët, përderisa sot më të moshuarit e posaçërisht të rinjtë në tryezat e tyre në shenjë mendjemadhësie porosisin birra, uiski, shampanjë, tekila apo

diçka tjetër, duke mos u mërztur fare se kështu thejnë urdhrin e All-llahut, xhel-le shanuhu, por përkundrazi duke u krenuar me këtë, e i Dërguari na mëson kështu: "I dehuri që rregullisht dehet nuk do të hyjë në Xhennet" apo "Ruajuni prej verës sepse ajo është nëna e të gjithë të këqijave". E kur bëhet fjala për ndalimin e alkoolit në përgjithësi si argument merret hadithi ku i Dërguari thotë: "Çdo pije e cila dehet është e ndaluar (haram)". E njëjta vlen edhe për shërimin me anë të alkoolit. Transmetohet se: "Kur dikush e pyeti të Dërguarin për alkoolin dhe kur Muhamedi (a.s) atë e ndaloi, njeriu e pyeti: -Por unë e prodhoj për shërim. -I Dërguari është përgjigjur: -Vërtet, alkooli nuk është shërim por sëmundje". Dhe e njëjta vlen edhe për tregtinë dhe fitimin nga alkooli. Transmeton Tirmidhiu dhe Ibn Maxhe se: "I Dërguari i All-llahut i ka mallkuar dhjetë veta që marrin pjesë në punët e prodhimit dhe shërbimit të pijeve dehëse: Ai i cili i shtrydh, atij të cilit i shtrydhen, ai i cili i pi, ai që i bart, atij të cilit i barten, ai që i shërben, ai që i shet, ai që nga fitimi prej tyre ushqehet, ai që i blen dhe atij që i blihen."

Narkomania

Njerëzit ballafaqohen me probleme dhe frustacione të shumta në jetën bashkëkohore. Të shpeshta janë rastet kur njerëzit konsumojnë tableta për qetësim, për gjumë, për stres si rrjedhojë e zhgënjimeve të tyre nga jeta, duke u bërë kështu gjysmë të varur nga droga e tabletave. E ç'është në fakt narkomania? Ajo është një sëmundje shoqërore me të cilën nënkuptojmë marrjen e materieve të caktuara-drogave që shkaktojnë shprehi dhe varësi të organizmit ndaj tyre. Droga është substancë me prejardhje bimore dhe sintetizuese që në organizëm shkakton sëmundjen e varësisë, përkatësisht shkakton ndryshim të disponimit, humor mental,

duke i harruar të gjitha shqetësimet dhe mundimet. Është dukuri e përhapur si në vendet e zhvilluara, ashtu edhe në ato të pazhvilluarat që është në rritje e sipër, e fatkeqësisht edhe te ne. Pasojat e saj janë katastrofale si për konsumuesin dhe familjen, ashtu edhe për shoqërinë, e posaçërisht kur dihet se konsumuesit janë pikërisht të rinjtë, adoleshentët dhe studentët që e konsumojnë në mjediset urbane ku organizohen tubimet e të rinjve. Sot në botë për blerjen e drogës shpenzohen shumë mjete dhe bëhet tregti e madhe, e cila sipas analistëve ia kalon tregtisë së naftës ndërsa është dy herë më e madhe se industria e prodhimit të automjeteve në tërë botën. E cilat janë simptomat te narkomani? Ai, me marrjen e drogës, bie në gjumë të rëndë që i sjell "dëshira të mira" si dhe përfytyrime vizuale dhe auditive që janë të këndshme dhe e tërë bota i duket si botë e përrallave. Por, me kalimin e veprimt të drogës, vjen dëshpërimi dhe dëshira për marrjen e sasive më të mëdha, gjë që nuk ishte e rastit tek alkooli, kështu mosmarrja e drogës nga narkomani për 8 deri 12 orë shkakton nervozizëm, dhembje koke, gërçe të muskujve, lodhje, frymëmarrje të shpejtë, ulje të shpejtë të tensionit dhe komplikime të tjera shëndetësore. Dhe mos konsumimi i drogës për 36-72 orë shkakton halucinacione, shqetësim të thellë, këputje fizike dhe ngatërresa plotësuese shëndetësore. Ndaj narkomani në kohën e krizës është i gatshëm të bëjë çmos që të vijë deri te droga, kështu ai huazon para, vjedh apo edhe është në gjendje të vrasë. Narkomanët, në anën tjetër, karakterizohen me agresivitet, plogështi, janë jo komunikues, harrojnë shpejt, flenë kur të tjetër çohen, kanë një kaos dhe çorientim total të organizimit të jetës së tyre, e pinë kafënë me shumë shpejt, kanë sy të fryrë dhe simptoma të tjera

në trupin e tyre si rrjedhojë e konsumimit të drogës. Sipas statistikave në Evropë 2.7-4% e popullsisë janë narkomanë, shitës së drogës apo të rinj që indirekt merren me drogën, ndërsa numri i narkomanëve zyrtarisht të regjistruar në Maqedoni në vitin 2000 ka qenë 363, edhe pse mendohet se numri i saktë i narkomanëve të ketë qenë së paku 10 herë më i madh në atë vit, ndërsa sot dukshëm të jetë rritur. E si është atëherë zgjedhja islame e kësaj?

Nga dhuntitë e panumërueshme të Allahut, xhel-le shanuhu, se Ai, subhanehu ve teala, na i ka ndaluar (na i ka bërë haram) gjithë gjërat që e prishin fenë dhe dynjanë e njeriut (muslimanit) ose që ia shkatërron mendjen (dhe shëndetin) atij. I qartë është ajeti ku All-llahu, xhel-le shanuhu, thotë "O ju që keni besuar, vërtetë alkooli dhe bixhozi dhe të tjera janë punë të ndyra, andaj largohuni prej tyre, ndoshta ju do të shpëtoni". Argument për këtë është edhe thënia e të Dërguarit: "Çdo dehje është haram" dhe "Çdo gjë që deh në shumicë edhe pakica e saj është e ndaluar". Ndërkaq edhe të gjithë dijetarët muslimanë në mënyrë unanime kanë sjellë vendime se droga, sikurse alkooli është haram. Shejhul-Islam Ibën Tejmijje thotë: "Hashashi është haram, duhet të dënohet ai që e mban dhe ai që e konsumon siç dënohet ai që e mban ose e pi alkoolin, sepse droga është me pasoja më të mëdha se alkooli". Ibën Kajjimi shprehet kështu: "Tek alkooli futet çdo gjë që të deh, çdo gjë që është e dëmshme dhe e keqe për shëndetin, pra këtu hyn edhe droga, sepse ajo është hamr-dehje që e humb mendjen." Ndërkaq Imam Dhehebiu në librin e tij "Gjynahet e mëdha" thotë se hashashi që prodhohet prej fletëve të ndryshme është haram njëlloj si alkooli. Pra, duhet të dënohet konsumuesi i hashashit njëlloj si konsumuesi i alkoolit,

bile-bile ai (hashashi) është edhe më i rëndë se alkooli, sepse njeriu i droguar del jashtë çdo kontrolli, nuk e di më se çfarë bën dhe shkakton feshad të madh. E një nga fukahatë hanefi thotë: "Ai që e bën hallall hashashin është zindik, që d.t.th. se ai njeri del prej dinit Islam" Pra, falënderimi i takon All-llahut, xhel-le shanuhu, që na mbrojti nga kjo sëmundje shoqërore duke na e bërë haram atë.

Prostitucioni

Është pa dyshim nga sëmundjet dhe dukuritë shoqërore më të këqijat që ka kapluar botën dhe vendin tonë. Ne shkurtimisht do të përmendim disa nga pasojat e shumta negative të kësaj sëmundjeje të përhapur. Janë të njohura dëmet familjare, ekonomike, shoqërore. Sot, si rrjedhojë e tregtisë me njerëz, (siç edhe emërtohet prostitucioni) kemi shkurorëzime të shumta, familje të shkatërruara, fëmijë me trauma të përgjeshme, raste të dhunimeve, fëmijë me një prind apo edhe jetim, lindje të paplanifikuara, prostituta 14 vjeçare, moral më të ulët se kafshët.

...

Ne më shumë do të ndalemi në sëmundjet infektuese që barten nëpërmjet marrëdhënieve intime siç janë: gonorea, sifilizi, papiloma e njeriut dhe më e frikshmeja prej tyre, sida. Llogaritet se në Botë brenda vitit prej këtyre sëmundjeve infektohen mbi 250 milion njerëz, shumica e të cilave mbaron me vdekje, sidomos në vendet e varfra pa mundësi shërimi si Afrika. Gonorea - është sëmundja më e përhapur nëpërmjet marrëdhënieve intime. 2-3 ditë pas infektimit i sëmuri fillon t'i ndiejë pasojat, sëmundja mund të përhapet në veshkë dhe gjëndrat seksuale. Në këtë rast shkaktohen pezmatime të shoqëruara me ethe dhe dhimbje, e nëse i sëmuri nuk shërohet menjëherë, mund të shkaktohet steriliteti. Sifilizi - është sëmundje kronike infektuese e cila mund t'i kapë të

gjitha organet dhe indet e organizmit. Shkaktar është një lloj i posaçëm i bakteries spirale. Sëmundja kalon në disa stade, kështu në fillim i infektuari ndjen shqetësime, dhimbje koke, dhimbje të nyjeve, lodhje të përgjithshme dhe ka temperaturë të lartë. Pastaj, sëmundja përhapet në organet e brendshme si mushkëri, veshkë, mëlçi e në fund bakteri vjen deri te truri dhe palca kurrizore ku mund të shkaktojë paralizën në tru dhe deformime të mëdha në palcën kurrizore. Papiloma e njeriut - një sëmundje tjetër relativisht e re dhe e rrezikshme që duhet t'i shqetësojë posaçërisht gratë. Sot në botë me miliona gra janë të infektuar me virusin e papilomës së njeriut (e quajtur edhe HPV), që është në mesin e sëmundjeve më të përhapura me anë të marrëdhënieve intime. Sipas Organizatës Botërore të Shëndetësisë (OBSH) ky infeksion është faktori kryesor që çon në kancerin e qafës së mitrës. Qindra mijëra raste me HPV diagnostikohen çdo vit në botë, dhe po çdo vit, mijëra e mijëra gra vdesin nga kanceri i qafës së mitrës, si pasojë e këtij infeksioni. Kështu OSHB-ja e numëron HPV-në një ndër shkaqet kryesore të vdekjeve nga kanceri te gratë, duke u shprehur për të si: "një problem botëror i shëndetit publik". Çfarë duhet të dimë tjetër për të dhe shkaqet e përhapjes së tij? Gjithnjë sipas OSHB-së në rrezik janë kryesisht gratë që e kanë nisur herët jetën seksuale, që kryejnë marrëdhënie intime me shumë partnerë ose partneri ka pasur shumë partnere të tjera më parë. Shpesh është burri ai që nuk ka asnjë simptomë të dukshme të infeksionit dhe që e bart atë deri te gruaja. Sëmundja zbulohet me anë të Pap testit. Për parandalimin e sëmundjes, doktori Xhorxh Papanikolau, ai që zbuloi Pap testin, i jep këto këshilla: "Mos kini marrëdhënie intime derisa të martoheni", e dr. Aleks Ferenc nga Uni-

versiteti i Montrealit thotë: "Për të parandaluar kancerin në qafën e mitrës duhet të nxitim besnikërinë reciproke nga të dy partnerët". Këshilla këto dhënë nga Kur'ani dhe Muhamedi, sal-lallahu alejhi ve sel-lem, para 1400 vitesh, pasojat e mospraktikimit të të cilave po i ndjejmë edhe sot. Dhe në fund do të përmendim më të njohurën prej tyre. Sida (Aidsi) - është një sëmundje e rëndë që dëmton aftësinë e organizmit për të luftuar kundër infektiveve. U zbulua për herë të parë më 1981 te grupet narkomane dhe te homoseksualët e Los Anxhelosit. Prej asaj kohe e deri tani, numri i të sëmurëve në mbarë botën vazhdimisht po rritet. Sida shkaktohet nga viruset Hiv1 dhe Hiv2. Infektimi është i përjetshëm, Me përparimin e sëmundjes, simptomat e saj manifestohen gjithnjë e më tepër: djersitja gjatë natës, rritja e temperaturës, fryrja e gjëndrave limfatike, lodhja e përherëshme, dobësimi i shpejtë dhe paraqitja e njollave të bardha në gojë, edhe pse ka disa raste kur personi i infektuar mund të duket i shëndoshë edhe 15 vjet pas infektimit, e kështu të paraqesë rrezik për rrethin dhe ata apo ato me të cilët kontakton. E si bëhet bartja e virusit? Sipas të dhënave statistikore të vitit 1993 në botë sida përhapet me sa vijon: nëpërmjet marrëdhënieve intime 80%, me gjilpëra gjatë marrjes së drogës 10%, prej nënës së infektuar e cila lind fëmijë 5%. Sëmundja, siç përmendëm, sot nuk ka shërim dhe mbaron me vdekje. I dërguari na ka lajmëruar se: "në një vend ku përhapet prostitucioni, paraqiten sëmundje që nuk kanë qenë të njohura në popujt e mëhershëm". E sigurisht që asnjë prej gjyshërve tanë nuk ka dëgjuar për papilomën, sidën apo të tjerat në kohën e tij, e ne nëse vazhdojmë kështu, All-llahu, subhanehu ve teala, e di se çfarë sëmundje të tjera të këtij rangi do të përhapen në të ardhmen. Në suren El-Isra, në aje-

tin 32 All-llahu, xhel-le shanuhu, për prostitucionin (zinaanë) thotë: "Dhe mos iu afroni imoralitetit (zinasë) sepse vërtetë ai është vepër e shëmtuar dhe është një rrugë shumë e keqe". Pra, Kur'ani që në rrënjë do që të zhdukë këtë rrugë të shëmtuar, duke na porositur që as mos t'i afrohem zinasë, e vallë si bëhet kjo? Përsëri thotë All-llahu, xhel-le shanuhu,:" Thuaju besimtarëve të ndalin shikimet (prej haramit), të ruajnë pjesët e turpshme të trupit të tyre se kjo është më pastër për ta. All-llahu është i njohur hollësisht për atë që bëjnë. Thuaju edhe besimtareve të ndalin shikimet e tyre, të ruajnë pjesët e turpshme të trupit të tyre, të mos zbulojnë stolitë e tyre përveç atyre që janë të dukshme, le të vejnë shamitë mbi kraharorin e tyre dhe të mos ua tregojnë bukuritë askujt përveç burrave të vet... Pendohuni të gjithë te All-llahu, o besimtarë, në mënyrë që të gjeni shpëtim. (En-nur 30-31). Që më pas All-llahu, xhel-le shanuhu, tërësisht të çrrënjosë dhe zgjidhë problemin duke i porositur besimtarët e besimtare: "Dhe martoni të pamartuarat (të pamartuarit) edhe robërit dhe robëreshat që janë të ndershmë e të ndershme. Nëse janë të varfër, All-llahu i begaton nga mirësitë e Tij. All-llahu është bujar i madh, i Gjithëdjshëm." (En-Nur 32). I dërguari në shumë hadithe të tij na e ka tërhequr vërejtjen për prostitucionin. Ai thotë: "Zinaxhiu (në momentet) duke bërë zina nuk është besimtar, vjedhësi (në momentet) duke vjedhur nuk është besimtar, as shijuesi i verës, duke e pirë, nuk është besimtar", dhe thotë: "Ruajuni prej amoralitetit, sepse amoraliteti sjell katër gjëra të pakëndshme: e largon bukurinë dhe dritën e besimit nga fytyra, e ndalon nafakën, shkakton hidhërimin e Mëshiruesit, pastaj është shkak i hekave në Xhehenem".

E si mundet që njeriu të kryejë amoralitet me dikë që është motra e dikujt, bija e dikujt, nëna e ardhshme e dikujt, teza apo halla e dikujt? Për këtë "Transmeton Ebu Umame se një nga të rinjtë e kurejshitëve erdhi tek i Dërguari (a.s.) e i tha: -O i Dërguari i All-llahut, më lejo prostitucionin. -Njerëzit u turrën drejt tij dhe filluan t'i bërtisnin -Hesht ... Hesht. Umame tregon se i dërguari i ka thënë t'i afrohet, i kur i është afruar i ka thënë: -A kishe dëshiruar t'i ndodhë kjo nënës tënde? -Jo, pasha All-llahu, ... I Dërguari atëherë i thotë: -As edhe njerëzit e tjerë nuk dëshirojnë që kjo t'u ndodhë nënave të tyre. -A kishe dëshiruar kjo t'i ndodhë bijës sate? -Jo, pasha All-llahun, o i Dërguari i All-llahut... As edhe njerëzit e tjerë nuk dëshirojnë që kjo t'u ndodhë bijave të tyre. -A kishe dëshiruar kjo t'i ndodhë tezes tënde? -Jo, pasha All-llahun... As edhe njerëzit e tjerë nuk dëshirojnë që kjo t'u ndodhë tezeve të tyre. -A kishe dëshiruar kjo t'i ndodhë hallës tënde? -Jo, pasha All-llahun, o i Dërguari i All-llahut... As edhe njerëzit e tjerë nuk dëshirojnë që kjo t'u ndodhë hallave të tyre. Ebu Umame tregon: "I Dërguari e vendosi dorën mbi të e pastaj tha: O Zoti im, m'i fal mëkatet, pastroje zemrën e tij, dhe ruaje organin e tij." Ebu Umame gjithashtu thotë: I riu pas kësaj kurrë nuk bëri diç të tillë". Gjithashtu transmetohet se i Dërguari në natën e Israsë dhe Miraxhit ka kaluar pranë një grupi njerëzish para të cilëve në një kazan ka pasur mish të gatuar dhe një tjetër të pagatuar dhe të prishur, e që këta kanë filluar të hanë këtë të pagatuarin dhe të prishurin, kur i Dërguari e pyet Xhibrilin për këtë ai i përgjigjet: "Ky është njeriu i ummetit tënd që e ka pasur gruan e tij të ligjshme, ndërsa ka dalë me tjetër dhe me të ka kaluar natën, si dhe gruaja që ka braktisur burrin e saj të ligj-

shëm, ka shkuar te një tjetër dhe me të ka kaluar natën."

Duhani

Sigurisht, pasi përmendëm këto sëmundje shkatërruese të shoqërisë, duhani pranë tyre duket asgjë. Por, edhe ai ka negativitetet e tij. Rreth 80% e helmeve të tij shkojnë direkt në mushkëri, e tymi i tij përmban 200-300 helme, që posaçërisht janë të rrezikshme për ata që rrinë në ambiente ku pihet duhani, edhe pse ata vetë nuk e konsumojnë. Sipas mjekëve në një ambient ku njëri pi cigare mundësia e sëmurjes së fëmijëve dhe të tjerëve që nuk e konsumojnë është 65%. Nëse dy veta pinë, mundësia rritet në mbi 90%, e nëse tre veta e pinë praktikisht nuk ka njeri të shëndoshë në atë rreth. E fëmija që në moshën 13-14 vjeçare fillon konsumimin, me përqindje të madhe do të jetë steril. Këtu nuk do ti përmendim edhe dëmet e tjera si ato shoqërore, psikike, ekonomike, sociale, por do të përsërisim se All-llahu, xhel-le shanuhu, çdo gjë që është e dobishme për botën tone, shëndetin dhe ahiretin tonë na e ka bërë hallall, e çdo gjë të dëmshme, si edhe duhanin i cili shkakton varësi, e ka bërë haram.

Ngelëm pa përmendur edhe shumë dukuri të tjera negative si: vrasjen pa të drejtë, kontrabandën, kamatën, ryshfetin, gënjeshtren, dyfytërsinë, vjedhjen etj., që fatkeqësisht e karakterizojnë shoqërinë tonë, por do t'u bëjmë një rezymë atyre që thamë. Shoqëria e sotme i imponon njeriut ritëm të shpejtë, jetë dinamike, shpirt garues. Shpeshherë njeriu sillet në situata vështirë të zgjidhshme, frustacione që shkaktojnë apati, mërzë, depresione psikike, fobi dhe probleme të shumta familjare. Njerëzit duke kërkuar zgjedhje dhe lehtësime për problemet e veta si rrjedhojë e gjithë këtyre, e posaçërisht si rrjedhojë e largimit prej dispozitave fetare, sjell deri te

sëmundjet e përmendura të rrezikshme shoqërore. I riu kërkon të dalë jashtë shtëpisë që të qetësohet, e kur del dëshiron të kthehet më shpejt në shtëpi. Ai kërkon zgjidhjen e problemeve me anë të këtyre mëkateve, të cilat nuk shtojnë tjetër pos dëshpërime dhe dështime të reja. Kështu, ai demoralizohet, bie në depresion, izohet, e të njohura janë edhe rastet e vetëvrasjeve. Jetë të tilla çojnë edhe aktorët, këngëtarët, manekinet dhe figura e tjera të famshme botërore, që ne ua kemi zili, që mendojmë sa kanë gjithë kënaqësitë e botës, që ne ëndërrojmë për jetë si të tyre. Por ta dini se ata kanë vuajtje të mëdha shpirtërore, në brendësi, ata përjetojnë ferr të vërtetë. Një gazetar tregon për problemet alkoolike, narkomane etj. të këngëtarëve që ne i dëgjojmë në veturat dhe kafenetë tona, të aktorëve që ne i shohim nëpër filma dhe të manekinetë që i shohim duke defiluar dhe ai duke dashur të përshkruajë sa më afër jetën e tyre, artikullin e tij e titullon kështu: "për mëngjes tekila, për drekë mariuhanë, për darkë hashash".

Thotë All-llahu, xhel-le shanuhu, "E kush ia kthen shpinën udhëzimit Tim, do të ketë jetë të vështirë (në këtë botë) dhe në ditën e Kijametit do ta ngjallim të verbër" (Ta Ha 123). E kjo vlen për gjithë njerëzit e botës. Specialistët thonë: një denar i harxhuar në parandalim ka efektin e dhjetë denarëve të harxhuar në shërim, e Islami është i tillë që bën parandalimin e njëkohësisht ofron ilaçin nëse ka ardhur te sëmundja. Kështu Islami ndalon ndenjen në atë tryezë ku konsumohet alkooli për të parandaluar alkoolizmin, Islami ndalon rrethanat që çojnë te droga, për të ndaluar narkomanizmin, Islami ndalon vetmimin me një femër të huaj, ndalon shikimet me epsh të njëri-tjetrit, urdhëron besim-

taren që të mbulohet për të parandaluar prostitucionin. E nëse alkoolin e kemi haram, kemi me miliona pije të po atij lloji hallall, nëse drogën e kemi haram, kemi miliona ushqime hallall, nëse mishin e derri e kemi haram, kemi mijëra lloje të mishrave hallall, e nëse prostitucionin e kemi haram, martesën e kemi të lejuar, e në anën tjetër të gjithë këto haramet janë të dëmshme, siç edhe u bindëm, në shëndetin, rrethin, jetën, fenë dhe ahiretin e njeriut. Fjala nuk do të ketë dobi nëse atë nuk e pason vepra, ndaj vëlla dhe motër çast e më parë të eliminojmë këto dukuri nga vetja, meqë moseliminimi i tyre sot, nesër ua hap rrugën të këqijave të tjera. Gjyshërit dhe prindërit tanë tregojnë se nuk kanë pasur sprova me kësi devijimesh shoqërore, e sot në botë 4 shtete të mëdha kanë legalizuar homoseksualizmin, e ndonjë parti e merr guximin këtë ta bëjë edhe në vendin tonë. All-llahu a'lem (All-llahu e di më së miri) po ndoshta, nëse vazhdon kështu, në të ardhmen do të kemi frikë t'i lëshojmë fëmijët tanë 2-3 vjeçar në rrugë nga frika se mos ndoshta ndonjë pedofil i dhunon, siç bëhet sot në shumë vende të botës, apo ku ta dish, ndoshta pikërisht nipërit tanë do të jenë ata që pedofilinë edhe do ta legalizojnë me ligj. Atëherë kohë e më parë të eliminojmë këto dukuri nga vetja jonë dhe vendi ynë për të mirën tonë, për të mirën e shoqërisë, të fëmijëve tanë, për të mirën e kësaj dhe të botës tjetër, meqë më se të qarta janë dëmet e tyre dhe e qartë është edhe zgjidhja e tyre e dhënë nga Kur'ani. Thotë All-llahu, xhel-le shanuhu, "A nuk ka ardhur koha që zemrat e atyre që besuan të zbuten me këshillat e All-llahut dhe me atë të vërtetën që zbriti (me Kur'an)" E, vërtet koha ka ardhur.

Mustafa Qamili,
29.7.2005

Imam Abdur Rezzak Es San'ani

Një numër i vogël dijetarësh mundën të krenohen me të arriturat e tyre si Abdur Rezzak Es San'ani. Ai është prej dijetarëve të rrallë që njihen me emrin e parë të tyre ashtu që kur përmendet Abdur Rezzak nënkuptohet që bëhet fjalë për dijetarin për biografinë e të cilit do flasim në vijim.

Abdur Rezzak ibën Hemmam ibën Nafi' i fisit Himjer Es San'ani me punën e vetë ka arritur gradën e imamit në lëmin e hadithit. Ka lindur në vitin 126 H (744 G). Pas mësimeve fillestare i përkushtohet hadithit. Për të mësuar hadithin ulet para Ibën Xhurejxhit dijetarit të njohur të gjeneratës së dytë të tabi'inëve. Në kërkim të hadithit udhëtoi në mekke, Medine, Sham dhe Irak. Mësues të tij ishin edhe imamët si: Maliku, Ma'meri, Evzaiu, Sufjan Eth Theuriu, Ibën Ujejne.

Imam Ahmed i ka thënë: Kur transmetimi i Ma'merit dallon nga transmetimi i Abdur Rezzakut merret transmetimi i Abdur Rezzakut.

Ka thënë: Në shkencën e hadithit askush nuk është më i ditur se Abdur Rezzaku.

Hisham ibën Jusuf: Abdur Rezzaku ishte më i miri mes neve me dije dhe kujtesë.

Nga ky dijetar i cili më së miri e shërbeu shkencën e hadithit përfituan shumë kërkues të dijës nga mesi it ë cilëve do t'i përmendim: Ahmed ibën Hanbelin, Jahja ibën Me'inin, Ali ibën El Medinin, Is'hak ibën Rahavejhin dhe shumë tjerë.

Nga pena e këtij dijetari i shkruan edhe disa libra që ishin dhe janë burime të dobishme për studiuesit.

Libri i tij "El Musannef" që është përmbledhje e haditheve dhe fjalëve të as'habëve të klasifikuara sipas kapitujve të fikhut është i pranishëm në bibliotekat islame anembanë botës. Ka shkruar edhe komentin e Kur'anit dhe jetëpërshkrimin e të Dërguarit, sal-lallahu alejhi ve sel-lem.

Imam Abdur Rezzaku ndërroi jetë në muajin Shevval të vitit 211 H. All-lahu e mëshiroftë me mëshirën e tij të gjërë.

Talha Kurtishi,
5.8.2005

Imam Mexhduddin Ibën Tejmijje

(Gjyshi i Shejhul Islam Ibën Tejmijje) Shejhu, imami, al-lameja, fekihi i kohës, hatibi i Har-ranit dhe mësues i hanbelive në kohën e tij, quhet Ebul Berekat, Mexhduddin ibën Tejmijje, Abdus Selam ibën Abdil-lah ibën El Hidr ibën Muhammed ibën Ali El Har-rani. Ka lindur diku rreth vitit 590 H. Mësimet e para i mori para axhës së tij Fahrduddin El Hatib, dhe më vonë udhëtoi në Bagdad ku mësoi para dijetarëve të asaj kohe. Mësuesit e tij ishin: Ebu Ahmed ibën Sekine, Ibën Et Taberzed, Jusuf ibën Kamil, Dija ibën El Harif, Abdul Kadir El Hafidh. Në Harran përfitoi prej El Hanbel-it dhe Abdul Vahid ibën Sultan-it, tek i cili mësoi Kur'anin dhe leximin e tij në dhjetë mënyra (kiraete). Me dijen e tij të gjerë në fikh dhe Kur'an përfitoi zemrat e irakianëve, të cilët në krye me ustazul hilafe (mësuesi i kalifatit) Muhjuddin ibën El Xheuzi, kërkuan prej tij të mbetej në Irak, gjë të cilën ai nuk e pranoi duke u arsyetuar se do të kthehej në vendlindje. Udhëtimin në Irak e bëri në moshën trembëdhjetë vjeçare dhe në Irak mbeti gjashtë vjet.

Imam Dhehebiu thotë: E kam dëgjuar Tekijjuddin Ebul Abbasin (Shejhul Islam) të thotë: Xhemaluddin ibën Maliku thoshte: Shejh Mexhduddinit All-llahu ia zbuti fikhun sikur ia zbuti Davudit, alejhis selam, hekurin. Duke e

përkthuar gjyshin e tij Ibën Tejmijje tha: Në një rast, dy herë i përsëriti gjashtëdhjetë përgjigjet për një çështje dhe me këtë shkaktoi admirimin e El Burhan El Meragi-ut.

Ishte i dalluar me devotshmëri dhe pasim të sunnetit. Gjyshi jonë ishte i mrekullueshëm në recitimin e teksteve dhe çështjeve të ndryshme.

Nga ky dijetar përfituan shumë nxënës nga mesi i të cilëve do t'i përmendim:

Djalë e tij Shihabuddin, Ed Dimjati, Emiruddin ibën Shukajr, Abdul Ganij ibën Mensur, Muhammed ibën El Bezzar, Muhammed ibën Abdul Muhsin, El Kajrevaniu dhe të tjerë.

Nga pena e këtij dijetari u shkruan edhe disa libra të dobishme siç janë: El Urxhuzetu fi El Kira'at (Poemë mbi mënyrat e leximit të Kur'anit) dhe Munteka El Ahbar (Përzgjedhje e haditheve) në të cilin ka tubuar hadithet që kanë të bëjnë me dispozitat e fikhut. Këtë libër disa shekuj më vonë e ka komentuar Esh Sheukaniu në librin me titull: Nejlul Eutar min Esrar Munteka El Ahbar.

Ndërroi jetë në ditën e fitër bajramit në vitin 652 H. All-llahu e mëshiroftë me mëshirën e gjerë. Amin.

Talha Kurtishi,
8.7.2005

Thabit ibën Eslem El Bunani

Imami shembullor, imami i dijes dhe punës, tabi'ini i dalluar, i titulluar si shejhul islam në kohën e tij Ebu Muhammed Thabit ibën Eslem, rob i liruar i fisit El Bunani (Benu Sa'd) që lindi në qytetin e Basras në hilafetin e Mu'avisë, radijall-llahu anhu. Është takuar dhe ka përfituar prej shumë as'habëve siç janë: Abdull-llah ibën 'Umer, Abdull-llah ibën El Mugaffel El Muzeni, Abdull-llah ibën Ez Zubejr, Ebu Berzete El Eslamij dhe Enes ibën Maliku, All-llahu qoftë i kënaqur me ta.

Lista e dijetarëve prej të cilëve ka transmetuar përfshin edhe: Ebu Berde El Esh'arij, Ebu Uthman En Nehdi, El Xharud ibën Ebi Sebrete, Abdur Rahman ibën El Abbas El Kureshi, Ebu Dhibje El Kila'i, Ebul 'Alije, Shehr ibën Hau-sheb, Bekr ibën Abdull-llah El Muzeni.

Ahmed El 'Ixhli e përshkruante kështu: I besueshëm dhe rob i mirë.

Ebu Hatim Er Razi: Transmetuesit më të besueshëm prej Enesit janë: Zuhriu pastaj Thabiti pastaj Katadeja.

Ibën Adij e përshkruante kështu: Është tabi'in që banonte në Basra, njëri prej asketëve dhe dijetarëve të hadithit. Transmetimet e tij i kanë shënuar imamët në librat e tyre...

Ali ibën El Medini: Mendohejta që t'ia to-llovis hadithet që kanë të bëjnë me tregime dhe senedet e tyre (për ta provuar dijen e tij) e ai çdo herë i transmetonte në mënyrë të saktë.

Enesi, radijall-llahu anhu, ka thënë: Hajri i ka njerëzit e vet dhe Thabiti është një prej çelësave të hajrit.

Hammad ibën Seleme rrëfen: Thabiti shpesh-herë e bënte këtë lutje: O All-llah nëse ndo-njërit ia ke mundësuar namazin në varr, ma mundëso edhe mua. Transmetohet se pas

vdekjes është parë në ëndërr duke u falur në varrin e tij.

Bekr El Muzeni: Ai që do të shikojë më të devotshmin e kohës së tij, le të shikojë Tha-bitin. Nuk kemi parë më të devotshëm se ai.

Thabiti ka thënë: Jam lodhur me namazin njëzet vjet (duke u orvatur që të jem më i sinqertë) dhe pastaj jam kënaqur me të njëzet të tjera.

E lexonte tërë Kur'anin brenda ditës dhe natës dhe agjëronte agjërimin e Davudit, alejhis selam.

Kur mjeku e ndaloj të mos qajë, tha: çfarë dobi kam prej syve që nuk lotojnë dhe refu-zoi këshillën e mjekut.

Bënte lutje: O Zot nëse më privon nga na-mazi i natës, nga agjërimi i ditës dhe nga ta-kimi me vëllezërit e dijes, mos më lër në kë-të botë as për një çast.

Nga ky dijetar përfituan shumë nxënës prej të cilëve do t'i përmendim: Ata ibën Ebi Re-bah, Katadeja, Humejd Et Tavili, Davud ibën Ebi Hindi, Hammad ibën Seleme, Jezid ibën Ebi Zijadi, Mu'ammeri, Shu'beja, Hammad ibën Zejdi, Ubejdullah ibën Umeri, Sel-lam ibën Miskini dhe shumë të tjerë, All-llahu i mëshiroftë të gjithë.

Emrin e këtij dijetari do ta gjeni pothuajse në të gjitha librat e hadithit.

Ndërroi jetë në vitin 127 H në vitin në të cilin ndërrouan jetë edhe dy dijetarët e më-dhenj Malik ibën Dinari dhe Muhammed ibën El Vasi'.

All-llahu e mëshiroftë me mëshirën e Tij të gjerë. Amin.

Përktheu dhe përshtati: Talha Kurtishi
15.07.2005

Ystyvani Mehmed Efendi

Emri i plotë: Mehmed bin Ahmed bin Mehmed bin Hysejin bin Sulejman, i njohur si Ystyvan el-Dimashki.

Ystyvani Mehmed Efendi ka lindur në vitin 1017/1608 në Damask. Aty ai studioi fikhun, shkencat racionale (ma'kulat), hadis dhe shkencat e gjuhës arabe. Mandej shkoi në Kajro dhe aty vazhdoi studimet. U kthye më 1039 në vendlindjen e tij, pas qëndrimit të shkurtër, aty ai u nis për në Anadoll. Gjatë rrugëtimit të tij u robërua nga jomuslimanë. Pas lirimit erdhi në Stamboll dhe filloi të ligjërojë në xhaminë Aja Sofja. Mendohet të jetë kjo në vitin 1061/1650-51, pasi historiani Naima përmend aktivitetet e Ystyvanit në ngjarjet e këtij viti. Ngaqë mbështetej vazhdimisht në njërin prej shtyllave (ystyvane) u bë i njohur si Ystyvani.

Ystyvani Efendi shpejt u bë ligjërues i dalluar falë përkushtimit të tij të plotë ndaj sheriatit, si dhe falë virtyteve dhe dijes që kishte. Ai u martua si dhe ndërroi mez-hebin prej atij shafii në atë hanefi. Emërtimi i tij i ardhshëm ishte xhamia e Sulltan Ahmetit në Stamboll. Ai kreu haxhin në vitin 1063/1652.

Në vitin 1066/1656 ai u syrgjynua në Qipro si pasojë e disa fjalëve të tija, të cilat u vlerësuan se mund të shkaktonin çrregullime në shoqëri. Figura të tjera të dalluara të kadizadelive si Turk Ahmedi dhe Divane Mustafa e shoqëronin në këtë syrgjyn. Pas qëndrimit të shkurtër në Qipro, Ystyvani ishte urdhëruar të kthehej në Damask, vendlindjen e tij. Aty ai filloi të jepte mësim në medresenë e

Selimijes deri në vdekjen e tij më 1072/1661. Sipas historianëve Ushakizade dhe Shejhi, Ystyvani efendi shfaqej si person me reputacion për dijen dhe virtytet e tij. Ai ishte "i pafrikësuar nga akuzat e shpifësve dhe i ashpër në të përmbajturit nga ajo që ishte e ndaluar".

Ystyvani Efendi është i njohur nga një risale që përmban ligjëratat e tija të regjistruara dhe të radhitura nga një student i tij. (e njohur me shumë tituj si: Ystyvani risalesi, Akaida ve ibadata Aid risale, ilmi hal, risaletul mes'ele, kitabi fevaidil kebir dhe fevadiul A'mali ve feraidul-leali)

Në këtë traktat të tij, Ystyvani diskuton mbi çështjet si namazi, agjërimi shirku etj. Ystyvani Efendi qëndrimet e tij i mbështeti duke cituar nga libra të ndryshëm të fikhut, tefsirit dhe të fetvave. Disa prej tyre janë: Sherhi mesharik nga Ibën melek, Multekal ebhar nga Ibrahim el-Halebi, Med-hal nga Ibnul Haxh, Sherhin e Kuduriut, Tarikati Muhammedije nga Imam Birgivi, tefsiri Kesh-shaf, Fetava kadihan, Fetava bezzazije dhe Fetava Ibën Tejmije.

Mësuesi i sulltanit, Hoxha Rejhan Aga, kish-te përfituar nga derset e Ystyvani Mehmed Efendiut në shkenca si fikh, gjuha arabe, leximi i Kur'anit fisnik dhe në oratori. Ai e nderonte Ystyvanin dhe i jepte atij dhurata. Kështu Ystyvani u bë i famshëm në oborr dhe kishte përkrahës të shumtë brenda dhe jashtë oborrit të sulltanit. Deri sa arriti të mbante ligjëratat fetare në kabinetin mbretëror (Has Oda) dhe atë me titullin "Padishah Shejhi", hoxhë sulltani.

Semiramis Çavusoglu

The Kadizadeli movement: an attempt of seri'at-minded reform in the ottoman empire
Princeton University, 1990

përktheu: r.r.

22.7.2005

Imam Adem ibën Ebi Ijas

Imami shëmbëlltyrë, hafidhi, dijetari i Shamit dhe muhaddithi i Askalanit. Banoi në Horasan dhe Bagdad dhe në fund vendoset në fshatin Askelan. Quhet Adem ibën Ebi Ijas (Nahije ose sipas disa burimeve Abdur Rahman ibën Shu'ajb. Ka lindur në vitin 132 H në qytetin Merv, në krahinën e Horasanit.

Duke kërkuar dije udhëtoi dhe përfitoi nga dijetarët e Irakut, Egjiptit, Mekes, Medines dhe Shamit, nga mesi i të cilëve do të përmendim: Ibën ebi Dh'i'bin, Mubarek ibën Fudale, Shu'be ibën Haxhxhaxh, El Lejthin, Hammad ibën Selemen, Isra'il ibën Junus-in Hafs ibën Mejseren dhe shumë të tjerë.

Për këtë dijetar bashkëkohësit e tij kanë thënë:

Ishte besnik, prej robërve të zgjedhur të All-llahut që dalloheshin me adhurim.

E respektonte Shu'beja dhe ishte prej gjashtë personave që shumë mirë i dinin transmetimet e Shu'bes sepse i shkruanin hadithet e tij.

Ebu Bekr El E'jun rrëfen: E vizitova Askelanin dhe kur u takova me Ademin i thash: Abdullahi, sekretari, të përshëndeti me selam. Ademi tha: Kur të takohesh me të mos e përshëndet me selam sepse ai thotë që Kur'ani është i krijuar. Kur ia tregova shkakun (pse e ka thonë atë fjalë) dhe pendimin e tij i lajmëroi njerëzit dhe tha: Kur të takohesh me të përshëndete me selam. Pastaj

më tha: Kur të takohesh me imam Ahmedin përshëndete me selam dhe thuaj: Me këtë sprovë që të ka ndodhur, kërko afrim tek All-llahu, mos lejo të të trembë askush, se ti vetëm se je afruar pranë xhenetit. Tregoja edhe hadithin për të cilin më ka lajmëruar El Lejthi e ky prej Ibën Axhlanit e ky prej Ebi Zinadit prej A'rexhit prej Ebu Hurejres, radijall-llahu anhu, i cili tha: I Dërguari i All-llahut, sal-lall-llahu alejhi ve sel-leme, ka thënë: Ai që prej jush kërkon të bëni mëkat ndaj All-llahut mos e respektoni (mos e zbatoni atë që e kërkon). Kur këtë këshillë e dëgjoi Imam Ahmedi tha: All-llahu e mëshiroftë, të gjallë dhe të vdekur, sa bukur më këshilloi.

Kur iu afrua vdekja bëri hatme të Kur'anit dhe duke qenë i mbuluar me çarçaf tha: O Zot me dashurinë që kam për Ty të lus mëshiroje këtë të vdekur. Për këtë ditë të lutesha dhe shpresoja mëshirën tënde. Pastaj tha La ilahe il-lallah dhe ndërroi jetë.

Nga ky dijetar përfituan shumë nxënës:

Buhariu, Ebu Hatim Er Razi, Ebu Zur'a Ed Dimeshki, Ahmed ibën El Ez'her, Ahmed ibën Abdullah El 'Akkavi, Hisham ibën Merthed Et Taberani, Is'hak ibën Suvejd Er Remli, Thabit ibën Nu'ajm El Heuxhi dhe shumë të tjerë. Ndërroi jetë në muajin Xhumad El Ahire të vitit 220 H. All-llahu e mëshiroftë me mëshirën e Tij të gjerë.

Talha Kurtishi,
29.7.2005

Akideja dhe besimi

Akideja islame është një sërë themelesh dhe parimesh që kanë të bëjnë me Krijuesin, azze ve xhel-l, pejgamberët dhe lajmërimet e tyre për Botën e Fshehtë (Gajbin) sikur: melekët, ringjalljen, Ditën e Fundit dhe gjërat tjera. për to na kanë lajmëruar pejgamberët në bazë të shpalljes që u ka ardhur nga Allahu, azze ve xhel. Duke u nisur nga kjo, ata i thirrën njerëzit që në mënyrë të prerë të besojnë në ato parime dhe u sqaruan se kundërshtimi i tyre është prej gjërave më të kota.

Ç'përfshinë nocioni i Akides?

Akideja përfshinë:

1- Atë që ka të bëjë me Allahun, subhanehu ve teala, dhe çdo gjë që na ka treguar për Vetveten: për qenien, cilësitë dhe veprat e Tij.

2- Atë që ka të bëjë me pejgamberët e nderuar, të cilët i dërgoi Allahu, subhanehu ve teala, me porosi të njerëzit, dhe gjithçka që lidhet me ata pejgamberë, vetitë e tyre, obligimet që kemi ndaj tyre dhe ç'është e pamundur dhe ç'është e mundur për ta.

3- Çështjet e fshehta (gajbi): janë gjërat që nuk mund t'i njohim vetëm se me anë të shpalljes (vahjit) nga Allahu, subhanehu ve teala, nëpërmjet ndonjërit prej pejgamberëve të tij, sal-lall-llahu alejhim ve sel-lem, apo nëpërmjet librave të Tij. Këtu përfshihen:

-Melekët: obligohemi të besojmë në ekzistimin e melekëve në përgjithësi, ashtu siç besojmë në mënyrë të veçantë melekët të cilëve ua dimë emrat.

-Librat e shpallura: obligohemi të besojmë se Allahu, subhanehu ve teala, u ka zbritur libra pejgamberëve të Tij. Besojmë për ato libra të caktuara që i ka përmendur në Kur'an sikur: "Davudit ia patëm dhënë Zeburin", "Ne e zbritëm Tevratin, në të cilin është udhëzimi i drejtë dhe drita", "Ithtarët e Inxhilit le të gjykojnë sipas asaj që Allahu e zbriti në të" ashtu siç besojmë në mënyrë të përgjithshme librat që nuk ua dimë emrat.

-Dita e Fundit (Ahireti): çdo gjë që jemi informuar për të, për ringjalljen, dhënien e llogarisë para Allahut, Xhenneti, Xhehennemi e tjerë.

-Gjeneza e krijesave dhe gjërat që kanë të bëjnë me të.

Rëndësia e Akides në jetën e muslimanit

1. Patjetër që çdo ndërtesë, konkrete qoftë ajo apo abstrakte, të ketë themele mbi të cilat ngritët ajo. Feja islame është një ndërtesë e kompletuar që përfshinë tërë porët e jetës së muslimanit, që prej lindjes së tij e deri në vdekje, madje edhe atë se çdo të ndodhë pas vdekjes së tij. Kjo ndërtesë gjigante ngritët mbi një themel të fortë që është: Akideja Islame e cila pikënisjen e ka nga njeshmëria e Krijuesit, subhanehu ve teala, "Thuaj, namazi im, kurhani im, jeta ime dhe vdekja ime janë thjeshtë për Allahun, Zotin e botëve! Ai nuk ka shok. Më këtë jam I urdhëruar dhe jam I pari I muslimanëve." Islami I kushton rrëndësi të madhe Akides (besimit të pastër) qoftë në aspektin e vërtetimit dhe qartësimit të saj me argumente apo në aspekt të për-

mendjes së tragjive pozitive që le në shpirtat e ithtarëve të saj. Mu për këtë arsye, Pejgamberi, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, gjatë periudhës 13 vjeçare të Mekkes u koncentrua në konsolidimin e Akides, dhe më pas, kur të forcohej besimi në zemrat e tyre, do të fillonin të zbritnin ligjet praktike të Sheriatit pas mërgimit në Medine.

2. Akideja, çfarëdo qoftë ajo, konsiderohet prej gjërave të patjetërsuara për njeriun, sepse sipas natyrës së tij ai anon kah nevoja për të mbinatyrshmen, për të cilën beson se është fuqi absolute, mbikëqyrëse e plotë mbi të dhe mbi krijesat tjera. Ky besim e bën atë të anoj kah feja e cila përmbush nevojën e tij shpirtërore. Pasi qenka kështu, atëherë ajo që më së miri e përmbush nevojën e tij shpirtërore është Besimi I Vërtetë (Akideja) I cili përputhet me natyrën e tij, nderon mendjen e tij dhe pozitën e tij në gjithësi. Akideja islame erdh për këtë gjë, Allahu, subhanehu ve teala, thotë: “Ata që besuan dhe besimin e tyre nuk e ngatërruan me besim të kotë, atyre ju takon të jenë të sigurt dhe ata janë në rrugë të drejtë.”

3. Pasi që Feja islame është një ndërtesë e përkryer në aspekt të besimit, adhurimit dhe moralit, domosdo duhet të jetë e harmonizuar. Për këtë, elementi themelor në të është Akideja që ka domethënien e besimit të pastër në njëshmërinë e Allahut (Teuhidi). Besimet islame, adhurimet dhe morali të gjitha kanë një domethënie, realizim i besimit të pastër në njëshmërinë e Allahut, subhanehu ve teala, Ky kahjezim i unifikuar i rregullave islame ka rrëndësi të madhe në kuptimin e fesë islame: “Kush ka fe më të mirë se ai që sinqerisht i është bindur Allahut, duke qenë bamirës.”

4. Praktikimi i Fesë së pastër për hir të Allahut nuk mund të përkryhet vetëm se me dashuri të sinqertë ndaj Allahut, subhanehu ve teala, kurse dashuria nuk përkryhet vetëm se me njohjen e Zotit. Akideja islame i ofron njeriut gjithë atë që duhet ta dijë ai për Zotin, dhe me këtë ai arrin dashurinë ndaj Tij. Më pas ai do të nxitoj për të të qenë i sinqertë ndaj Allahut. Pejgamberi, sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem, ka thënë “ai që më mirë e njeh Allahun dhe më tepër i frikohet Atij, jam unë.” Dhe fjala e tij: “pasha Allahun, unë më mirë e njoh Allahun dhe zemra imë më tepër i frikohet Atij.”

5. Njeriu është mëkëmbësi i Allahtu në Tokë, atij i mbeti përgjegjësia e gjallërimit të saj duke adhuruar Allahun, subhanehu ve teala, dhe duke thirrur në rrugën e tij. Myslimani në tërë jetën e tij ndien se e përcjell porosinë e Allahut duke aplikuar Ligjin e Tij në Tokë. Akideja e tij e shtyn që zellshëm të punoj në këtë drejtim sepse e din se është i obliguar dhe se do të shpërblehet për çdo vepër të tij, qoftë e madhe apo e vogël.

6. Njëjësimi i Allahut duke u drejtuar kah Ai në të gjitha çështjet, i ndihmon njeriut të arrijë lirinë e vërtetë kah e cila nxiton ai. Ai nuk është rob i tjetërkujt veç Allahut, i cili është Një pa shok dhe në syrin e tij duken të pavlerë të gjithë të adhuruarit tjerë pos Allahut. I duket i pavlerë edhe adhurimi i materies dhe nënshtrimi ndaj epsheve. Atëherë kur Akideja rrënjësohet në zemrën e besimtarit, ai nuk do t'i frikohet askujt përpos Allahut, nuk i nënshtrohet vetëm se Atij. Kjo liri e cila të shpëton nga nënshtrimi ndaj krijesave bëri që ushtari mysliman, Rib'ij ibën Amiri, radijll-llahu anhu, kur shkoi te mbreti i persianëve i cili e pyeti për shkakun e ardhjes së tij, tha: “ne erdhëm për t'i nxjerr njerëzit nga adhurimi që u bëjnë njerëzve në adhurimin e Zotit të njerëzve, nga ngushtësia e kësaj bote në gjerësinë e Botës tjetër.”

Përgatiti dhe përktheu: Agim Bekiri

Pyetje dhe përgjigje

Tema: Kuptimi i fjalës “lailahe il-lall-llah”

Numri: 1196 **Data:** 10.8.2005

Pyetje: Kam një pyetje rreth kuptimit të fjalës “lailahe il-lall-llah”? e dimë se Allahu është një, d. m. th. nuk ekziston Zot tjetër i cili merr pjesë në zotërimin e Tij. Pyetja është: si mund ta dimë se nuk ka zot tjetër të ngjashëm me Allahun, me cilësitë dhe veprat e Tij?

Përgjigje: Falënderimi i takon Allahut, subhanehu ve teala, Logjika dhe natyrshmëria e pastër e njeriut aludojnë, kurse pejgamberët kanë lajmëruar se kjo botë është e krijuar, kontrollohet, Krijuesi i saj ka dije të pakufishme, fuqi të plotë, vullnet që mund ta aplikoj, urtësi të përkryer dhe se mendja nuk mund ta parafytyroj realitetin e cilësive të Tij. Po ashtu aludojnë në atë se Krijuesi dhe Mbikëqyrësi i kësaj gjithësie është i Vetmi që meriton adhurimin, duke e dashur, duke iu frikësuar, shpresuar në Të dhe duke e madhëruar. Fjala “lailahe il-lall-llah” i ngërthen në vete të gjitha kuptimet e Teuhidit, se Allahu është Një në zotërimin e Tij, në të adhuruar dhe në emrat dhe cilësitë e Tij, ai nuk ka rival as të ngjashëm. Allahu, subhanehu ve teala, na ka sqaruar se sikur të ishin dy zota, dy krijues, do të shkatërrohej gjithësia “Sikur të kishte në to (në qiej e në tokë) zota pos All-llahut, ato të dyja do të shkatërroheshin. Larg asaj që i përshkruajnë është All-llahu, Zoti i Arshit. ” (Enbija -22), poashtu në ajetin tjetër qëndron: “All-llahu nuk ka marrë për Vete kurrfarë fëmijë (as nga engjëjt, e as nga njerëzit), nuk ka me Të ndonjë zot tjetër, pse (sikur të kishte zot tjetër), atëherë secili zot do të veçohej me atë që ka krijuar, dhe do të dominonin njëri mbi tjetrin! i lartë, i pastër është All-llahu nga ato që ia përshkruajnë. ” (Mu'minin – 91). Sikur kjo gjithësi t'i kishte dy krijues do të çrregullohej sistemi i saj. Harmonia që ekziston në këtë gjithësi vërteton se ka vetëm një zot. Kur të pranosh se Allahu është Shpikësi dhe Rregulluesi i gjithësisë dhe se Ai është i Vetmi që meriton adhurimin, atëherë patjetër të pranosh se nuk ka të barabartë më Të, sepse në të kundërtën do të ishin dy zota. Pra besimi se edhe dikush tjetër mund të ketë cilësitë e Zotit është besim në më shumë zota. Llojet e Teuhidit (njëshmërisë së Allahut) janë të ndërlidhura fortë mes tyre, ai që mohon njërën ka mohuar edhe tjetrën. Pra ke për obligim të besosh në Allahun fortë, të besosh se Ai është Zoti i çdo gjëje dhe Mbreti i tyre, se askush nuk meriton adhurimin askush përpos Tij. Ai i meriton të gjitha cilësitë e plota, dhe është larg çdo të mete. Kjo është rruga e pejgamberëve dhe robërve të Allahut të sinqertë. E ai i cili pohon se ka të ngjashëm me Allahun, ai ka trasuar rrugën e politeistëve (mushrikëve), e Allahu është denoncuar nga një gjë e tillë duke thënë: “I pastër e i lartë është Zoti yt, Zoti i gjithëfuqishëm nga ajo që ata i përshkruajnë. çdo e mirë qoftë ndaj të dërguarëve. Dhe falënderimi i qoftë All-llahut, Zotit të gjithësisë!” (Safat – 180, 181)

Abdurahman el Berrak

10.8.2005

Nga mrekullitë shkencore Islame

Në numrin e kaluar të revistës “Xheridetul el-ilm” lexova lajmin ku thotë: “Një burrë zezak e ka varur bashkëshorten e vet se kjo ka lindur foshnje të bardhë. Janë pyetur mjekët ekspert të gjinekologjisë rreth kësaj çështje, dhe janë përgjigjur: Lindja e foshnjës së bardhë nga babai zezak ka mundësi, veçanërisht nëse stërgjyshërit e burit (paraardhësit) kanë qenë të bardhë, por këto raste janë të ralla që mund të ndodhin.

Kur e lexova këtë rast thashë: “All-llahu ekber, All-llahu dhe i Dërguari i Tij të vërtetën e kanë thënë. Atë që kanë përmendur mjekët ekspert gjinekologë, vetëm se ka lajmëruar pejgamberi jonë Muhammedi, sal-lall-llahu aljeji ve selem, para 14 shekujve, ku nuk ka ditë të shkruaj e as të lexoj.

Transmetohet nga Buhariu dhe Muslimi në Sahihet e tyre se një njeri nga Beni Fezare erdhi te Pejgamberi, sal-lall-llahu aljeji ve selem, dhe tha: “O i Dërguar i All-llahut, bashkëshortja ime lindi foshnje të zezë, dhe me këto fjalë nënkuptoj mohimi i atësisë. Tha Pejgamberi, sal-lall-llahu aljeji ve selem: “A posedon deve? Tha: “Po”. Tha Muhammedi, sal-lall-llahu aljeji ve selem: “Çfarë ngjyre kanë ato?” Tha: “Të kuqe.” Tha Pejgamberi, sal-lall-llahu aljeji ve selem: “A ke ngjyrë dheu (kafeje)”. “Po, ka kesi soj ngjyre. E si mund të ndodhë kjo? Tha: “Ky përngjasim mund të jetë nga origjina (paraardhësit)”.

Pastaj tha: “Edhe kjo ka mundësi të jetë përngjasim nga origjina (paraardhësit), dhe nuk i lejoi të moho atësinë.

Pra thënia e Pejgamberit, sal-lall-llahu aljeji ve selem: “Ky përngjasim mund të jetë nga origjina (paraardhësit), është mu kjo që kanë thënë mjekët ekspert gjinekologë për lajmin se “lindja e foshnjës së bardhë nga babai zezak ka mundësi veçanërisht nëse stërgjyshit (paraardhësit) kanë qenë të bardhë.

Pra ky është kuptimi i hadithit të pejgamberit, sal-lall-llahu aljeji ve selem, ku thotë: “ky përngjasim mund të jetë nga origjina (paraardhësit). Si ka mundësi të din këtë çështje Muhammedi, sal-lall-llahu aljeji ve selem, nëse nuk lajmërohej nga më i dituri dhe i urti All-llahu, subhanehu ve teala, ku thotë: “Pasha yllin kur bie! Shoku juaj nuk ka humbur, e as që ka devijuar Dhe ai nuk flet nga dëshira Ajo nuk është tjetër pos shpalljes që i shpallet.” (En-Nexhm, 1-4), dhe thotë poashtu: “Ne do t’u bëjmë atyre të mundshme që të shohin argumentet Tona në horizonte dhe në veten e tyre deri që t’u bëhet e qartë se ai (Kur’ani) është i vërtetë. A nuk mjafton që Zoti yt është dëshmitar për çdo gjë?” (Fussilet, 53)

Me këtë hadith të Pejgamberit, sal-lall-llahu aljeji ve selem, pjesa dërmuese e dijetarëve islam janë të mendimit se nuk i lejohet babait të mohon fëmiun e vet vetëm se ai ka ngjyrë të ndryshme nga ai vetë dhe nuk i lejohet që ai të mbysë bashkëshorten e vet për këtë shkak. Le të meditojnë rreth kësaj të privuarit nga mësimet e fesë së pastër islame...

Muhammed Nasirud-din Albani

përktheu: Fatmir Zaimi

marrë nga libri: Mekalat el-Albani pregaditur nga: Nuruddin Talib Rijad, 2001

25. Urdhërimi në punë të mira dhe ndalimi prej të këqia

Seid el Hudriu, radijall-llahu anhu, thotë: Kam dëgjuar Pejgamberin, sal-lallahu alejhi ve sel-lem, duke thënë: “Kush sheh një të keqe le ta ndëron atë me dorën e tij, nëse nuk mundet, le ta ndërron me gjuhën e tij e nëse nuk mundet, atëherë le ta ndërron me zemrën e tij e ky është imani (besimi) më i dobët.”

Allahu, subhanehu ve teala, thotë:

“Nga ju le të jetë një grup që thërret në atë që është e dobishme, urdhëron për punë të mbara dhe ndalon nga e keqja. Të tillë janë ata të shpëtuarit.” , poashtu thotë:

“Ju jeni populli më i dobishëm, i ardhur për të mirën e njerëzve, të urdhëroni për të mirë dhe të ndaloni nga veprat e këqia.”

Fjala e përmendur në hadith: “la ta ndërroj” është urdhër nga i cili kuptojmë se kjo vepër është e obliguar me ixhma-në e ummetit. Gjithashtu ajo e ka kuptimin e “këshillës” e cila është feja në tërësi, kurse urdhëri për punë të mira dhe ndalimi nga të këqiat është fard kifaje - që don të thotë: nëse një grup prej muslimanëve e kryen këtë obligim bie përgjegjësia nga tjerët e nëse e lënë pas dore këtë obligim atëherë të gjithë ata që kanë mundësi ta kryejnë këtë obligim mirëpo nuk kanë bërë një gjë të tillë pa arsye, kanë mëkat.

Urdhëri për punë të mira dhe ndalimi nga të këqiat nuk është obligim i veçantë për njerëzit e pushtetit porse lejohet edhe për individët e shoqërisë islame sepse ai urdhëron dhe ndalon gjërat rreth të cilave ka dije për to, dhe kjo ndryshon me ndryshimin e rasteve. Nëse gabimi ndodh në obligimet e dukshme apo në ndalesat e njohura siç është namazi, prostitucioni e të ngjashme, atëherë dihet se çdo musliman ka dije rreth tyre. Nëse gabimet ndodhin në gjëra të paqarta për shumicën e njerëzve dhe në gjëra ku mund të ketë mendimi (ixhtihadi) hapsirë në atë rast masa e gjërë nuk ka të drejtë të ndërhyjë e as të ndalojë nga ajo vepër porse ky është obligim i dijetarëve, e dijetarët ndalojnë veprat rreth të cilave ka koncensus (ixhma) për ndalimin e tyre kurse çështjet divergjente në mesin e dijetarëve nuk mohohen, vetëm në rast se dëshiron që ta këshillojë për lënien e asaj çështjeje divergjente për t'u larguar nga mospajtmi, pra kjo gjë preferohet nëse bëhet me butësi. Kërkohej nga urdhëruesi në punë të mira dhe ndaluesi nga të këqiat që të jetë i butë për të arritur qëllimin ashtu siç preferohet që kjo përgjegjësi t'i jipet atij që njihet me cilësi të mira.

Dije se kjo temë është e rëndësishme sepse me këtë arrihet mirqenia e të gjithë njerëzve. Pejgamberi, sal-lallahu alejhi ve sel-lem, në mënyrë stilistike na e pasqyron rëndësinë e urdhërimit në të mira dhe ndalimit nga të këqiat duke e përngjasuar atë me pronarët e një anije, ai, sal-lallahu alejhi ve sel-lem, thotë:

“Shembulli i atij që ndalon nga të këqiat dhe atij që i vepron ato është njësoj sikur shembulli i një grupi njerëzish të cilët kanë hequr short se ku do te vendosen në anije. Njërit grup prej tyre i bie shorti që të vendoset në katin e epërm të anijes kurse të tjerëve në atë të poshtëm. Ata që ishin në katin e poshtëm kur mbushnin ujë kalonin kah ata që ishin në katin e epërm dhe menduan: Sikur ne të shpërthejmë anijen në katin tonë për të mos i penguar këta në katin e epërm!! (Thotë Pejgamberi, sal-lallahu alejhi ve sel-lem,): Nëse i lënë të veprojnë ashtu si mendojnë do të fundosen të gjithë e nëse i pengojnë shpëtojnë ata dhe të tjerët.”

Nga ana tjetër kur shtohen të këqiat dënimi e kaplon të mirin dhe të keqin. Nëse nuk ndalohet i padrejti mund që Allahu t'i dënojë të gjithë, Allahu, subhanehu ve teala, thotë:

“Le të ruhen ata që kundërshtojnë rrugën e tij (të të dërguarit) se ata do t'i zë ndonjë telashe, ose do t'i godas dënimi i idhët”, kurse Pejgamberi, sal-lallahu alejhi ve sel-lem, thotë:

“Pasha Atë në Dorën e të Cilit është shpirti im, ose do të urdhëroni në të mira dhe të ndaloni nga të këqiat ose Allahu do t'ju lëshoj dënimin prej Tij e pastaj do të luteni mirëpo nuk do t'ju pranohen lutjet.”

Sa i takon mënyrës së ndalimit të të këqiave dhe gradët e saj Pejgamberi, sal-lallahu alejhi ve sel-lem, i ka sqaruar në hadithin që u përmend në fillim të temës, pra “le ta ndryshoj me dorën e tij, nëse nuk mundet me gjuhën e tij e nëse përsëri nuk mundet atëherë më zemrën e tij” fjala “të ndryshoj të keqen me zemrën e tij” d.m.th.: le ta urrej me zemrën e tij, pra nuk bëhet fjalë për largimin apo ndryshimin e të keqes konkretisht, për arsye se ai nuk ka mundur përveç urrejtjes. Fjala “ky është besimi më i dobët” e ka kuptimin “besimi më pak i frytshëm”

Kërkohet nga urdhëruesi në punë të mira dhe ndaluesi nga të këqiat që të shoh nëse ndryshimi i të keqes me dorë mund të shpien deri te ndonjë e keqe më e madhe atëherë nuk e përdorë këtë metodë por përdorë metodën e këshillimit dhe frikësimit e nëse mendon se edhe fjala mund të shkaktoj ndonjë të keqe më të madhe atëherë e ndryshon atë me zemër dhe rehatohet.

Allahu, subhanehu ve teala, thotë: “O ju që besuat, ruane veten tuaj! Ai që ka humbur, nuk ju dëmton juve kur jeni në rrugë të drejtë.” Ebu Umejje Esha'banij ka thënë: E pyeta Ebu Tha'lebe elHushenijin për këtë ajet e ai më tha: Sa i takon këtij ajeti, vallahi kam pyetur atë që më së miri e ka ditur, e kam pyetur Pejgamberin, sal-lallahu alejhi ve sel-lem, e ai më tha:

“Urdhëroni në të mira dhe ndaloni nga të këqiat derisa të shihni se kopracia ndëgjohet, epshi pasohet, dunjasë i jepet përparësi dhe çdonjërit i pëlqen mendimi i vet, atëherë mirru me veten dhe leri njerëzit sepse ju presin ditë, të durosh në to është njësoj sikur të kapish një gacë të flakëruar, ai që punon në atë kohë do të ketë shpërblimin e pesëdhjetë njerëzve kurse ata punojnë sa punoni ju.”

Ahmed Muadh Hakkij

Përktheu: Agim Bekiri

(pjesë nga libri: Katërdhjet hadithe mbi moralin, NuN, Shkup, 2005)